

KENDİNİ TANI,
TERCİHLERİNİ DOĞRU YÖNET!
ÜCRETSİZ ENNEAGRAM TESTİ

ŞİMDİ TAM ZAMANI!
GÖZDE PARKURLARIYLA RAFTING

İS TASARIMCISI UFUĞ TARHAN

YENİ ÇAĞIN FIRSATLARI:
GELECEĞİN MESLEKLERİ

ÜNİVERSİTE OKUMAK MI,
HAYATA ERKEN ATILMAK MI?

HAZİRAN 2024 / Sayı 33 / Fiyatı:60 TL / KKTC Fiyatı:80 TL

GENÇ MOTTO

Bölüm / Meslek Seçme

GELECEĞE

YÖN VERME

REHBERİ

ISSN 2791-8475

9 772791 847003

Genç Çiftçi Kredisi ile ZİRAAT'İN DESTEĞİ BENİMLE

Tarımsal üretimin içinde yer almak isteyen gençlerimiz Ziraat'e geliyor,
10 yıla kadar vadeli, 2 yıla kadar anapara ödemesiz Genç Çiftçi Kredisi ile üretime katılıyor,
hem gençlerimiz kazanıyor hem ülke ekonomisi kazanıyor.

160 YILDIR
TARIM
EKOSİSTEMİNDE
ZİRAAT
VARSA
ZİRAAT VAR

0850
220
00 00
Müşteri İletişim
Merkezi
www.ziraatbank.com.tr

Ziraat Bankası
Bir bankadan daha fazlası

[X](#) [f](#) [@](#) [v](#) [in](#) /ziraatbankasi

Merhaba Genç Arkadaşlar

Birçoğunuzun, geleceğinize yön verecek kritik bir eşikte olduğunu biliyoruz. Üniversite, fakülte, meslek yüksek okulu, bölüm, meslek veya diğer alternatifler... Hangisini ya da hangilerini seçecek olursanız olun, çok bilinmeyenli bir denklemin içine yer aldığımız bir süreçtesiniz. Bizler, Genç Motto dergisi olarak kafanızdaki soru işaretlerini azaltmak ya da giderebilmek için kendimizi sizlerin yerine koyduk ve meseleyi enine boyuna masaya yatırdık. Ortaya eğitim profesyonellerinin, akademisyenlerin, meslek erbablarının, öğrencilerin tecrübelerinden süzülen, işinize yarayabilecek bilgiler ve tavsiyelerle dolu yeni sayımız çıktı.

Sizlerden biri olan Emirhan Ünal, "Geleceğe Yön Verme Rehberi" ile doğru bölümü ya da mesleği seçebilmeniz için kapsamlı bir kılavuz hazırladı. Basın sektörüne pek çok kalifiye eleman yetiştiren Prof. Dr. Süleyman İrvan, Açık Fikir başlıklı bölümümüzde, "Yeni Nesil Gazetecilere ve Editörlere İhtiyaç Var!" derken iletişim fakültelerini bir seçenek olarak önünüze getiriyor. Dergimizin çok beğenilen bölümlerinden biri olan Entelektüel Gelişim Serisi'nde Yavuz Yiğit, "Bölümünüzü Tercih Etmeden Önce Yapmanız Gereken 7 Şey" i sıralıyor.

Tercih sıralamanızda yapacağınız küçük değişiklikler, hayatınızı bambaşka bir yöne götürebilir. Bu yönüyle işin stresli bir tarafı da olabilir elbette. Uzman Klinik Psikolog Müge Leblebicioğlu Arslan, "Bedenine Kulak Ver! Sana Bir Mesajı Olabilir" başlıklı yazısında, yaşadığınız sıkıntının arında ciddi psikosomatik sebepler olabilir uyarısını yapıyor. Münazara bölümümüzde "Üniversite Okumak mı, Hayata Erken Atılmak mı?" sorusunu tartışırken, ilerleyen sayfalarımızda Tayvanlı mimarlık tarihçisi Chen-YuChiu'ya genç mimar adaylarına tavsiyelerini sorduk.

Mimarlık, günümüzde klasik mesleklerden biri. Peki ya geleceğin meslekleri hakkında neler biliyorsunuz? Yapay zekâ editörlüğü ve robotik mühendisliği, aktüerlik, oyun geliştirme uzmanlığı, dijital veri dedektifiği ve diğerleri... Fütürist, ekonomist, küratör ve iş tasarımcısı Ufuk Tarhan, geleceğe yön verecek meslekleri dergimiz için kaleme aldığı yazısında bir araya getiriyor. Yeni sayımızda, yaz günlerinizi renklendirecek konularımız da sizi bekliyor. Osmanlı izleriyle dolu Budapeşte, doğa harikası ortamda rafting, spor fotoğrafçılığının sırları, yazar olacıklara tavsiyeler ve daha birçok konu ihtiva eden yeni sayımızı elinizden düşüremeyeceğinize inanıyoruz.

Mübarek Kurban Bayramınızı tebrik ediyor,
hayırlara vesile olmasını diliyoruz.

Sağlıklı olun,
genç kalın!

Görüş ve önerilerinizi bize
iletisim@gencmotto.com
adresinden iletebilirsiniz.

HAZİRAN 2024

GENÇ MOTTO

GENÇLERİN DERGİSİ

albayrak MEDYA
SATIŞ PAZARLAMA

Genel Müdür
ABDULLAH HANÖNÜ

Genel Müdür Yrd.
ZİYA KADAM

Rezervasyon
0212 467 65 65

**Satış, Pazarlama, Abone
ve Dağıtım**
0212 467 67 17
BİRLİKTE DAĞITIM A.Ş.
www.birlikte.com.tr

Baskı
ÖZCAN URAL
Satın Alma ve Baskı Müdürü

Basım
Turkuvaz Haberleşme ve
Yayıncılık A.Ş.
Güzeltepe Mah. Fevzi Çakmak
Cad. B Blok No:29/1/1
Eyüpsultan/İstanbul

Kurumsal Dağıtım
Turkuvaz Dağıtım Pazarlama A.Ş.
Güzeltepe Mah. Mareşal Fevzi
Çakmak Cad. No:29
Eyüpsultan/İstanbul
0212 354 30 00
turkuvazmatbaacilik.com

İletişim - Yönetim Yeri
Maltepe Mah. Fetih Cad.
No:6 Topkapı
34010 Zeytinburnu, İstanbul
0212 467 65 05
www.gencmottodergi.com
gencmotto@gmail.com

Haziran 2024
Genç Motto
Gençlerin Dergisi

Sayı 33
ISSN 2791-8475

İmtiyaz Sahibi
KETEBE KİTAP VE DERGİ
YAYINCILIĞI A.Ş. ADINA
MUSTAFA ALBAYRAK
Yayın Yönetmeni
Osman Turhan

Editörler
Melih Uslu
Metin Karakuzu
M. Hilmi Aygün

Sanat Yönetmeni
İbrahim Oğuz

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Adem Beyaz

Yazar-Çizer Grubu

Beyhan Budak
Yavuz Yiğit
Salih Bera
Nilüfer Taktak
İclal Şahin Bayındır
Ali Burak Cesur
Ahmet Baki Yerli
Selman Faruk Çağırıcı
Ercan Taşçıoğlu
Şüheda Bice
Murat Arif Yazar
Esra Cihanbey
Mustafa Fikri Çağlayan
Seher Çakmar
(Yüksek Lisans Öğrencisi)
Selim Emirhan Önder
(Üniversite Öğrencisi)
Abdulvahit Aygün
(Üniversite Öğrencisi)
Mustafa Özgör
(Üniversite Öğrencisi)

Grafik Tasarım
Baki Ahmet Kocakaya

Tashih
Behice Kavak

Yapım
ÇİZGİOFİSİ AJANS

albayrak
MEDYA

BU SENİN SAYFAN!

GENÇ MOTTO DERGİSİNE YAZI, ŞİİR, ÇİZGİ VEYA
FOTOĞRAFLARINI GÖNDER, YAYINLAYALIM.

iletisim@gencmotto.com

gencmotto

100

GİRİŞİMCİLİK:
NUR ERDEM ÖZVEREN

18

34

GELECEĞE
YÖN VERME
REHBERİ

64

SEYYAH:
BUDAPEŞTE

124

ZEKÂ
SORULARI

28

ERBAP:
SEVDİĞİN İŞİ YAPARKEN
BAYRAMI YAŞA!
HATTAT HASAN ÇELEBİ

54

FÜTURİZM:
YENİ ÇAĞIN FIRSATLARI
GELECEĞİN MESLEKLERİ

çin de

26

ACAYİP HAYVALAR:
DENİZLERİMİZİN GİZEMLİ
KANATLILARI: YELKOVANLAR

GENÇ EKONOMİ BÜLTENİ:
YAPAY ZEKÂ KÜRESEL EKONOMİ
İÇİN NE ANLAMA GELİYOR? 14

YAPAY ZEKÂ: PROMPT MÜHENDİSLİĞİ 22

PRATİK ENNEAGRAM TESTİ 40

DENEME: BAŞARI NEDİR? 42

RAFTING 46

AÇIK FİKİR: YENİ NESİL
GAZETECİLERE VE 62

EDİTÖRLERE İHTİYAÇ VAR!

DÜNYALIK OLMAYAN İŞLER:
ÖMER SEYFETTİN 70

MÜNAZARA 76

MOBİLİM 80

SAĞLAM KAFA 84

MODA: EN RENKLİ YAZA DOĞRU 86

UZMANINDAN 5 SORU 5 CEVAP 92

TECRÜBE KONUŞUYOR 94

KENDİNE İYİ DAVRAN 96

ETİMOLOJİ 98

KOÇUM BENİM 100

ÖĞRENCİ MUTFAĞI 102

ENTELEKTÜEL GELİŞİM SERİSİ 104

MOTTO ŞİİR 106

YAZAR OLACAKLARA TAVSİYELER 108

MOBİL FOTOĞRAFÇILIK 110

SİZDEN GELENLER 116

MOTTO FİLM: RÜZGÂRI
DİZGİNLEYEN ÇOCUK 118

eltiler

haberler olaylar etkinlikler

Salih Bera
Öğretmen-Yazar-Editör

Yaşlanan dünya nüfusu ve kan bağışlarının giderek azalması gibi sebeplerle ortaya çıkan ihtiyaç doğrultusunda bilim insanları, kan gruplarının uyumuyla ilgili önemli bir çalışmaya imza attı. Zira kan ve organ nakli gibi tıbbi işlemlerde kan grubu uyumluluğu büyük engel teşkil ediyor. A ve B kan gruplarındaki antijenler, farklı gruplarda zararlı bağışıklık reaksiyonlarına yol açıyor. Danimarka Teknik Üniversitesi ve İsveç Lund Üniversitesi'ndeki bilim insanları da bu soruna çözüm bulmak için, bağırsak bakterilerinden elde edilen enzimleri kullanarak, kırmızı kan hücrelerindeki A ve B antijenlerini dönüştürmeyi başardı. Bu çalışma, evrensel bir kan grubu geliştirmeyi amaçlarken, kan ve organ nakli bekleyen hastalar için de hayat kurtarıcı bir çözüm sunarak bekleme sürelerini önemli ölçüde kısaltabilir.

Evrensel Bir Kan Grubu Mümkün Olabilir

Yeni İş Fırsatı! Zoom'dan Kasiyerlik

Uzaktan çalışma modeli pandemiyle birlikte epey yaygınlaşırken, online toplantılar için ise video konferans platformu olan Zoom uygulaması vazgeçilmez hâle geldi. Son zamanlarda Filipinler'de yaşayan işçiler, Happy Cashier adlı sanal hizmet destek firması vasıtasıyla Zoom üzerinden New York'taki restoranlarda kasiyerlik yapmaya başladı. Firma, sanal kasiyer hizmetlerinin yanı sıra, operasyonel destek de sağlayarak küçük işletmeleri güçlendirmeyi amaçlıyor. New York'ta normal şartlarda saatlik asgari ücret 16 dolarırken, sanal kasiyerlere üç dolar ödeme yapılıyor. Diğer yandan Filipinler, yıllık elde ettiği 35,4 milyar dolarla dünyadaki en büyük dış kaynak kullanımı sektörüne sahip olan ülke olarak öne çıkıyor.

HEM BANKACILIKTA HEM VOLEYBOLDA BAŞARIYI SÜRDÜRMEK

MEZİYETMİŞ

Birlikte nice 70 yıllara Türkiye, VakıfBank daima seninle.

70.yıl

VakıfBank

Avrupa ve Afrika Su Altı Tüneliyle Buluşuyor

FIFA 2030 Dünya Kupası'na Fas, Portekiz ve İspanya ev sahipliği yapacak. Organizasyon için hazırlıklar tüm hızıyla sürerken, Avrupa'nın su altı tüneliyle Afrika'ya bağlanması planlanıyor. İki kıtayı birleştirecek olan tünel, yüksek hızlı tren hizmeti sunacak ve İspanya'nın Tarifa kentinden Cebelitarık Boğazı'nı geçip, Fas'ın Tanca kentine uzanacak. Geliştiriciler, tüneli Dünya Kupası'na yetiştirerek altı yıl içinde açmayı umuyor. İlk kez 40 yıl önce 1979'da ciddi şekilde gündeme gelen projenin hayata geçmesiyle yılda 12,8 milyondan fazla yolcu geçişten faydalanabilecek. Bu sayede iki kıta arasındaki ticarete 13 milyon ton yük artışı sağlanabilecek.

Harvard'dan Furkan Öztürk'e Büyük Ödül

Türk fizikçi Furkan Öztürk, 4 milyar yıl önce yaşamın nasıl başladığına dair 175 yıllık gizemi ortaya çıkaran keşfiyle Harvard Üniversitesi tarafından ödüle layık görüldü. Geçen yıl ilki yayımlanan çalışma, Nobel ödüllü biyokimyacı Jack Szostak tarafından da "çığır açıcı" diye tanımlanmıştı. Harvard Üniversitesi Fizik Bölümü, "Gertrude

ve Maurice Goldhaber" Ödülü'nü her yıl deneysel ve teorik alanda çalışan, üstün nitelikli az sayıdaki araştırmaya imza atan doktora öğrencilerine veriyor. Törenle ödülünü alan genç Türk fizikçi şunları söyledi: "Eğer yeryüzünde yaşamın nasıl başladığını anlarsak, bu anlayış bize dünya benzeri başka gezegenlerde yaşamı ararken yardımcı olabilir, nereye bakmamız gerektiği konusunda bizi bilgilendirebilir."

TURKISH AIRLINES

EŞSİZ LEZZETLER İÇİN MÜKEMMEL BİR AN

Ödüllü yemeklerimizin tadını çıkarın.

A STAR ALLIANCE MEMBER

Ürün ve hizmetler, uçuşun süresine ve uçağın modeline göre değişiklik gösterebilir.

Etkinlik Takvimi

Selman Faruk Çağırıcı

06 24

İstanbul

WORLDEF e-Ticaret ve e-İhracat Fuarı

Konusu: Servis sağlayıcılar, lojistik şirketleri, üreticiler, dijital pazarlama ajansları, e-ticaret ve e- ihracat girişimcileri, ulusal ve uluslararası pazar yerleri, e-ticaret satıcıları, fintech şirketleri

Yer: Dr. Mimar Kadir Topbaş Gösteri ve Sanat Merkezi, Yenikapı Etkinlik Alanı, Kennedy Cad, No: 11/1, Fatih

Tarih: 6-8 Haziran 2024

Bilgi: www.worldef.net

Skins From Lines (Sergi)

Jochen Proehl'in üç ana sanatsal çalışma alanını kapsayan bir serinin üçüncü sergisi olarak hayata geçen Skins From Lines, sanatçının desenlerindeki büyük formlu çizimleri ve duygusal zenginliğini sanat yoluyla bize aktarıyor. Şehirdeki günlük hayatta zar zor fark edilen ve göze çarpmayan şekillerin bile sanatı için bir başlangıç olabildiğini aktaran sanatçıya göre bu başlangıç noktası, her zaman çocukluk ve gençlik yıllarını geçirdiği ve tekrar yaşamakta olduğu İstanbul oluyor. Sergide bulunan, çoğu 60x82 cm. boyutlarında, ağırlıklı olarak büyük formatlı yaklaşık 50 eser, Proehl'in daha önceki yaklaşımlarından en yeni çalışmalarına kadar desenlerinin gelişimini ve güncel durumunu yansıtıyor.

Yer: Adas, Kağıthane Seyrantepe Mah, Çalışkan Sok, No: 33, Seyrantepe

Tarih: 30 Haziran 2024'e kadar

Taşların Ardında: An ve Arşiv (Sergi)

Multidisipliner sanatçı Tuğçe Dirini'nin yeni sergisi, derinlemesine bir araştırma, okuma ve üretme sürecinin ürünü olarak ortaya çıkıyor. Bu seri, tarih boyunca defalarca yıkılmış, yeniden inşa edilmiş, farklı amaçlar için kullanılmış ve müdahale edilmiş mekânların izini sürerek geçmişin izlerini günümüze taşımaya hedefliyor. Kaybolmuş çevreleri ve kültürel mirası yeniden hafızalarda canlandırma görevini de üstlenen seri, tekrara dayanan, ritüelistik çalışmalarla şehir belleğini yeniden yorumlamaları için ziyaretçilere sıra dışı bir atmosfer sunuyor. Ağırlıklı olarak tuval üzerine yağlı ve akrilik boya, ip ve kolaj gibi çeşitli tekniklerle çalışan Dirini, deseni çalışma pratiğinin başına koyuyor. Duygusal ifadenin leke, renk ve doku aracılığıyla kurulan kompozisyonları, Tuğçe Dirini'nin özgün tarzını oluşturan unsurları bir araya getiriyor. Dirini, eserlerinde iktidar ve mimari, hatırlama ve yitirme gibi ilişkilerdeki dengeyi yeniden keşfediyor.

Bilgi için: <https://annaludel.gallery/istanbul>

Yer: Anna Laudel İstanbul, Gümüşsuyu,

Kazancı Yokuşu No: 45 D 49A, Beyoğlu

Tarih: 30 Haziran 2024'e kadar

Kumkapı Balıkçıları (Sergi)

Ara Güler arşivinden Kumkapı'ya ilişkin daha önce sergilenmemiş fotoğraflar, efemeraler ve ünlü fotoğrafçının editoryal iş süreçlerini ve seçimlerini gösteren kontakt baskılardan örnekler ilk kez izleyici ile buluşuyor. Sergiye ilham olan yazı dizisi ve eşlik eden fotoğraflar, bugün artık var olmayan Küçük Deniz Sokağı ve balıkçı barınağına, burada çalışan insanlara ve bir yaşam tarzına ışık tutuyor. Ara Güler, henüz 24 yaşındayken yayımlanan "Kumkapı Balıkçıları" yazı dizisi ile foto muhabirliği alanında erken yaşta kendine bir yer edinmiştir. Mesleğinde ün kazanmasını sağlayan önemli çalışmalarından biri olarak tarihe geçen bu foto-röportaj, yakın gelecekteki başarılı uluslararası kariyerinin de habercisi olmuştur.

Bilgi için: <https://aragulermuzesi.com>

Yer: Ara Güler Müzesi, Bomontiada, No:1, F Blok Şişli

Tarih: 27 Ekim 2024'e kadar

İzmir

Plastik Aşklar (Tiyatro)

Oya Başar ve Ebru Kural'ı bir araya getiren oyun, yaşadığımız zamanın yapıllıklarıyla seviyeli bir düzlemde dalga geçiyor. Oyun, "Gittiğiniz her ortamda, hayatın en ortasında yüzünüze iliştiirdiğiniz bir Mona Lisa gülüşüyle sıyrılabiliyor musunuz tüm olumsuzluklardan?" diye soruyor. İzleyicisini düşündüren bu eğlenceli oyunun konusuna gelince: Bir tarafta eğitilmiş, kültürlü, hayatla eğlenebilen, elit ama bir o kadar da alaturka bir kadın, diğer tarafta çekingen, kendisini savunmaktan korkan, geleneklerden bihaber saf bir kadın... Hıdırellez'de doğa uyanmaya, baharı getirmeye hazırdır. Farklı geçmişlerden, farklı serüvenlerden gelen bu iki kadın, kendi baharlarını karşılaştıkları bu gecede acaba neye dönüştüreceklerdir? Kendinizden çok şey bulacağınız, bizden, bizim içimizden sımsıcak bir komedi...

Yer: Bostanlı Suat Taşer Tiyatrosu, Cemal Gürsel Cad, Hasan Ali Yücel Bulvarı, 2009. Sok, Bostanlı

Tarih: 25 Haziran 2024, saat 21.00

Sonu Olmayan Dünya (Sergi)

İzmir Fransız Kültür Merkezi, ekolojik geçmişle bağlantılı konularda mümkün olduğu kadar çok insanda farkındalık yaratılmasına katkıda bulunmak istiyor. Kurum bu amaç doğrultusunda, Jean-Marc Jancovici ve Christophe Blain'in "Sonu Olmayan Dünya" isimli kitabını temel alan bir sergi hazırladı. 2022 yılında 800 binden fazla kopya satılan ve bugüne dek birçok dile çevrilen kitaptan ilhamla hazırlanan sergi, enerji dönüşümü gibi hepimizi ilgilendiren konuları eğlenceli bir şekilde irdeliyor. Ekonomik, ekolojik ve sosyal konulara da değinen sergi, karbon dışı enerjiler, gıda, ulaşım ve şehircilik alanlarında somut çözümler öneriyor.

Yer: Fransız Kültür Merkezi, Cumhuriyet Bulvarı, No: 152, Alsancak

Tarih: 30 Haziran 2024'e kadar

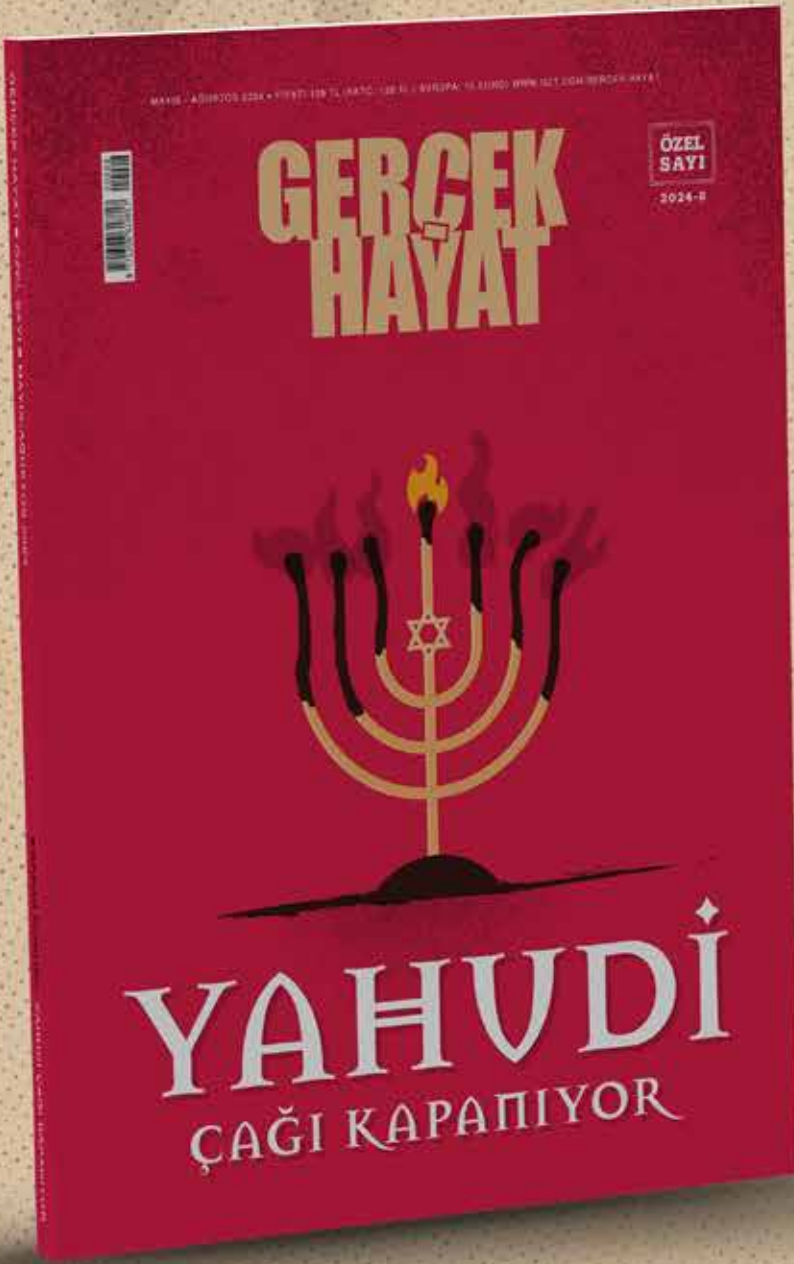
GERÇEK
HAYAT

ÖZEL SAYISI

YAHUDİ

ÇAĞI KARAPIYOR

BAYİLERDE

Gerçek Hayat;

7 Ekim 2023'te başlayan sürecin çok daha öncesinde yaşananları anlamak, bugün **Gazze'de gerçekleşen soykırımın** temellerini öğrenmek isteyenler için **gerçek bir tarih okuması** sunuyor.

haziran 2024

06 24

Mahsul Vakaları (Sergi)

Toprak ile kurulan ilişkilere dair tarifleri yeniden ele alan, iş birliklerine ve dayanışmaya dayalı serginin araştırma ve programlarını Dilşad Aladağ üstleniyor. Bir kamu programı olarak Çukurova'da başlayıp İzmir'de devam eden, Anadolu'nun Akdeniz kıyılarındaki kırsal modernleşme sürecinin çevresel, kültürel ve toplumsal mahsullerini araştıran sergi, Mahsul Projesi'nin bir uzantısı. Sergi, 2022 yazından bu yana süren coğrafya gezileri, arşiv ziyaretleri, görüşmeler ve kayıtlarla beslenen kapsamlı bir araştırmanın yanı sıra; eş zamanlı olarak genişleyen çevrim içi bir arşiv denemesi de sunuyor. Ekolojiyi türler arası ilişkilerle kenetlenen çok katmanlı ve devingen bir ağ olarak ele alan "Mahsul Vakaları," bugünün devinimlerini coğrafyadan hikâyelerle hatırlayarak, yeniden seslendirerek ve türler arası birliktelikler hayal ederek düşünmeyi öneriyor.

Bilgi için: www.bayetav.org

Yer: Bayetav Sanat, Evka-3, 101/2 Sok, No: 22 Bornova

Tarih: 22 Eylül 2024'e kadar

Ankara

İnsancıklar (Tiyatro)

Varvara Alekseyevna, Makar'a âşıktır. Ancak ona karşı olan duygularını sadece mektup yoluyla anlatabilmektedir. Varvara, yaşadığı pansiyondan bozma küçük odasında pencerenin yanında duran bir silüeti Makar'a benzetmektedir. Aslında durum böyle olmasa belki de Varvara'nın yaşama dair hiçbir umudu kalmayacaktır. Adına yaşam dediğimiz şey de bu küçük umutlardan ibaret değil midir zaten? Peki bu mektuplaşmalar bir yere varacak mıdır?

Yer: Dört Mevsim Tiyatro Salonu, İvedik Caddesi,

Belediye Binası Yanı, Yenimahalle

Tarih: 29 Haziran 2024, saat 20.00

Bir Denizkestanenin Anıları (Sergi)

Erimtan Müzesi, Galeri Nev ile Kale Tasarım ve Sanat Merkezi (KTSM) iş birliğinde gerçekleşen sergi, Melike Abasıyanık Kurtiç'in sanatının ana hatlarını oluşturuyor. Etkinlikte, Kurtiç'in tohum seramikleri, denizkestaneleri, yosun perdeleri, pirinç kâğıtları ve gelgit fotoğrafları ayrı ayrı, tüm özgün ve karmaşık doğaları içinde

sergileniyor. Deniz Artun küratörlüğünde hazırlanan sergi, birbirinden farklı üretimler arasındaki olağanüstü tutarlılığın, sonsuz ve girift tüm ilişkilerin hissedilebilmesini de amaçlıyor.

Bilgi için: <https://erimtanmuseum.org/tr>

Yer: Erimtan Arkeoloji ve Sanat Müzesi, Kale Mah, Gözcü Sok,

No: 10 Altındağ

Tarih: 1 Eylül 2024'e kadar

Bursa

Altıncı Koğuş (Tiyatro)

Anton Çehov'un ölümsüz eseri sahnelere taşıyor. Dünyaca ünlü Rus oyun ve kısa öykü yazarının bir taşra kasabesindeki akıl hastanesinde geçen bu novellasında, eğitilmiş bir hasta olan İvan Dmitriç ile Doktor Andrey Yefimich arasındaki felsefi çatışmaya gelin hep beraber tanık olalım.

Yer: Nazım Hikmet Kültür Evi, Uğur Mumcu Bulvarı No: 7, Nilüfer

Tarih: 28 Haziran 2024, saat 20.30

Trabzon

Türk Somon Festivali

"Karadeniz İncisi" temasıyla organize edilen festivalin bu yıl ikincisi düzenleniyor. Horon ve kolbastı gösterileri, söyleşiler, Türk somonu lezzetleri sunumu, atölye etkinlikleri ve çeşitli yarışmalarla renklenecek etkinliğin basın sözcüsü şu bilgileri aktarıyor bizlere: "Karadeniz somonu, son yıllarda gerek Trabzon gerekse Türkiye ekonomisi içerisinde önemli bir yere geldi. Bu yıl kapsamını daha da genişlettiğimiz festivalimizi, yörenizde Ganita olarak da bilinen Ortahisar'da gerçekleştireceğiz. Şehrimizin güzelliğiyle somonun lezzeti birleştiğinde harika bir etkinlik ortaya çıkacak."

Bilgi için: <https://fest.com.tr/turk-somon-festivali>

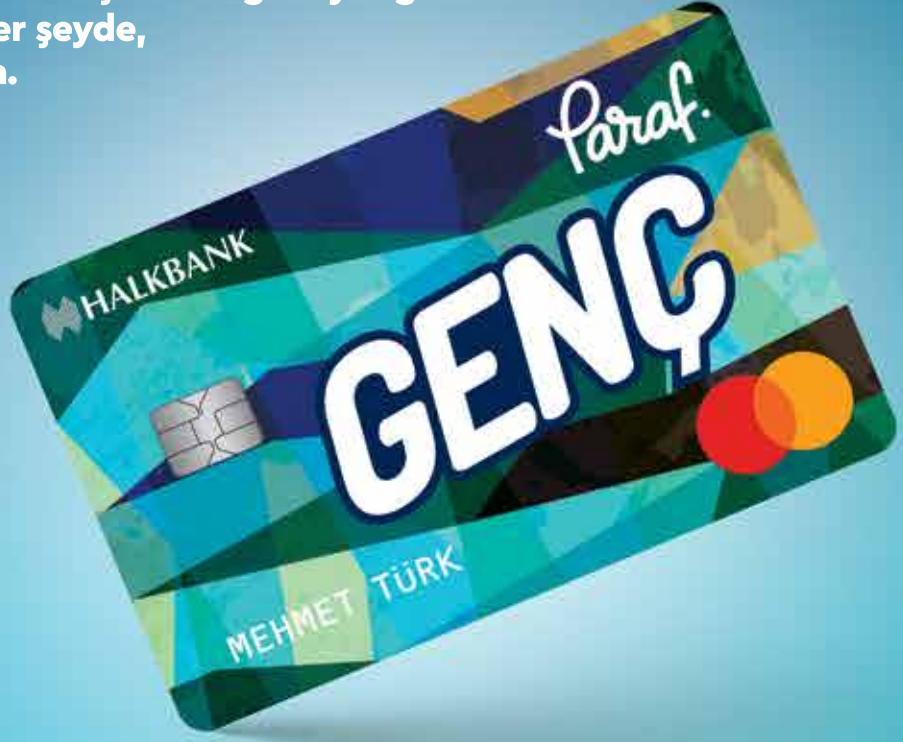
Yer: Ortahisar

Tarih: 21-22 Haziran 2024

Gençler ne istiyorsa Paraf Genç'te

Kültürden sanata, spordan müziğe, internetten eğlenceye...

**Hayallerinizin peşinden koşarken ilgi duyduğunuz
ve merak ettiğiniz her şeyde,
Paraf Genç yanınızda.**

Dijital
platformlardaki
harcamalarda
%50
İNDİRİM*

İnternet
alışverişlerinde
%3
İNDİRİM**

Paraf.

Paraf Mobil'i indirin,
tüm Paraf fırsatlarına ulaşın!

*İndirim aylık 100 TL ile sınırlıdır.

**İndirim aylık 200 TL ile sınırlıdır.

 HALKBANK

Paraf.

Vahit Aygün
Üniversite
Öğrencisi

Yapay Zekâ Küresel Ekonomi İçin Ne Anlama Geliyor?

Dergimizin bu sayısında yapay zekâ (AI) gibi önemli bir konuyu ekonomik açılardan ele alacağım. Konuya değinirken, "Takribî ne zaman işimizi kaybederiz, bunu önlemek için ne yapabiliriz ya da yapabilir miyiz?" gibi soruları da ele alacağız.

Çağımızda her şey o kadar hızlı değişip geliyor ki bugünün bir günü, 1800'lerin bir yılına eşit belki de teknolojik gelişme kat etme hızı açısından. Yapay zekâ, artık etkisini iyice artırmaya başladı ve şirketler de politikalarını bu yönde değiştiriyor. Bu yazımızda yapay zekânın hayatımızdaki muhtemel etkilerini önce olumlu, sonra olumsuz bir senaryo ile ele alalım.

Goldman Sachs yatırım bankasının yaptığı araştırmaya göre yapay zekâ kullanımı, küresel GDP'de (gayrisafi hasıla) yüze 7'lik bir artışa sebep olacak. Bu da 7 trilyon dolardan fazla bir artışa tekabül etmekte. Diğer pek çok araştırma da yapay zekânın iş dünyasındaki kullanımının nitelik ve nicelik olarak artmaya devam etmesinin kısa vadede yüzde 30'un üzerinde bir verimlilik katacağını gösteriyor. Bazı ekonomi uzmanlarının iddiası ise daha da ilginç. Onlara göre yapay zekâ sayesinde bir noktadan sonra küresel gelir sınırsız olabilir. Yani herkesin zengin olacağını ve sınırsız parayla insanlığın bugüne dek görülmemiş bir refah seviyesine ulaşacağını iddia etmekte.

YAPILAN ARAŞTIRMALAR 2024 YILININ SONUNA GELDİĞİMİZDE, HER ÜÇ İŞVERENDEN BİRİNİN YAPAY ZEKÂ NEDENİYLE İŞÇİ ÇIKARMIŞ OLMASINI ÖNGÖRMÜŞ. ŞU ANDA PEK ÇOK TEKNOLOJİ FİRMASI, -KÂRINI ARTTIRIYOR OLMASINA RAĞMEN- PEK ÇOK ÇALIŞANINI İŞTEN ÇIKARIYOR.

Robert Fogel'in 1960'larda kaleme aldığı ve kendisine Nobel Ekonomi Ödülü'nü kazandıran "The Union Pacific Railroad" isimli kitabında, Railroad demir yolunun Amerika'nın kaderini tamamen değiştirdiğini ve tarım toplumundan bir sanayi devine dönüşmesini sağladığını anlatıyor. Aynı zamanda bu gelişmenin istihdamı ve verimliliği artıracığından ama bir taraftan da monopoly (tekeller) yaratacağından bahsediyor. İşte bugün merakla takip ettiğimiz ve henüz daha çok başında olduğumuz yapay zekâ treninin yolculuğu için de geçmişteki bu tür örneklerle bakarak çıkarım yapabilir ve nereye doğru gittiği hakkında tahminler yürütebiliriz. Aslında yapay zekânın da kendinden önceki devrimlerle benzer bir yol izlediğini görüyoruz. Fakat onu diğer teknolojik devrimlerden ayıran temel bir şey var. Verimliliği artırıyor evet, tekeller oluşturuyor evet ama ya istihdam? İşte fark tam olarak burada. Olumsuz senaryodan kastım da tam olarak bu. Yapay zekânın istihdama olan etkisi.

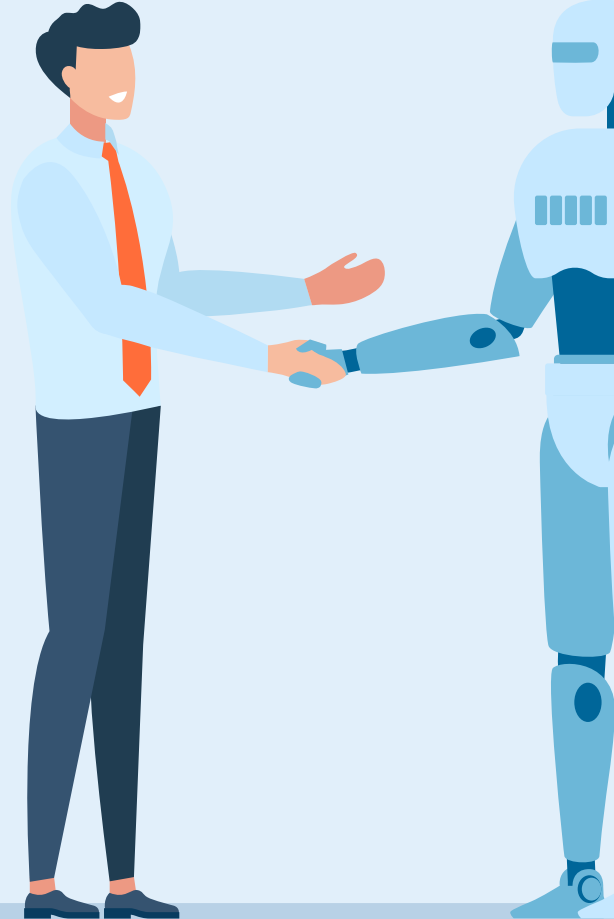
Yapay zekânın hayatımızı bu denli etkileyeceğini muhtemelen daha 1,5 sene öncesine kadar pek çok kişi kabullenmezdi ve endişelenecek bir şey olmadığını söylerdi. Çünkü bundan takribî 1,5 sene öncesinde GPT duyurulmadan önce, dünyada var olan yapay zekâlar çok niş alanlarda ünlenmiş, başarıları o alanla sınırlı ve geliştirilme amaçları da yine tek bir alanda faaliyet göstermesine yönelikti. Dünya şampiyonunu yenen satranç botu, Tesla'nın otonom sürüşü vs. gibi... Fakat bunların hiçbiri doğrudan doğruya işimizi tehdit etmiyordu. Bundan ziyade hâlihazırda yaptığımız işleri daha da kolaylaştıracak, bilimi daha da ilerletecek türden şeylerdi. Ama GPT'nin hayatlarımıza girmesiyle son bir senede her şey inanılmaz değişti. Bu konu, biz gençlerin geleceğini yakından ilgilendirdiğinden bu bölümde ele aldığım en önemli konulardan biri olduğunu düşünüyorum.

Öyle ki bu yazı için yaptığım araştırmalar esnasında ben de aslında bölüm seçimim nedeniyle geleceğimden endişe duymaya başladım diyebilirim. Aynı şekilde şu an bu yazıyı okuyanların çoğunun meslekleri de onlar mezun olana kadar ortadan kaybolabilir veya köklü bir şekilde değişebilir. Bu söylemim bir çeşit felaket tellallığı gibi gelse de yapay zekânın işlerimizi elimizden alabileceği ihtimali, çocukluğumuzdan beri duyduğumuz "Robotlar bizi ele geçirecek!" tarzı bir bilim kurgu olmaktan çok farklı oldu. Bunu destekleyen veriler de mevcut. Mesela 2023'ün Mayıs ayında, Amerika'da işten çıkarılan çalışanların yüzde 5 kadarı, yapay zekânın o işleri yapabiliyor olmasından kaynaklanıyor. Ki bu tarih, GPT'nin yayınlandığı 14 Mart 2023 tarihinden sadece iki ay sonrası. Kaldı ki uzmanlar, bundan sonraki yeni yapay zekâ nesil versiyonlarının GPT4 seviyesini çocuk oyuncağı gibi gösterebileceğini söylüyorlar.

Gerçekten de Fortune 500 Listesi'ndeki 500 dev firmanın yüzde 99'undan fazlası, yapay zekâyı iş akışlarına entegre etmiş durumda. Bu şirketler işe alım kararlarının da çoğunu artık yapay zekâ ile yapıyorlar. Hatta bu firmaların yüzde 40'ı adaylarla yaptıkları görüşmeleri yapay zekâ aracılığıyla gerçekleştiriyor. Benim zaten oralarda çalışmak gibi bir hayalim yok, daha küçük ama beni tatmin eden bir yerde çalışsam yeter, diyenleriniz çıkabilir. Fakat size kötü bir haberim var. Küçük firmalar da en az devler kadar hızlı adapte olmuş durumda bu devrime. Bir araştırmaya göre rastgele seçilen firmaların yüzde 53'ü, yapay zekâyı zaten kullanmaya başladı, en az yüzde 24'ü ise bu yıl başlayacak. Bu firmalardan yüzde 37'si, sadece 2023 yılı içerisinde yapay zekâ nedeniyle bazı çalışanlarını işten çıkarttığını söylüyor. Yüzde 44'ü ise bu yıl yapacakları işten çıkarmaların ana nedenlerinden birinin yapay zekâ olacağını söylüyor.

İşin biz gençleri daha da ilgilendiren boyutu ise şirket beklentilerinde saklı. Konuyla ilgili yapılan araştırmalar gösteriyor ki firmaların yüzde 96'sı, işe alımlarda yapay zekâ kullanım becerisini önceliklediklerini söylüyor. Yüzde 83'ü ise çalışanlarının pozisyonlarını koruyabilmesi için yapay zekâ kullanmayı bilmesi gerektiğini söylüyor. Burada yapay zekânın meslek gruplarını tehdit ettiği fikrine karşı çıkanların atladıkları en kritik nokta ise şudur, bir mesleğin yok olması için illa yüzde 100'nün ortadan kalkmasına gerek yok. Herhangi bir meslek grubunun yüzde 70 daralması da milyonlarca kişinin işsiz kalması demek. Ve hiç kimse, en azından bizi bekleyen bu devrime hazırlıklı değilse işini kaybetmeyen o yüzde 30'luk gruptan olacağını garantisini veremez. Teknik olarak yazılım işi, yazarlık-çevirmenlik işi tamamen ortadan kalkmasa bile eskiden 200 kişiyle yapılan bir iş, belki de yapay zekâyla pekiştirilmiş beş kişi ile yapılacak.

BAZI EKONOMİ UZMANLARININ İDDİASI İLGİNÇ! ONLARA GÖRE YAPAY ZEKÂ SAYESİNDE KÜRESEL GELİR SINIRSIZ OLABİLİR. HERKESİN ZENGİN OLACAĞINI VE SINIRSIZ PARAYLA İNSANLIĞIN BUGÜNE DEK GÖRÜLMEMİŞ REFAH SEVİYESİNE ULAŞACAĞINI İDDİA EDİYORLAR.

Konuyla ilgili bir diğer yanılısma da yazımın başında bahsettiğim diğer teknolojik devrimler ile bu devrimi bir tutmak. Sanayi Devrimi'ni ele alacak olsak, o zamandan beri insanlığın icat ettiği her şeyin iki temel niteliği vardı. İlki, bunların hepsinin insanın fiziksel yükünü azaltmayı amaçlıyor olması. Yani buharlı makineler ve elektronik cihazlar sayesinde fiziksel olarak daha az yorulmuş daha fazla iş yapabiliyor hâle geldik. Fakat şu an yapay zekânın yaptığı şey, insanın fiziksel kabiliyetini değil, zihinsel kabiliyetini aşmak. Yani bir diğer deyişle tarihte ilk kez bizi biz yapan problem çözme, hipotez üretme, mantık yürütme, analiz yapma gibi zihinsel becerileri makineler veriyoruz.

Stanford Üniversitesi'nin yaptığı bir araştırmada yapay zekâ, görsel tanıma, okuduğunu anlama, mantık yürütme, olimpiyatlar seviyesinde matematiğin de olduğu dokuz temel zihinsel alanın tamamında insan ortalamasını yakalamayı ve hatta geçmeyi başarmış durumda. Yani yapay zekâ devrimi, eskiden olduğu gibi insanın kas gücünü değil, zihin gücünü elinden almaya geliyor ve bu tarihte hiç yaşanmamış bir olay. Bu değişim daha önceleri insanlığın yaşadığı diğer devrimlerden çok daha hızlı bir şekilde ilerleme kat ettiğinden; insanların takip edip adapte olması, diğer buluşlara nazaran çok daha zor görünüyor. Öte yandan uyum sağlama zorunluluğu da çok daha göz ardı edilemez bir durumda.

Yapılan bir başka hata ise teknolojik devrimler ile yapay zekânın getirdiklerinin benzer olduğunu varsaymak. Her ne kadar insanlık tarihi tekerleğin icadı, akıllı telefonlar, uydular gibi bir dizi devrim niteliğinde gelişmelerle dolu olsa da bunların hepsi birer son ürün. Yani kendi başlarına bir şey üretmiyorlar. Yapay zekâ ise kendi ürünlerini yaratabilecek bir şey. Onu tehlikeli yapan şey de bu.

Sizden daha iyi matematik, fizik, tasarım bilen, okuduğunu sizden daha iyi anlayan, gördüğü bir görüntüden incelediği bir rapordan sizden çok daha iyi bir analiz çıkaran bir yapay zekânın işinizi elinizden alması çok da şaşırtıcı bir şey olmasa gerek. Aynı şekilde yapay zekâ, bir gün Genç Ekonomi Bölümü'nü benden iyi yazarsa dergi yönetimi beni işten çıkarıp bir AI'ya yazıları yazdırabilir. İşte tam da bu sebeple bu devrim, diğerlerinden farklı olarak yok ettiğinden daha fazla yeni meslek oluşturamayabilir. Çünkü yapay zekâ, geliştirilebilir özelliğinden ötürü bir süre sonra bazı yeni meslekler oluştursa bile o işleri de öğrenip insanların elinden alma potansiyeline sahip. Örneğin yapay zekâ ile adını yeni yeni duymaya başladığımız prompt mühendisliği. Bu mühendisler yapay zekâyı bir şeyi yaptırmak isterken, nasıl sormanız gerektiği konusunda uzmanlaşıyorlar. Fakat böyle bir mesleğin neden var olduğuna baktığımızda, şu anki yapay zekâ sistemlerinin kötü sorulmuş bir soruda kastın ne olduğunu anlayamıyor olmasıdır. İleride yapay zekâların bağlam bilgisiyle çalışabilen sistemler geliştikçe her bir kullanıcının kendine göre eğittiği bir yapay zekâ olabilecek.

Yapay zekânın en çok tehdit ettiği meslek grupları beyaz yakalılar, analistler, öğretmenler, çevirmenler olurken en az tehdit ettiği meslek grubuysa mavi yakalı işçilerdir. Çünkü nasıl yapılacağını anlatsa bile henüz bir eve tesisat döşeyebilecek bir durumda olmadıklarını görmekteyiz. Sanatçıların geleceğini ise toplumların sanata olan bakışlarında bir değişiklik olup olmayacağı belirleyecek. Zira hâlihazırda AI, sanatın pek çok dalında eser üretmekte. Fakat bir eseri özel kılan şeyin insan elinden, emeğinden çıkıyor olmasından dolayı o tarafta büyük çaplı bir değişiklik, en azından bizden sonraki nesle kadar görmeyebiliriz. Zira yapay zekâdan önce de örneğin bir tablo bilgisayar yardımıyla çizilip makinelerde seri şekilde üretilabiliyordu. Fakat en pahalı tablolar hep el yapımı olanlardı. Ayrıca yapay zekânın bazı niş sanat alanlarını öğrenmesi için, -örneğin klasik Türk müziği gibi- kapı kapı gezip hoca bulması gerekebilir. Bu sebeple bu tip alanları da çok kolay öğrenip ele geçirebileceğini şahsen ben beklemiyorum.

Nur Erdem Özveren - Kariyer Danışmanı

Seher Çakmar/
Yüksek Lisans Öğrencisi

BEN SANA YAPMA DEMİYORUM, HOBİ OLARAK GENE YAP!

Nur Erdem Özveren. Kariyer danışmanı ve eğitmeni olarak tanıtıyor kendisini. Tercih rehberi demek nasıl olurdu, diye düşünüyorum. Bu noktaya gelene kadar basamakları nasıl çıktığına tanık olacağız bu yazımızda. İnsanın hayatında bir tane dönüm noktası yok, diyor Erdem Hoca. Hayatındaki dönüm noktalarından ilki, ortaokula başladığı gün, okulda ailesinin elini bırakıp bilmediği bir ortamda yalnız kaldığında gerçekleşir. 11 yaşındaki Erdem Hoca'nın, ailesi olmadan ayaklarının üzerinde durması gerektiğini hissettiği ilk an budur. Bir sonrakinde, en yakın arkadaşı Daisy'i gezmeye çıkardığında, onu sevmeye çalışan insanlarla sohbet ederek iletişim kurmayı öğrenir. Network'ün nereden geleceğini kim bilebilir? En önemlisi, belki de anneannesini kaybettiği tatilde yaşadıkları olmalı. Yarıyıl tatilinde anneannesinin yanında kalacağı 15 günün planı ne kadar önce yapılmıştır tahmin edelim. "Küçük anneanne" dedikleri annesinin anneanesi hastaneye kaldırılınca 15 gün boyunca onun yanında kalır. Buradan öğrendiği şey ise her şeyin planladığımız gibi olmadığı, olamayabileceği, kısmetin ne demek olduğudur. Buraya açılacak o kadar büyük parantezler var ki... Her şeyin bizim elimizde olmadığını bilmek, ajandalarımızda yazan planların dışında işleyen ve bizim avucumuzun içinde gördüğümüzden çok daha fazlası olan büyük planlar, insanın yükünü de azaltan bir şey olarak görülmeli.

Lise dönemine geldiğinde iletişim potansiyelini kullanarak insanları Tekirdağ'dan İstanbul'a, ünlü aktörlerin tek kişilik gösterilerini izlemeye götürür. Organizasyonun başındaki isim olarak insanları otobüslerle İstanbul'a taşımak, ördüğü sosyal ağı bir parçası olmuş. Bir kere izlediği Cem Yılmaz'ı herkesin izlemesi gerektiğini düşünmesi ona paylaşımı öğretmiş. Bu, satış ve pazarlamada ilk adım olmuş.

Lisenin bir diğer anlamı da üniversite için hayal kurduğun, ter döktüğün yer demek. Erdem Hoca'nın da lise yılları, üniversite için hayal kurduğu zamanlar tabii. Türkiye'nin en başarılı insanlarından biri olacak, üniversiteye gidecek, acayip güzel insanlarla tanışacak, oturup siyaset konuşacaklar, birbirlerinden harika şeyler öğrenecekler. Artık Türkiye'nin en iyi üniversitelerinden birindedir. Koç Üniversitesi'ni kazanmış ve işletme bölümüne başlamıştır. Fakat karşılaştığı şeyler hayallerinin yakınından geçmiyor. Bakıyor ki tanıştığı herkesten bir şey öğrenmiyor. Burası, kendine güvenmenin tohumlarını ektiği yer olur. "Kendime güvencim ve zannettiğim gibi kimsenin gözümde büyüteceğim insanlar olmadığını deneyimledim."

2000'li yıllarda yaşanan krizler nedeniyle ekonomik olarak sıkıntılar çektiği için bir nevi minnettar o yıllara. Çünkü üniversite ikinci sınıftan itibaren, mezun olup çalıştığında kazanmaya başladığı parayı üniversite hayatı boyunca kazanmıştır. Nasıl geliyor kulağa? Yetişkinlerin, ebeveynlerin devamlı telkin ettikleri bazı sözleri hatırlatıyor, Erdem Hoca, "Sen bir sene sık dişini, iyi bir üniversiteye kapağı attın mı gerisi zaten kolay." Sonra diyor ki "Sen herhangi bir yere kapağı attın diye hayatının gerisi çok kolay olmayacak." Bunu kendi deneyimlerinden de anlayabiliyoruz elbette. Erdem Hoca'ya gelene kadar her birimizin benzer hikâyesi yok mu? Bir küçük parantezle kısa bir anısına yer vermek isterim.

"Üniversite hayatım boyunca çalışarak öğrendiğim satış deneyimi sayesinde, üniversite son sınıfta Cihangir Erdem geldi, danışmanlık firmasından. Salona herkesi toplayıp sordu, "Sen gelecekte ne olacaksın?" diye. Ben de en önde oturuyorum, elimi kaldırdım. "Ben satışla ilgili bir kariyer düşünüyorum, sonra da pazarlamayla ilgili bir şeyler yapacağım," dedim. Ne sattın bugüne kadar, dedi. Ben cevabımı veremedim arkadan biri el kaldırdı, "Ne olsa satar o abi?" dedi. İyi ki o gün o zor şartları yaşadığını, bu sayede bugün daha güçlü olduğunu söylüyor.

Çok para, çok huzur demek mi? Bunu reddetmemekle birlikte "paran yoksa huzur yok" demeyi daha doğru buluyor ve parayı başarının mükâfatı olarak görüyor, başarının kendisi olarak değil. Başarılı olursan para kazanmama ihtimalinin olmadığını, onun önünde sonunda geleceğini söylüyor. Peki altın soru gelsin öyleyse: Başarılı olmanın formülü nedir? "Sevdiğin, istediğin ve yapabildiğin şeyi meslek olarak yapmak." Bir eğitimci olarak, "Abi ben sevdiğim şeyi yapmak istiyorum ama gel de benim aileme anlat!" en çok duyduğu sitemlerden biri. Ailelerin argümanını ülke tahmin ediyoruz sanırım, hazır mıyız? "Evladım, ben sana yapma demiyorum, hobi olarak gene yap!"

Üniversite okurken birinci sınıfta, eski lisesine gittiği bir günde arkadaşlarıyla karşılaşır. Arkadaşları gittikleri okuldan ve bölümlerden pişman olmuş şekilde geri dönmüşlerdir. Kendisinin doğru bölüm ve okul tercihi yaptığını da düşünüyordur bir yandan. İnsanlarla konuşmaya başladıktan sonra Türkiye'nin ortak problemini fark eder: Gençlerin yanlış üniversite, bölüm ve meslek tercihleri. Bu farkındalıkla bugünkü yaptığı işin tohumlarını atmış olur. Tekirdağ Mezunlar Derneği başkanı olarak birçok organizasyon yapar, çeşitli sektörlerden insanlarla ve uzmanlarla tanışarak onların deneyimlerini dinler. Böylece başkalarının deneyimlerinden ders çıkarmayı öğrenir. Kulağımıza küpe olacak şu sözleri söylüyor: "Bütün hataları kendim yapamayacağımı öğrendim." İnsan ömrü her deneyimi yaşayarak öğrenmek için çok kısa. Ona soluk alıracak dinlenme yerleri tesis etmek gerek. Bu da ilk önce iyi bir dinleyici olmaktan geçiyor sanırım.

"Hayata antenlerin açık bakmak, sevdiğin, istediğin ve yapabildiğin mesleği yapmak," demişti Erdem Hoca. Peki buna nasıl karar vereceğiz? İnsanın kendisini tanıması, sevdiği şeyin ne olduğuna karar vermesi, bazen sancılı bir süreç olabiliyor. Hayat, şık bir tabakta sunmuyor bunu her zaman. Erdem Hoca, yapmak istediği şeyin ne olduğunu, çeşitli yerlerde stajyerlik yaparken, aslında ne yapmak istemediğini görerek anlamış. "Ne istemediğimi öğrenmemi sağlayan stajlar, hayatımda dönüm noktasıydı," diyor. Tekirdağ'da meslek ve üniversite tanıtım günleri yapmak için ayrıldığı staj yerinin birkaç yıl sonra açtığı iş ilanına başvuru yapar ve bunun için ayrılış konuşması yaptığı yöneticisinden referans ister. Ayşegül Hanım, ona seve seve yardımcı olur. Çünkü onun hedefine giden yolda kararlı davranması ve onun ne yapmak istediğini bilmesi hoşuna gitmiştir. Hayata antenleri açık bakmak bu demek aslında, fırsatın farkında olmak.

Erdem Hoca'nın da hobileriyle ilgilenen bir ailesi olmuş tabii. İstanbul Üniversitesi'nde iletişim alanında doktora yaptığı ve Anadolu Üniversitesi'nde kamu yönetiminde lisansı bitirdiği 2009, Eczacıbaşı Holding'de çalıştığı yıldır aynı zamanda. O dönemde işten ayrılıp kendi işini kurmak ister. Kariyerinin peşinde olan bir evlat ve oğlunun bu kararından dolayı psikolojik sorunlar yaşadığını düşünen bir baba... Bununla alakalı gülümseten bir anısı var, Erdem Hoca'nın. "Babama dedim ki ben işten ayrılacağım, kendi işimi yapacağım. Dedi ki 'Senin ruh sağlığını bozuk psikiyatriste git.' Peki, dedim. Halam doktor, halamı aradım. 'Bana psikiyatristten randevu alır mısın?' dedim. Gittim. 'Buyurun, nasıl yardımcı olabiliriz?' dedi. Dedim ki beni babam gönderdi. Peki dedi, sorun ne? 'Kendi işimi yapacağım.' Peki, dedi sorun ne? Yarım saat, bir saat kadar konuştuktan sonra bir dahaki sefere ailemle gelmemi söyledi. Beraber gittik, babam söze başladı: 'Bu, Eczacıbaşı Holding'de çalışıyor. Ayda dört bin lira maaş alıyor. Altında arabası var, benzine ve telefona para vermiyor, hafta sonu çalışmıyor. Bu işi bırakıp kendi işini yapacak. Batacak, rezil olacak.' Babamın adı Nutki, psikiyatrist 'Nutki Bey' dedi, 'Bir sonraki seansa yalnızca siz gelebilirsiniz, Erdem Bey'in gelmesine gerek yok.'" Güldük tabii.

Kissadan çıkaracağımız hisse şu olmalı, Erdem Hoca'ya göre, ailelerimizin tek derdi var, biz çocuklarıyla gurur duymak ve başarılı olduğumuz günleri görebilmek. Ama kaçırdıkları bir nokta var, hayat sınavdan aldığımız puanla, sınav gününde yerinde saymayacak. Hayatının geri kalanında kimse bize ne kadar puan aldığımızı, nereden mezun olduğumuzu sormayacak. Herkes soracak belki ama beş dakika sonra unutacak. Kimse bizimle zannettiğimiz kadar ilgilenmiyor. En önemlisi, hayatın geri kalanında bunlar lazım olmuyor bize. Bölüm seçimlerinde yapılan en yaygın hata, belki birileri sorduğunda prestijli bir cevap verebilmek için bir meslek tercihinde bulunmak.

Erdem Hoca'ya göre hasta olduğumuzda doktora, "X okulundan mezun değilsen sana muayene olmam," demek kadar absürt bir durum bu. Sınavdan sonra bize lazım olan iki şey olacak. Bir, işini iyi yapmak; iki, ahlaklı bir insan olmak. Mükemmel bir öğrenci olmak uğruna kaçırılan yılların telafisi biraz zor olabiliyor, en azından geride bıraktığı psikoloji pek de iç açıcı olmuyor.

Bir nesne, üzerine konulan fiyatı hak etmek için belirli işlemlerden geçerek marka değeri oluşturur ve pazara sunulur. Ancak o vakitten sonra vitrine konur ve satın almaya değer görülür. Mezun olduktan sonra elimize verilen diplomanın içi eğer yeterince doldurulmamışsa, yalnızca mükemmel öğrenci olmaya çalışıp notların AA olmasına, rakamların kat sayısına takılındıysa henüz pazara, piyasaya veya vitrine, adına her ne dersek oraya çıkmaya hazır değiliz

demektir. Bu nedenle Erdem Hoca diyor ki "Hayatının geri kalanında sen de kişisel olarak bir markasın ve markana ne kadar yatırım yaparsan, cebine kendini pahalıya satacak ne kadar çok şey koyarsan mezun olduğunda sen de markanı o kadar pahalıya satarsın." Erdem Hoca, bir marka olmak için cebine o kadar çok şey koymuş ki geçmişte ve hâlihazırda yaptığı şeyleri sıralamak için uzun bir liste gerektirebilir.

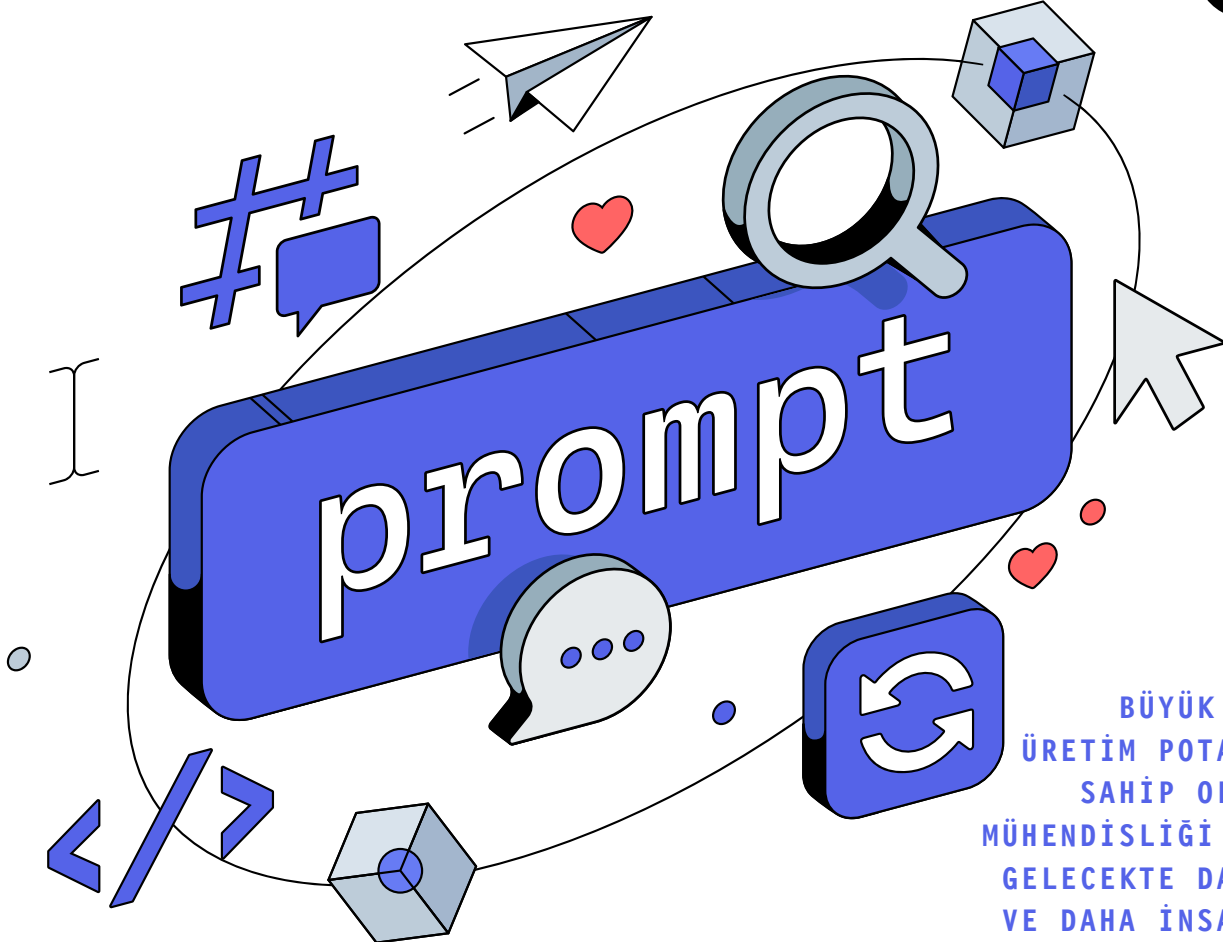
Sözü yine Erdem Hoca'ya vererek bitirmek istiyorum: "Ben yalnızca konuşarak, düşünüp fikir üreterek, yani en sevdiğim şeyleri yaparak para kazanıyorum. Ben çalışmıyorum, en sevdiğim şeyleri yapıyorum. Üstüne de bana para veriyorlar. Hepinize aynı şeyi tavsiye ederim."

Mustafa Özgör/
Üniversite Öğrencisi

Kodlama Dilinden Günlük Dile: Prompt Mühendisliği

BÜYÜK BİR İŞ VE
ÜRETİM POTANSİYELİNE
SAHİP OLAN PROMPT
MÜHENDİSLİĞİ SAYESİNDE
GELECEKTE DAHA AKILLI
VE DAHA İNSAN BENZERİ
YAPAY ZEKÂ SİSTEMLERİ
GELİŞTİRİLEBİLİR.

U

zun yıllar boyunca insanlık, kendi eliyle yapıp ettiği makinelerle anlaşabilmenin yollarını aradı. Sanki karşısında kablolardan, devrelerden ve birçok aviyonik (havacılıkta uçaklar, yapay uydular ve uzay araçlarının elektronik sistemleri için kullanılan terim) parçadan ibaret bir yığın yokmuş da bir başka âlemin tanımlayamadığı canlısı varmış gibi davrandı. Bunun için ilk olarak kodlama dillerini geliştirdi. Sekiz adet ampulün yanıyor ya da yanmıyor (1 ve 0) oluşu ile başlayan serüven, gittikçe yüksek seviyeli programlama dillerine evrildi. Günümüzde geline nokta da ise bilgisayarlarla iletişim kurabilmek için gündelik dili, hatta argo ifadeleri kullanmak bile yeterli. Bu durum, insanlık hafızasının geçmiş tecrübelerini hatırlayarak şu soruyu sormasına neden oldu: Acaba yazılım dili ile iletişim kurma konusunda uzman kişilere ihtiyaç olduğu gibi günlük dilde de iletişim kurmak için uzmanlık gerekecek mi? Adına “komut mühendisliği” (prompt engineering) denilen bu işlem, yazılımcıları da koltuğundan edecek mi? Gelin bu yazımızda “prompt mühendisliği” denildiğinde neyin kastedildiğini, hâlihazırda neleri başarabildiğini ve ne seviyede olduğunu inceleyelim.

Daha önce de belirtildiği üzere günümüzde teknolojinin hızla ilerlemesiyle birlikte, yapay zekâ ve doğal dil işleme gibi alanlarda önemli gelişmeler yaşanmakta. Bu gelişmelerin arkasındaki en sansasyonel ve gözde araçlardan biri, prompt mühendisliği olarak bilinmekte. Prompt mühendisliği, bir yapay zekâ modeline belirli bir girdi verildiğinde, istenilen çıktıyı elde etmek için kullanılan özel metin kalıplarını oluşturma sürecidir. Bu metin kalıpları, yapay zekânın belirli görevleri daha iyi anlamasına ve daha doğru sonuçlar üretmesine yardımcı olur. Özellikle dil modellerinde kullanılan bu teknik, yapay zekânın insan benzeri anlama ve yanıt verme yeteneklerini artırır.

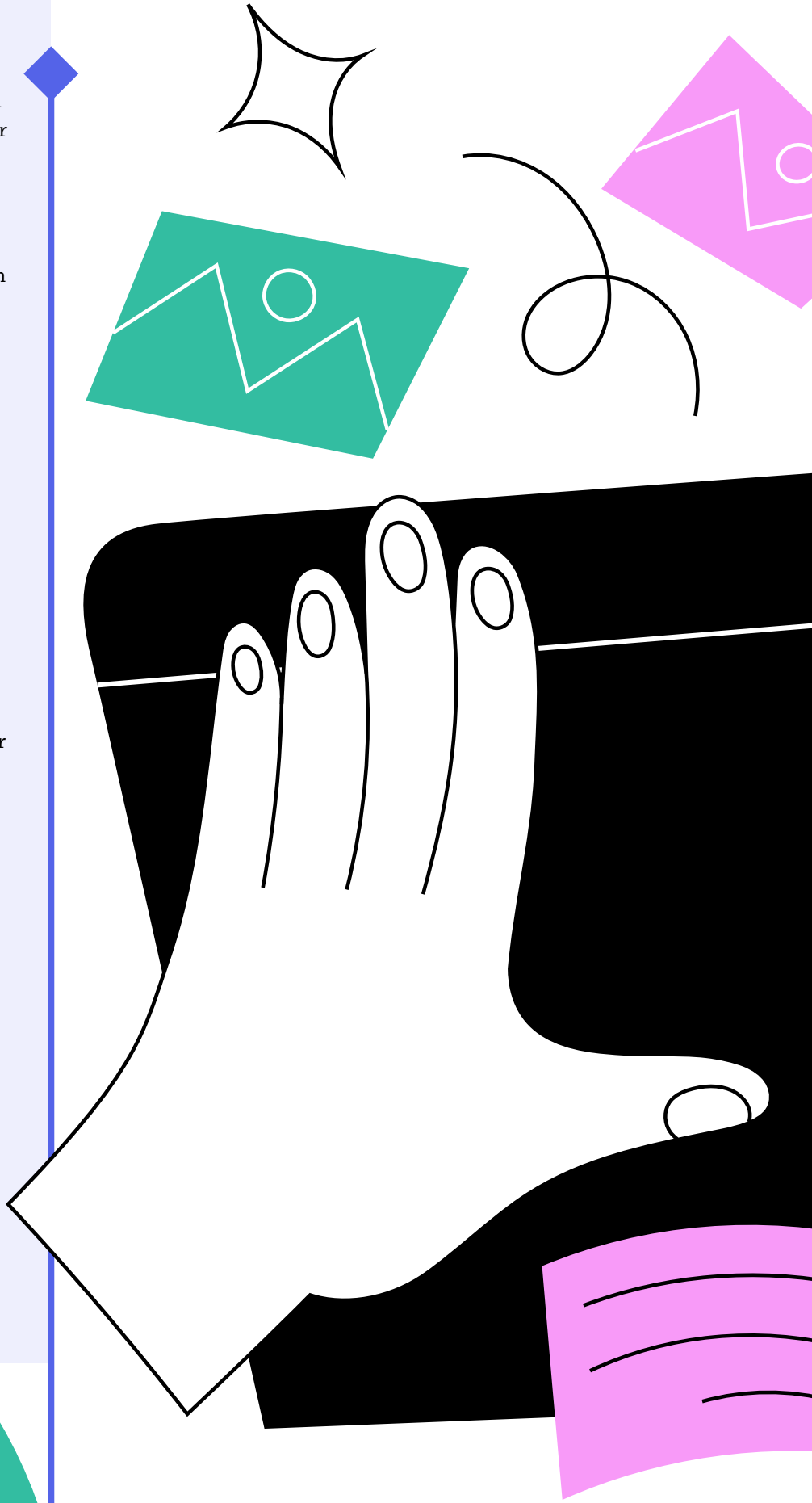
Prompt mühendisliğinin önemli bir özelliği, esnekliği ve geniş uygulama alanıdır. Bu yöntem, çeşitli alanlarda kullanılabilir ve farklı gereksinimlere uygun olarak özelleştirilebilmektedir. Örneğin dil çevirisi, metin oluşturma, duygusal analiz gibi çeşitli görevlerde prompt mühendisliği kullanılarak daha etkili sonuçlar elde edilebilir.

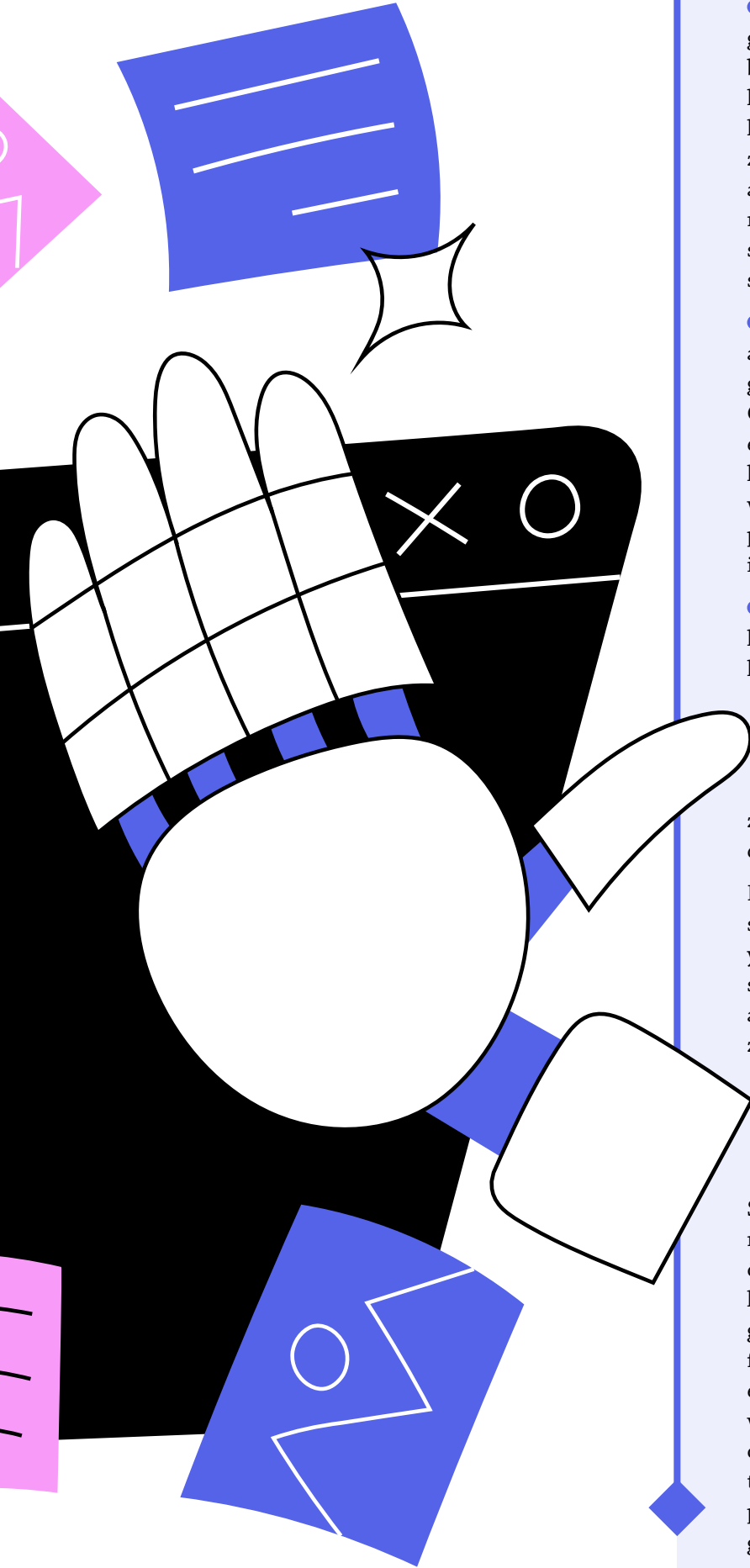
Yapay zekâ ve doğal dil işleme alanındaki araştırmacılar ve mühendisler, prompt mühendisliğinin potansiyelini keşfetmek için yoğun bir şekilde çalışmaktadır. Bu çalışmalar, daha iyi performans sağlayan, daha az veriye ihtiyaç duyan ve daha geniş bir dil yelpazesine uygun modellerin geliştirilmesine olanak tanır. Ayrıca prompt mühendisliği, yapay zekâ sistemlerinin eğitim sürecini hızlandırabilir, daha verimli hâle getirebilir ve daha doğru sonuçlar vermesini sağlayabilir. Örneğin yakın tarihte yayımlanan bir makaleye göre ChatGPT kullanımı esnasında “lütfen”, “rica ediyorum”, “...memnuniyet duyarım” gibi sözcüklerin kullanımı, performansı gözle görülür derecede artırıyor. Ek olarak bir istekte bulunduktan sonra “Eğer istediğim şeyi benim için gerçekleştirirsen sana x miktarda bahşiş/ödül/ücret vereceğim,” denilirse yine çıktının doğruluk oranının arttığı bir gerçek olarak karşımıza çıkıyor. Her yapay zekâ modelinin eğitim stratejisi ve kullanılan eğitim modelleri farklılık gösterdiğinden bu örüntüleri keşfetmek de prompt mühendisliği kapsamına giriyor.

Peki prompt mühendisliği, gerçekten de geleceğin mesleği olacak mı? Aslında bu soruya cevap vermek için henüz çok erken. Bunun birçok nedeni var. Öncelikle prompt mühendisliği dediğimiz kavram, şu günlerde emekleme aşamasında.

Günümüzde yapay zekâya doğru metinler girerek kaliteli çıktılar almayı hedefleyen bir meslek olarak görülüyor ama bu tanım ileride değişecek mi bilemeyiz. Bu noktada iki temel görüş karşımıza çıkıyor: Bunlardan ilki, prompt mühendisliği kavramını 1990'lı yılların ortalarında yaygınlaşan ve 2000'li yılların başlarına kadar devam eden bilgisayar kurslarına benzetiyor. O zamanlarda da klavye ve fare kullanmak insanlar için yeni olduğundan bu konuda uzmanlar ve kurslar faaliyet göstermekteydi. Ancak günümüzde hiç kimse bilgisayar kullanmayı kurslara giderek öğrenmiyor ve sayılı kurum dışında kimse klavye kullanımını öğretmesi için bir uzmana ihtiyaç duymuyor. Bu örnekte olduğu gibi prompt mühendisliği konusunun da zamanla genele yayılacağı, herkesin öğrenmesi gereken bir yetenek olduğu ve kimsenin sırf klavye kullanmayı biliyor diye istihdam edilmediği gibi prompt girebiliyor diye istihdam edilmeyeceği de düşünülüyor.

Bir diğer görüş ise prompt mühendisliğinin yüksek bir potansiyel taşıdığını savunuyor. Bu görüşe göre de prompt mühendisliği, uzun vadede başlı başına bir meslek olarak ele alınmıyor. Ancak mesleki bir avantaj elde etmeyi sağlayacak derecede uzmanlık olarak düşünülüyor. Bunun gerekçeleri ise şu şekilde sıralanabilir:

● Prompt mühendisliğinin etik ve güvenlik açısından beraberinde getirdiği bazı sorumluluklar vardır. Özellikle yanlış kullanıldığında veya kötü niyetli amaçlarla kullanıldığında; bu teknik, yanıltıcı veya zararlı sonuçlara neden olabilir. Bu nedenle araştırmacılar ve endüstri uzmanları, prompt mühendisliğinin etik ilkelerine ve güvenlik standartlarına uygun olarak kullanılmasını sağlamak için çaba harcamaktadır.

● Yapay zekâ sistemlerinin belirli uygulama alanlarına entegre edilebilmesi, uzmanlık gerektirir. Örneğin herhangi bir sisteme GPT modellerinin doğru bir şekilde entegre edilebilmesi, açık kaynak dil modellerinin kullanılabilir hâle gelmesi, gerçek zamanlı veriyle uyumlu çalışabilmesi gibi konular prompt mühendisliğinin iş tanımı içerisindedir.

● Yapay zekâ modelleri ile iletişim kurabilmenin yanı sıra, bu modelleri kullanarak profesyonel uygulamalar geliştirmek de prompt mühendisinin görevidir. Nitekim prompt mühendisliği yalnızca bilgisayarla iletişim kurmaz, aynı zamanda insanların isteklerini de yapay zekâyâ doğru iletebilmek için insanlarla da diyalog içerisinde olmalıdır.

Bu iki görüş incelendiğinde ortaya çıkan sonuç gösteriyor ki prompt mühendisliği, yapay zekâ alanında büyük bir potansiyele sahiptir. Gelecekte bu teknik sayesinde daha akıllı, daha esnek ve daha insan benzeri yapay zekâ sistemleri geliştirilebilir. Örneğin daha etkili dil çevirisi modelleri, daha doğru duygusal analiz araçları ve daha akıllı dijital asistanlar gibi uygulamalar, prompt mühendisliği sayesinde mümkün olabilir.

Sonuç olarak prompt mühendisliği bir meslek hâlini alsın ya da almasın, herkesçe öğrenilmesi gereken önemli bir yetenek olarak karşımıza çıkıyor. Tıpkı ilk görüşte bahsedildiği gibi yakın gelecekte bilgisayar kullanmaktan farksız olacak olan prompt mühendisliğini erken dönemlerden itibaren takip etmek ve öğrenmeye çalışmak herkes için faydalı olacaktır. Bu amaçla IBM, Google, OpenAI tarafından hazırlanan ve ücretsiz olarak birçok platformdan erişilebilen kursları takip ederek gelişmelerden haberdar olabilirsiniz. İşler nereye evrilirse evrilsin makinelerle iletişim kurmak her çağın altın bileziği olacaktır.

DENİZLERİMİZİN GİZEMLİ KANATLILARI: YELKOVANLAR

Cengiz Akgün/
Üniversite Öğrencisi

T

üpburunlular ailesinin bir üyesi olan yelkovan kuşları çoğu kez martılarla karıştırılır. Onları ayırt etmenin yolu basit aslında. Genelde sürüler hâlinedirler ve kanatları suya değecek kadar yakın uçarlar. Ama martılar gibi simidinizi paylaşmak istemezler, çoğunlukla kendi hâlinedirler. İnsanlarla çok münasebete girmezler, sürekli telaşla bir yere yetişmek istiyormuş gibidirler. İstanbul Boğazi'nda onları görmeniz zor olmaz. Saatte 70 kilometre hıza ulaşabilen yelkovan kuşlarını hatırladıysanız, hatta onları seviyorsanız size güzel bir haberimiz var.

Latince isimleri Puffinus Yelkouan olan bu sevimli kanatlılar, özel bir metotla sırtlarına bağlanan vericiler sayesinde 7/24 takip edilebilecek. Boğaziçi Üniversitesi Çevre Bilimleri Enstitüsü'nün de paydaşı olduğu Yelkovan Kuşlarının Korunması Projesi ile tehlike altındaki türün beslenme, üreme, göç ve yaşam alanlarıyla ilgili detaylı bilgiye ulaşılması hedefleniyor.

TÜBİTAK tarafından desteklenen ve Boğaziçi Üniversitesi Çevre Bilimleri Enstitüsü yürütücülüğünde hayata geçen yeni nesil genomik, akustik ve GPS-GSM izlenme yöntemleri kullanılarak Akdeniz Havzası'ndaki ve Karadeniz'deki Yelkovan Kuşlarının Korunması Projesi ile 30 yelkovan kuşuna İstanbul Boğazi'nda uydu vericileri takıldı. Zorlu bir takip ve yakalama sürecinin ardından kuşların sırtına bağlanan vericiler, tüy değişimleriyle beraber yaklaşık iki ay boyunca konum bilgisi iletecek. Böylelikle bu eşsiz ve tehlike altında olan türün göç yolları ve üreme kolonileri hakkında bilgiler edinilmesi mümkün olacak.

TEHLİKE ALTINDALAR

Boğaziçi Üniversitesi Çevre Bilimleri Öğretim Üyesi Prof. Dr. Raşit Bilgin ile Dr. Dilek Şahin'in aralarında yer aldığı araştırma ekibi, Batı Akdeniz ve Karadeniz'de yoğunluk gösteren yelkovan kuşlarının çevik bir deniz kuşu türü olduğu bilgisini paylaşıyor. Bilgin, deniz yüzeyine çok yakın süzülerek kilometrelerce uçabilen bu türün tehlike altında olduğunu ifade ederek, "Çok çevik olan yelkovanlar, Batı Akdeniz ve Ege Denizi ile Karadeniz arasındaki yolculuklarında İstanbul Boğazi'ndan geçiyor. Gökyüzünde üçgen formasyonda hızla ilerleyen bu kuşları zaman zaman siz de görebilirsiniz. Denize çok yakın, saatte 70 kilometre hızlara ulaşarak kilometrelerce uçabiliyorlar ve bir deniz kuşu olarak balık avlama konusunda da uzmanlar. Ancak bu tür tehlike altında ve onları korumak adına yaptığımız her proje çok büyük anlam ifade ediyor," diyor.

TÜRÜN KORUNMASINA KATKI

Proje kapsamında yelkovan kuşları vericilerle takip edilirken, ayrıca genetik haritaları çıkarılıyor ve akustik takipleri de yapılıyor. Konuyla ilgili bilgi veren Prof. Dr. Bilgin şunları söylüyor: "Projede TÜBİTAK tarafından desteklenen üç iş paketimiz var. Yurt dışındaki partnerlerimizin Batı Akdeniz ve Ege Denizi'nden sağladıkları örneklerle beraber İstanbul Boğazi'ndeki çalışmamızda, yelkovanlardan aldığımız genetik materyalleri de kullanarak bu türün farklı popülasyonlarının genetik ilişkilerini ve birbirleriyle olan bağlantılarını ortaya çıkarıyoruz. İkinci olarak bu kuşları, Türkiye'de kurduğumuz akustik ekipmanlarla takip ediyoruz. Burada amacımız üreme döneminde farklı bir ses çıkaran yelkovanların yuvalarını tespit etmek. Eğer üreme çağrılarını yakalarsak, bu bize üreme alanlarının da yakında olduğunu gösterecek. Türkiye'de henüz yelkovan yuvasına rastlamadık ve bunları bulmak için çalışıyoruz. Üçüncüsü ise 7/24 GPS-GSM teknolojilerinden faydalanarak takip ettiğimiz kuşlardan gelen veriler, bize bu türün göç, beslenme ve diğer davranışları hakkında detaylı bilgi verecek. Veri toplama sürecinin ardından yapacağımız analizlerle bu kuşlar hakkında çok değerli bilgilere ulaşacağımızı düşünüyorum. Bu bilgilerle de türün korunmasına katkıda bulunabileceğimizi umuyorum."

AVRUPA'DA BİR İLK

Bu çalışmanın bölgede yapılan ilk araştırmalardan olduğunu belirten Prof. Dr. Bilgin, "Yelkovan kuşlarıyla yapılacak araştırmalarda önemli bir zorluk var. Bu kuşlar çok hızlı ve çevik olduğu için zarar vermeden yakalanmaları çok zor. Projemizdeki paydaşlarımızla birlikte İstanbul Boğazi'nda yaptığımız birçok denemede başarısız olduk. Ardından Türk Deniz Araştırmaları Vakfı'ndan (TÜDAV) Dr. Asaf Ertan'ın 28 yıl önce geliştirdiği yöntemle bunu başardık. İki duba arasına ağ açılarak deniz üzerinde yelkovan kuşlarının yakalandığı metodun tercih edildiği yöntemle yelkovan kuşları, onlara herhangi bir zarar vermeden yakalanabildi. 30 kuşu uçarken yakalayarak akabinde verici takmak Avrupa'da bir ilk. Bu sayede çok daha fazla veri elde edebileceğiz," diye konuştu.

Melih Uslu/
Editör, Yazar

Sevdiğün İsi Yaparken Bayramı Yasa!

Eski Türkçede tablo anlamına gelen “levha” sözcüğüne bizden önceki kuşaklar büyük bir önem atfetmiş. Bunu, levha ile birlikte kullanılan birleşik sözcüklerin çeşitliliğinden anlıyoruz: Hazin levha (hüzünlü tablo), levha-i saadet (mutluluk tablosu), levha-i san’at (sanat tablosu), levha-i temaşa (seyredilecek tablo), levha-i zeval ve firak (her şeyin yok olduğunu gösteren tablo)... Kültür âlemimizin dağarcığında dünyevi tabloların yanı sıra bir de manevi tablolar vardır ki “levha-i manevi” diye anılır. Bir insanın ebedî huzura kavuşabilmesi için her iki tablosunun da aydınlık olması beklenir.

Sanatkârın yaratılış kavramına bakışı, düşünme alışkanlığına dayanır ve gönül verilecek sanat biçimini belirlemek, duygusal yansıma sürecinde bir adımdır. Bu yansıma, parlayıp sönen ve sürekliliği olmayan bir şimşeğe benzetilir. Görsel bir kavramı ifade etmekle birlikte içsel yolculukla ilişkilendirilen bir tarafı da vardır. Eser, “kalbe hulul eden, manevi ışığın kalbe girmesini sağlayan ve yok olmayan şey” olarak da tarif edilir. İster özdeksel ister manevi tarafı geçerli olsun bu yansıma hayatı güzelleştirir.

Bu mottoyu karşılayan en iyi örneklerden biri, şöhreti okyanusları aşan Hattat Hasan Çelebi’dir kanaatimce. “Kur’an-ı Kerim Mekke’de nazil oldu, Mısır’da okundu, İstanbul’da yazıldı,” sözünün günümüzde de geçerli olduğunun kanıtlarından biri olan Çelebi’nin ömrünü vererek yazdığı el emeği göz nuru hatlar, tek kelimeyle göz kamaştırıyor.

Hat sözcüğü, Arap harfleriyle yazılmış güzel el yazısının karşılığı olarak kullanılıyor. Hat bir güzel yazı sanatı olup yazarlarına hattat deniyor. Kadim şehir İstanbul ise 16. yüzyıldan bu yana hat sanatının başkenti olarak anılmaya devam ediyor. 1500’lü yılların başında Amasya’da Osmanlı Hat Mektebi’ni kuran Hattat Şeyh Hamdullah’ın İstanbul’a gelmesiyle birlikte hat sanatında yeni bir devir başlamış. Kısa sürede hızla gelişen bu sanatın en görkemli örnekleri, Bursa Ulu Camii’nin duvarlarında bulunuyor.

ادب

Hattat Hasan Çelebi

Göz kamařtıran hat eserleriyle
bezeli Bursa Ulu Camii.

Hattat Hasan Çelebi'nin ömrünü vererek yazdığı el emeği göz nuru hatlar, "Kur'an- Kerim Mekke'de nazil oldu, Mısır'da okundu, İstanbul'da yazıldı," sözünün günümüzde de geçerli olduğunun kanıtlarından biri.

SABRIN SONU SELAMET!

50 senedir hüsnühat ile uğraşan Hattat Hasan Çelebi, bu derinlikli sanatın günümüzdeki köşe taşı olarak nitelendiriliyor. Onun sanatı Türkiye sınırlarını aşmış, uluslararası kültür ve sanat ortamlarında tanınan, aranan bir isim durumunda. Çelebi, elbette bu seviyeye kolay ulaşmamış. 1937 yılında Erzurum'un Oltu ilçesinin İnci köyünde dünyaya gelen sanatçı, yoksul bir çocukluk geçirmiş. Henüz ilk gençlik yıllarında Kur'an'ı ezberleyip hat sanatına ilgi duyan Çelebi, 1954 yılında tahsil amacıyla İstanbul'a gelmiş. Şehrin önde gelen medreselerinde hat eğitimi alan hattat, bir süre sonra dönemin önemli isimlerinden Hattat Halim Özyazıcı ile meşke başlamış. Bu, onun hat serüveninde çok önemli bir adım olmuş. Sanatını giderek geliştiren Çelebi'nin yolu nihayet, dönemin zirve ismi Hamit Aytaç ile kesişmiş. 1964'te başlayan bu birliktelik, Hamit Bey'in vefatına kadar tam 18 yıl devam etmiş. Çelebi, Hamit Aytaç ile sülüs neshi meşk ettiği sırada, 1966 senesinde merhum Kemal Batanay ile tanışmış ve ondan da ta'lik ve rik'a dersleri almaya başlamış. Görüldüğü üzere Çelebi'nin bu uzun ve zahmetli yolda kolay ilerlediği ve hedefe çabucak ulaştığı düşünülemez. Zaten herhangi bir işte başarılı olmanın yolu sabırdan geçmiyor mu?

Günümüzde hat sanatında bir ekol olarak anılan Çelebi, hâlen İstanbul'da çalışmalarına ve öğrenci yetiştirmeye devam ediyor. Son yüz yılda Hattat Hamit Aytaç'tan sonra en çok öğrenci yetiştiren hoca unvanına sahip olan Çelebi'nin ABD'den Japonya'ya, Rusya'dan Güney Afrika'ya kadar 70'ten fazla icazetli talebesi bulunuyor. Çelebi hem yetiştirdiği öğrencileri hem mabetleri kuşatan hatları hem de koleksiyonlardaki nadide eserleriyle parmakla gösterilen bir sanatkâr olarak tanınıyor. Hat sanatında eser vermek kadar, belki daha da önemlisi talebe yetiştirmek olduğu biliniyor. Çünkü hat sanatının devamı ancak bununla mümkün görülüyor.

Tarihte bazı sanatkârların değeri, eserleriyle birlikte onların yetiştirdikleri önemli sanatkârlarla ölçülüyor. Çelebi Hoca'nın yetiştirdiği Fuat Kuchi Honda, Davut Bektaş, Muhammed Zekeriya ve Ferhat Kurlu gibi değerli hattatlar, onun en önemli eserleri sayılıyor. Son bir asırdaki İstanbul hattatlarında görülen bir özellik olarak her çeşit yazıyı yazabilme becerisi, Hasan Çelebi'de bulunuyor. O, klasik yazı türleri olarak bilinen sülüs, nesih, talik, divani, celi divani, muhakkak ve rik'a yazılarını yazmış; küfî yazı tarzında da önemli eserler vermiş biri. Ancak en çok eser verdiği tür, celi sülüs yazısı.

Günümüzde İstanbul başta olmak üzere Türkiye'deki birçok caminin hatları ile kuşak ve kubbe yazıları onun elinden çıkma. Klasik levha ve kâğıt üzerine yazdığı yazılarla birlikte, tuğra formunda eserleri de bulunuyor. Bugüne dek birçok devlet adamına tuğra yazan Çelebi, genellikle hilyeler, kıt'a yazıları, klasik levha ve farklı düzenlemeler ile özellikle klasik Türk yazı stilini devam ettiriyor. Çelebi, klasik üslupta farklı kompozisyon biçimleri kullanarak zengin bir yazı koleksiyonu oluşturmayı başarıyor. Hat sanatında klasik geleneğin takipçisi olarak tanınan Hasan Çelebi, serbest istif çalışmalarını yapmaktan da kaçınmıyor. Artık sözü ustaların ustasına bırakmanın vaktidir: "Yazdığım zamanlardaki hâletiruhiyeyi anlatmama imkân yok. Bir bayram veyahut en büyük mükâfat neyse onu yaşadım." Onu başarıya taşıyan sebeplerden biri de karakteriydi kuşkusuz. Öğrencilerine hemen her zaman şefkatle yaklaşan Çelebi, büyük sabır gerektiren hat sanatını öğretmek ve gelecek kuşaklara taşımak için doğmuş gibidir. Kimsenin kalbini kırmadan ve kol kanat gererek...

ŞEHİT MUSTAFA CAMBAZ

3. FOTOĞRAF YARIŞMASI

TOPLAM
800 BİN TL
ÖDÜL

KATEGORİLER

2023'e Damgasını Vuran Haber Fotoğrafları
Kültürel ve Tarihi Fotoğraflar
Drone Yeni Nesil Fotoğraflar
Cep Telefonu Yeni Nesil Fotoğraflar
Hikayeyi Tamamla Demokrasi ve Özgürlükler Adası Özel Ödülü

SON BAŞVURU
7 HAZİRAN

Bilgi & Başvuru:
mustafacambazfotografyarismasi.com

ŞEHİT
MUSTAFA CAMBAZ
FOTOĞRAF YARIŞMASI

YeniŞafak

Emirhan Ünal/
Üniversite Öğrencisi

GENÇ MOTTO DERGİSİ
OLARAK SINAVLARDA
BAŞARIYA ULAŞABİLMENİZ
UMUDUYLA GELECEĞE
DAİR SORU İŞARETLERİNİ
AZALTMAK ADINA DETAYLI
BİR REHBER HAZIRLADIK.
BU REHBER SAYESİNDE
KENDİNİZE EN UYGUN
ÜNİVERSİTEYİ VE BÖLÜMÜ
BULABİLMENİZ DİLEĞİYLE.

Bölüm / Meslek Seçme

GELECEĞE

YÖN VERME

REHBERİ

H

aziran ayı demek, yazın başlangıcı demek olsa da son sınıf öğrencileri için durum biraz farklı. Onlar için hem stres hem de rahatlığın bir arada bulunduğu bu ayda, uzun zamandır hazırlandıkları sınav kendilerini bekliyor. Gelin, en çok sorulan sorulara kısa, öz ve faydalı yanıtlar arayarak ilerleyelim.

HANGİ BÖLÜMÜ, HANGİ ÜNİVERSİTEYİ TERCİH ETMELİYİM?

Milyonlarca gencin zihnini meşgul eden bu soruya tek bir cevap vermek maalesef mümkün değil. Bölüm ve üniversite seçimi, birçok değişkene bağlı karmaşık bir süreç. Biz de yazımızda, bu önemli kararı vermenize yardımcı olacak şekilde farklı alt başlıklar altında konuyu inceleyeceğiz.

KOŞUL 1: İDEALİST BİRİŞİYİM. KEŞİNLİKLE BU MESLEĞİ YAPACAĞIM. NE İSTEDİĞİMİ BİLİYORUM.

Eğer bu cümleler sizin ağzınızdan çıkmış gibi hissediyorsanız, yapacağınız mesleğin bulunduğu bölümü seçin. İlgili mesleği yapan bölümleri listeleysin ve o eğitimle alakalı hangi üniversite en iyi eğitimi veriyorsa, güçlü bir akademik kadroya sahipse o üniversiteyi tercih etmeye çalışın. Mutlaka ama mutlaka yapmak istediğiniz meslekle ilgili iş imkânlarının hangi şehirde olduğunu araştırın ve o “network”e dâhil olmaya çalışın. Ne istediğinizi bildiğinizi farz ederek sizin için önemli olan, o meslek hakkındaki en iyi bilgilere ulaşmak olacaktır. Bu yüzden üniversiteden ziyade bölümü tercih etmek, bu alan için en iyisi.

KOŞUL 2: ÖZEL SEKTÖRDE KARİYER YAPMAK İSTİYORUM.

Kariyer yapmak ne demek? Büyük firmalarda beyaz yaka olarak birçok farklı görev dağılımında kendinize yer bularak nispeten iyi bir maaşla hayatınızı sürdürmeye devam etmek demek. Kariyer basamaklarını tırmanırken en alt pozisyondan girip şef, müdür vb. terfilerle alanında en iyisi olmaya çalışmak demek. Bu alanda ilerlemek isteyen kişiler için en önemli faktör, şehir ve üniversitenin ismi olacaktır. Bu alanda en önemli konu, bölümden ziyade üniversite olarak karşımıza çıkıyor.

Kariyer olanakları, genellikle büyük şehirler gibi iş imkânlarının ve büyük firmaların bulunduğu şehirlerde mevcut. Bunun yanı sıra kariyer basamaklarını tırmanırken, aynı üniversiteden mezun olunan insanların da desteği bir o kadar önemli. Bu yüzden iş dünyasında tanınmış üniversitelere gitmek, en azından büyük firmaların bulunduğu şehirlerde onlara yakın bulunmak büyük önem taşıyor.

Örneğin İstanbul Üniversitesi’nde iki yıllık işletme mi yoksa bir Anadolu şehrinde dört yıllık iktisadi ve idari bilimler fakültesi mi? Bu tür bir soruya, İstanbul’daki iki yıllık işletme daha ağır basıyor derim. Hem iş olanakları hem de şehrin içerisinde bulunduğu için insana katacakları sayesinde kariyer anlamında daha öne çıkıyor. Bunun yanı sıra, okulun sosyal imkânları da çok önemli. Okulda bulunan kulüpler sayesinde farklı bölümlerdeki insanlarla bir araya gelerek onlarla tanışmalı ve “network” çapınızı artırmalısınız. Bu yüzden okulu tercih ederken, aynı zamanda sosyal imkânlarına da önem vermelisiniz.

KOŞUL 3: KENDİMİ TANIMIYORUM BİLİR. NE İŞ OLURSA YAPARIM!

Kendinizi bu kategoriye konumlandırıyorsanız aşırı tedirgin olmanıza gerek yok. Çünkü yalnız değilsiniz. Birçok gencimiz, hâlâ kendini tanıma aşamasında. Bu yüzden gelin beraber kendimizi nasıl daha fazla tanıyabiliriz ve bunu üniversite seçimine nasıl uyarlayabiliriz sorusuna bakalım. Yetenek ve ilgi, burada önümüze çıkan iki ana tanıma kavramı. İkisi birbiriyle çok karıştırılırsa da büyük farkları var aslında. Yetenek, bir konuda kendinizde iyi gördüğünüz bir vasıf olarak tanımlanırken; ilgi ise yönelmek istediğiniz yerleri ifade ediyor. Mesela insanlarla tanışmaya meyilliyorsanız ve bunu iyi yaptığınızı düşünüyorsanız; bu alana ilginiz değil, yeteneğiniz vardır. Aynı şekilde tıbbi bilgilere azalmayan bir merakınız varsa yetenekli bir doktordan ziyade tıbbı ilgili bir adaysınız demektir.

Bunun yanı sıra, kendinizi tanımak için hobiler edinebilirsiniz veya "Enneagram Mizaç Envanteri" testini yapabilirsiniz. Bu şekilde kendinizi çok daha iyi tanıyacak ve hangi alanlarda güçlü olduğunuzun farkına varacaksınız. Unutmayın, en önemli meziyet kendini bilmekten geçer. Yunus Emre'nin şu dizeleri pekâlâ yol göstericimiz olabilir:

İlim ilim bilmektir,
ilim kendin bilmektir,
Sen kendini bilmezsin,
Ya nice okumaktır?

PEKİ, GELECEKTE BİZİ NE BEKLİYOR?

Her ne kadar gelecek öngörülemez olsa da bazı gelişmeler, bize bölümlerin ve mesleklerin gidişatı hakkında uyarılar ve öngörüler verebiliyor. Özellikle yapay zekânın da gelişmesiyle birçok meslek yok olacak ve farklı iş alanları açılacak. Negatiften başlayıp pozitiflere doğru devam edelim.

HANGİ MESLEKLER YAPAY ZEKÂNIN ETKİSİ ALANINA GİRECEK?

Kısa cevap, hepsi. Evet, distopik gibi gözükse de her alanda yapay zekâyı göreceğiz. Pek çok işin üstesinden gelecek olan yapay zekâ nedeniyle bu alanlarda istihdam oranları ciddi şekilde düşecek. Pekî, özellikle hangi alanlarda bizi olumsuz şartlar bekliyor:

- Ofis, beyaz yaka işleri
- Müşteri hizmetleri
- Hukuk işlemleri
- Üretim işleri

Bunların yanı sıra, yazılımcıların da iş alanının tehdit altında olduğunu unutmamak gerek. Her ne kadar hâlen revaçta olsa da yazılım alanı için de ciddi tehlikeler kapıda.

OKULDA BULUNAN SOSYAL ETKİNLİK KULÜPLERİ SAYESİNDE FARKLI BÖLÜMLERDEKİ İNSANLARLA BİR ARAYA GELECEK YENİ İNSANLARLA TANIŞMALI VE "NETWORK" ÇAPINIZI ARTIRMALISINIZ.

Durun durun! Hemen gemileri yakmaya gerek yok. Her ne kadar meslekler yeni teknolojik gelişmelerden etkilenecek olsa da yeni alanlarda birçok açılımlar olacak. Bunlardan ilki, operatörlük. Diğer bir deyişle prompt mühendisliği. İleriki süreçlerde bu alanlarda yapay zekâyı en iyi şekilde yönetebilecek komut mühendisleri için iyi bir iş alanı gözüküyor.

Öte yandan gelişen teknoloji, beraberinde yalnızlığı da getiriyor. Bu da hâliyle psikolojik sorunları artırırken, psikologlara olan ihtiyacı da yükseltiyor. Bu yüzden psikoloji alanında da iş imkânları olacaktır.

Değeri artan ve artmaya devam edecek olan işlere gelirsek, ustalık gerektiren işleri dikkate alabiliriz. Kombicisinden sanayi ustasına kadar beceri gerektiren her işe gün geçtikçe talep artıyor. Müşteriye özel çözümler gerektiren bu süreçleri takip eden ustaların yerini yapay zekânın alması çok çok zor görünüyor. Bu konu hakkında, Serdar Kuzuloğlu'nun "Kombici" başlıklı videosunu izlemenizi tavsiye ederim.

TÜRKİYE BANA YETMİYOR. YURT DIŞINDA OKUMAK İSTİYORUM!

Bu cümle, her ne kadar masal kadar güzel gözükse de arka planda birçok farklı olumsuzluk barındırıyor. Bunlardan birincisi, lisans eğitiminde yurt içi ve yurt dışı farkı, öyle düşünüldüğü gibi büyük boyutlarda olmuyor. Yani Türkiye’de aldığınız bir lisans eğitiminin yurt dışındaki bir eğitimden farkı yok. Eğer çok istiyorsanız lisansüstü eğitiminiz için yurt dışına çıkabilir ve vizyonunuzu genişletebilirsiniz.

Yeri gelmişken ana dilde eğitim de çok önemli bir konu. Hem insanın kendisini ifade etmesi hem de tüm içerikleri anlaması konusunda ana dil paha biçilemez bir rol oynuyor. Bu yüzden Türkçe eğitimin tercih edilmesi gerektiğini savunuyorum.

NOT: Yazarın öznel düşüncesi olan bu paragraf, aynı zamanda Türkiye’deki üniversitelerde de Türkçe eğitim verilmesi gerektiğini savunuyor. Eğitim, İngilizce destekli bir müfredat olarak devam etmeli. Fakat bazı programların tümüyle İngilizce olması nedeniyle birçok olumsuzluk da yaşanıyor. İngilizce bilmenin çok önemli olduğunu düşünen yazar, sadece eğitimin ana dilde olması gerektiğini; ayrıca her bireyin mutlaka iyi derecede İngilizce bilmesi gerektiğini de düşüncelerine ekliyor.

Fikir yürütmeye devam edelim. Yurt dışında birçok basit ihtiyacınızdan feragat edebiliyorsunuz. Örneğin evinizde çamaşır makinesi bile lüks hâline gelebiliyor. Barınma problemleri ise tüm dünyada var olmaya devam ediyor. Şehre uzak yerlerde, hatta kötü koşullar altında konaklamak zorunda kalabilirsiniz. Ülkemizde de barınma problemi olsa dahi, Kredi ve Yurtlar Kurumu ve birçok özel yurt sayesinde öğrencilerin barınma ihtiyaçları çözülebiliyor.

BÖLÜM VE ÜNİVERSİTE SEÇİMİ, BİRÇOK DEĞİŞKENE BAĞLI KARMAŞIK BİR SÜREÇ. BEKLENTİLERİNİZİ KARŞILAYABİLECEK, KİŞİLİK YAPINIZA UYGUN TERCİHLER YAPMANIZ DOĞRU OLACAKTIR.

SON BİR ÇIKIŞ: MEZUNA KALMAK

Sınavlarda istediği sonucu alamayan birçok öğrenci, “mezuna kalmayı” düşünüyor. Bu, ciddi ciddi düşünülmesi gereken bir konu. Bu kavramı bilmeyenler için kısa bir tanımlama yapalım. Mezuna kalmak, 12. Sınıf YKS öğrencilerinin TYT ya da AYT sınavlarındaki sonuçlarının beklentilerini karşılamaması sonucu sınava tekrar hazırlanmak istemeleri durumudur. Sizin için en uygun olanı Koşul 1 ise mezuna kalmayı gündeminize alabilirsiniz. Fakat Koşul 2 ve Koşul 3 için üniversite tercihi daha önemli olacaktır. Bunun için gerekirse ilgili üniversitenin herhangi bir bölümü de tercih edilebilir. Yine seçim tercihinin öğrenciye ait olduğu bu süreçte, bir sene daha sınava hazırlanmanın, tüm arkadaşlarınız üniversitedeyken sizin ders çalışmanızın verdiği burukluğun stresini göz ardı etmemeniz gerekir. Umarız mezuna kalmanıza gerek kalmaz. Bir de bir üniversiteye yerleştiğiniz zaman bir sonraki sene ortalama başarı puanınızın (OBP) düşürüldüğünü unutmayın ve ona göre planlamayı yapın. Hepinize şimdiden sınavlarda başarılar diliyorum. Üniversitelerde görüşmek üzere!

PRATİK ENNEAGRAM TESTİ

TALİMAT: Bu testte yer alan dokuz kişilik tipinden hangisi sizi daha çok ifade ediyor? Buradaki 18 soruyu dikkatle okuyup her birine şu iki yanıtta birini veriniz: Evet ya da hayır.

**Doğru
Tercihlerin
Yolu**

Kendinizi Tanımaktan Geçer

1. Eşyalarımı düzenli tutarım.

EVET

HAYIR

2. Çoğunlukla insanların yaptıklarını beğenmem, işleri baştan yapmak zorunda kalırım.

EVET

HAYIR

3. Arkadaşımın derdi, benim de derdimdir.

EVET

HAYIR

4. Başkalarının hedeflerine ulaşmalarına yardım etmek bana memnuniyet verir.

EVET

HAYIR

5. Verimlilik için çabalarım.

EVET

HAYIR

6. Çalışmak, benim için en önemli şeydir.

EVET

HAYIR

7. Sanata ve sanat eserlerine ilgi duyarım.

EVET

HAYIR

Enneagram, temel inançları ve her birinin faaliyet gösterdiği dünya görüşünü tanımlayan dokuz noktalı bir diyagram üzerinde dokuz farklı kişiliğin haritasını gösteren bir testtir. Bu test, iç dinamiklerinizi keşfetmek ve üniversite, bölüm, meslek tercihlerinizi daha iyi yönetmek için kullanılabilir.

8. Oldukça anlayışlı ve esnek biriyim.

EVET

HAYIR

9. Planlanmış etkinliklerle dolu bir güne uyanmak iyidir.

EVET

HAYIR

10. Zamanımın çoğunu bir şeyleri anlamaya çalışmaya ayırıyorum.

EVET

HAYIR

11. Başkalarıyla olan ilişkilerim hayatımda çok önemli yer kaplar.

EVET

HAYIR

12. Ailem ve yakın arkadaşlarım benim için en önemli şeydir.

EVET

HAYIR

13. Zekâ oyunlarını ve zorlu durumları severim.

EVET

HAYIR

14. Sürekli yeni deneyimler edinme dürtüsü hissederim.

EVET

HAYIR

15. Bir toplulukta doğal olarak lider konuma gelirim.

EVET

HAYIR

16. Kimsenin aynı fikirde olmadığı bir tartışmada fikrimi savunurum.

EVET

HAYIR

17. Karar vermeden önce başkalarının fikrini alırım.

EVET

HAYIR

18. Gerginliği iyi bir şakayla yumuşatmaya çalışırım.

EVET

HAYIR

YORUM: 1. ve 2. sorulara evet yanıtı verdiyseniz mükemmeliyetçi-yenilikçi olabilirsiniz.

3. ve 4. sorulara evet yanıtı verdiyseniz destekçi-danışman kişiliğe sahip olabilirsiniz.

5. ve 6. sorulara evet yanıtı verdiyseniz başarıya giden yollarınız açık görünüyor.

7. ve 8. sorulara evet yanıtı verdiyseniz estetik-romantik bakış açınız olabilir.

9. ve 10. sorulara evet yanıtı verdiyseniz analizci-düşünen bir yapınız olabilir.

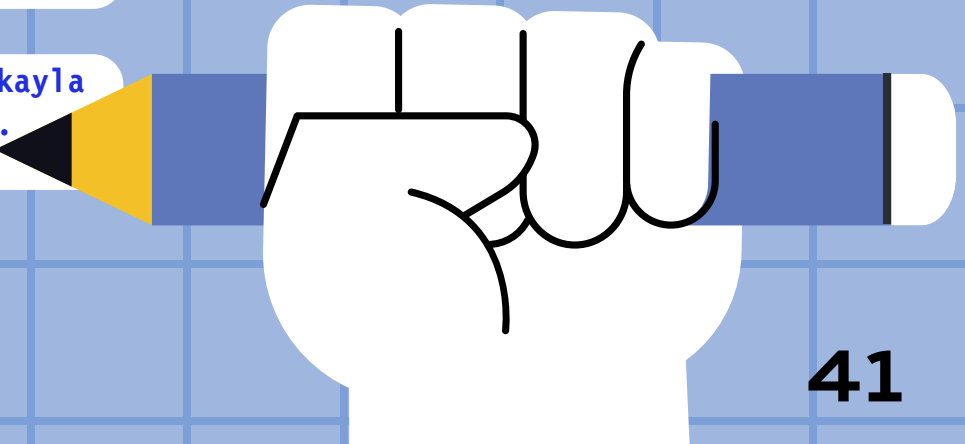
11. ve 12. sorulara evet yanıtı verdiyseniz sadık-adanmış yönünüzle tanışın.

13. ve 14. sorulara evet yanıtı verdiyseniz maceracı-vizyoner olabilirsiniz.

15. ve 16. sorulara evet yanıtı verdiyseniz iddialı-lider yönünüzü değerlendirin.

17. ve 18. sorulara evet yanıtı verdiyseniz barıştırmacı-arabulucu kişiliğinizin sinyal veriyor olabilir.

NOT: Açık Enneagram Kişilik Testi, Dr. Virginia Price ve Dr. David Daniels'in bilimsel çalışmalarına dayanmaktadır. Herhangi bir profesyonel değerlendirme veya öneri sunmaz; yalnızca fikir verme amaçlıdır.

DENEME

Osman Turhan

Başarı Nedir?

Herhangi bir sınavdan geçer not almak, statü kazanmak, ev-araba almak veya belirli bir maddi düzeye ulaşmak başarı olarak öğretildi bizlere. Ancak gerçek başarının bu yüzeysel göstergelerin çok ötesinde, daha derin bir anlamı olduğunu söyleyebiliriz.

Başarı, toplumun sunduğu birçok kavram gibi, zamana ve bireye göre değişkenlik gösteren ve öznel bir şekilde değerlendirilen bir kavramdır. Geçmişte insanlar temel ihtiyaçlarını karşılamayı başarı olarak görürken, günümüzde heveslerini tatmin etmeyi başarı olarak tanımlamaktadırlar.

Başarıyı ölçmek için çoğu zaman kendimizi başkalarıyla veya toplumun genel beklentileriyle kıyaslamaya başvururuz. Bu durum eğitim, kariyer ve sosyal statü gibi alanlarda kendini daha belirgin şekilde gösterir. Fakat bu dışsal ölçütler, bireyin iç dünyasındaki tatmin ve mutluluk seviyesini her zaman doğru bir şekilde yansıtmayabilir.

Mesela orta öğretimde sürekli yüksek notlar almak, gözde bir üniversiteye girmek, yüksek maaşlı bir işte çalışmak, tanınmış markaların yaldızlı ödülleri toplamak, medyada yer almak, ev-araba sahibi olmak veya zenginlik gerçek anlamda başarı mıdır? Ne yazık ki çoğu insan bu saydıklarımızı “başarı” olarak değerlendirmektedir.

Öte yandan başarı, otoriteler tarafından belirlenen sayısal yeterlilik standartları olarak da tanımlanmaktadır. Bu anlayışı benimseyen birey, tüm çabasını akranlarının ortalamasını yakalamaya ve otoritenin onayını almaya yönelik bir hayat sürdürür. Yaptığı işin niteliğinden çok sonuca odaklanarak performans gösterir. Bu yaklaşımla birey, iş yapma sürecinin kalitesi veya derinliği ile ilgilenmez; doğrudan sonuç odaklı düşünür. Oysa insana değer katan başarı, bir işi yaparken deneyerek, gözlemleyerek, derinlikli düşünerek ve konuya kapsamlı şekilde

hâkim olacak bilgiyle öğrenmek olmalıdır. Bu süreçte yapılan hatalar bile, başlangıçta fark edilmezken, hedefe yaklaşıldıkça fark edilen alternatif avantajlara kapı açabilir.

Başarı, otoritenin belirlediği performans standartlarını yerine getirerek diğerlerinin önüne geçmek değil, kişinin ilgi alanına yönelimi sonucunda kendini geliştirmesi şeklinde düşünülebilir. Tabii bu süreçte insanın ahlaki donanımı, başarının tanımını temelden etkiler. Bu anlamda başarıyı, zamana ve dönemlere göre insanın burnuna tutulan havuca benzetebiliriz. İnsanın yeni havuçların peşinden koşmaya devam etmesi sağlanır. Ancak insanlar, hayatları boyunca peşinden koştuğu ve başarı olarak gördüğü birçok şeyin yıllar sonra, aslında önemsiz olduğunu anlayabilmektedir.

Çocukluğumuz, gençliğimiz ve ilk olgunlaşma yıllarımız eğitim sürecinde elimizden alınıyor. Karşılığında ise işe yararlığı şüpheli imzalı, damgalı kâğıtlar tutuşturuluyor ellerimize. Rahat bir yaşam sürme umuduyla çıktığımız eğitim yolculuğu, stres ve çileyi beraberinde getiriyor. Eğitim sistemimiz, hayatta genel bir başarı yerine sadece sınavlarda başarılı olmayı hedefliyor. Oysa okulun ve eğitimin asıl amacı, her insanın kendi yeteneği ölçüsünde hayata değer katarak tutunmasını sağlamak ve yenilikçi, farklı, güzel şeyler üretebilme becerisini kazandırmak olmalıdır.

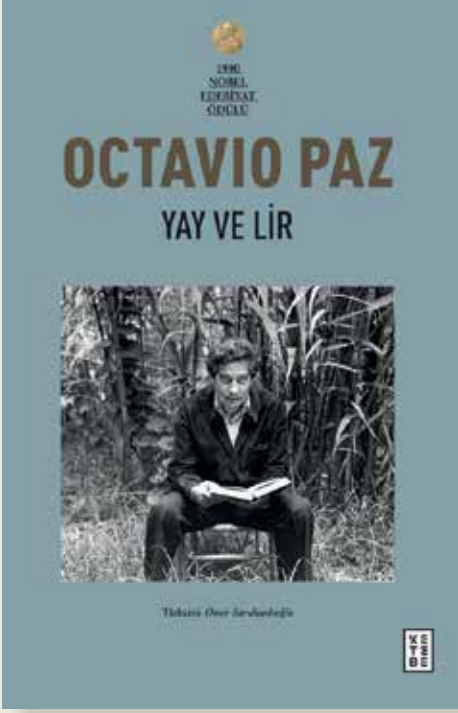
Sınavlarda başarılı olan, iyi test çözen ama hayat tecrübesi olmayan, insanlarla iletişim kurmakta zorlanan ve aile içindeki küçük krizleri bile yönetemeyen gençlerimizin sayısı giderek artıyor. Okulların, derslerin ve ardı ardına gelen sınavların bir amaç değil, araç olduğunun farkına varmalıyız. Yüksek notların her zaman başarıyı temsil etmediği, düşük not alan bir çocuğun ise hayatta başarısız olmadığı, aksine çok nitelikli işler başarabileceği gerçeğiyle yüzleşmemiz gerekir. Bu da hayatın her anında, bizi biz yapan ve inandığımız değerlerle düşünmeyi yeniden alışkanlık hâline getirmekle mümkün olabilir.

Başarı olarak hedeflediğimiz pek çok şey, elde edildikten sonra anlamını yitiriyor ve ruhen bizi tatmin etmeyen sıradan bir meta hâline geliyor. Ne hazindir ki bunu fark ettiğimizde, yeni başarı tanımları yaparak yeni hedefler peşine düşüyoruz. Gerçekte birçok insanın başarı olarak gördüğü hedefler, hayatımızda attığımız küçük veya büyük adımlardır. Bu adımları başarı olarak tanımlamaktan vazgeçip adımların bizi ulaştıracığı nihai hedefe, yani içsel başarıya odaklanmalıyız. İçsel başarı, yani insanın manevi yolculuğu, kendi potansiyelini maksimum düzeyde kullanabilmesi için gerekli motivasyonu sağlar. Böyle bir bakış açısıyla başarı, bireysel gelişimin bir sonucu olarak ortaya çıkar. Başarıyı sadece sonuç odaklı değil, süreç odaklı değerlendirmek, bireyin yaşamı boyunca karşılaştacağı zorluklara karşı daha dirençli ve esnek olmasını sağlar.

Peki başarıyı nasıl tanımlamalıyız? Başarı, kalıcı olarak kişisel mutluluğa vesile olabilmeli, bunun yanında da toplumsal huzuru sağlamaya katkısı olmalıdır. Bu perspektiften bakıldığında başarı; bireyin kendi içsel değerlerine ve tutkularına sadık kalarak kişisel anlam ve tatmin elde etme yolculuğudur. Bu yolculuk, sıklıkla toplumun belirlediği başarı ölçütlerinden bağımsız olarak, bireyin kendi benlik algısıyla uyum içinde gerçekleşir. Örneğin bir sanatçı için başarı, eserlerinin geniş kitlelerce tanınmasından ziyade, ortaya koyduğu sanatın kendisine duyduğu tatmin olabilir. Bir öğretmen için ise öğrencilerinin akademik başarılarından çok, onların hayata dair öğrendikleri ve kişisel gelişimleri olabilir.

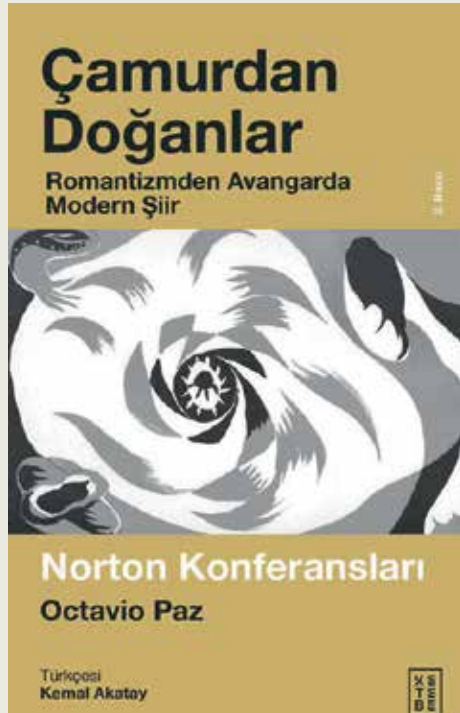
Bu bağlamda öz eleştiri yapabilen, kendini rahatça ifade edebilen, çevresine önyargısız bakan insanlar başarılıdır. Sorumluluk almakta tereddüt etmeyen, sabırlı ve hoşgörülü kişiler başarılıdır. Gerekliğinde fedakârlık yapmaktan çekinmeyen, adalet duygusu gelişmiş insanlar başarılıdır. Kendi yeteneklerini ve ilgi alanlarını keşfederek potansiyelini gerçekleştiren insanlar başarılıdır. Kendi değerlerine bağlı kalarak hedefine ulaşanlar başarılıdır. Sadece kendisi için değil, başkalarının mutluluğu için de çaba gösteren insanlar başarılıdır.

İnsanların alınıp satılabilen birer meta olarak görüldüğü günümüzde, diğer insanların haklarına saygı göstermeyi, onların yararına fedakârlıklar yapabilmeyi, zulüm altındaki masum insanlar için vicdanımızı hareketle geçirebilmeyi, her şartta doğru sözlü olarak sözümüzün arkasında durabilmeyi, kısacası iyi ahlak sahibi olabilmeyi hedeflediğimizde, toplum olarak başarı kavramının içini gerçekten dolduruyoruz demektir. Sözün özü, fiyakalı diplomalara değil şahsiyet ve karakter eğitimi ile donanmış; hakkaniyet ölçüsünü koruyan başarılı ama iyi insanlara ihtiyacımız var.

1990 yılında Nobel Edebiyat Ödülü'nü alan, çağdaş edebiyatın en önemli isimlerinden Octavio Paz, *Yay ve Lir*'de; şiirin ve şairin daha doğru deyişle söyleyenin ve söyletenin yüzyıllar içerisindeki yolculuğunu, onun önüne çıkan engelleri, hatalarını, kendini buluşunu ve kaybedişini gözler önüne seriyor.

"Şiir, bir şair ile bir toplumun dilinden, ritimlerinden, inançlarından ve saplantılarından yola çıkılarak biçim verilmiş bir nesnedir." diyen Octavio Paz, *Çamurdan Doğanlar*'da romantik çağdan bu yana, şiir ve toplum arasındaki o çetrefilli ilişkiyi merkeze taşıyor.

*ZÜMRÜT SULARDA
DOĞAL ENERJİ*

Yusuf Meriç/
Üniversite Öğrencisi

RAFTING

Carlos Nieto / Pexels

W F

ÜLKEMİZ, YÜKSEK İRTİFALI COĞRAFİ ÖZELLİKLERİ VE ADRENALİN YÜKLÜ PARKUR SEÇENEKLERİYLE TAM BİR RAFTİNG CENNETİ. ÜSTELİK NEHİRLERİN ÇAĞLADIĞI İLK YAZ GÜNLERİ, BU EĞLENCELİ DOĞA SPORUNU YAPMAK İÇİN EN İDEAL ZAMAN. İŞTE PÜF NOKTALARIYLA RAFTİNG HAKKINDA YARARLI BİLGİLER.

A karsu yatağı ve su akışının elverişli olduğu yerlerde, özel tasarlanmış şişme botlarla yapılan “nehir krosu” olarak adlandırmak mümkün raftingi. Hemen her anı adrenalin yüklü olan bu spor, Türk Dil Kurumu tarafından “sal yarışı” olarak tanımlanıyor. Doğanın kucağında heyecan dolu dakikalar yaşamak istiyorsanız, emin olun bu spor tam size göre.

Rafting botuyla köpük köpük sulara süzülürken vadiler, kanyonlar geçer, zaman zaman sert dönüşlerle kalp atışlarınızı hızlandırabilirsiniz. Bazen küçük çavlanları aşarken heyecan yüklü anlar yaşar, minik girdaplarda savrulabilirsiniz. Akarsularda süzülürken bir sonraki etapta nelerle karşılaşacağınızı bilemezsiniz. İlerledikçe doğanın dilini duyumsar, bedeniniz kendisini ait olması gereken yerde hisseder. Eğer tecrübeniz yoksa rafting size ilk başta riskli bir aktivite gibi gelebilir. Endişe etmeyin, kurallara uyduğunuzda son derece güvenli bir spordur rafting. Dalgalı sular altınızda olanca hızıyla akıp giderken yapacağınız tek şey, botunuzun burnunu dik tutup bedeninizi enerjiyle dolduracak bu eğlenceli sporun tadını doyasıya çıkarmaktır.

MACERA DÜRTÜSÜ

Özel bir uzmanlık ve fiziksel kondisyon gerektirmeyen bu aktiviteye sağlık sorunu olmayan ve heyecana dayanıklı herkes katılabiliyor. Elbette zorluk derecesi yüksek parkurlarda deneyim sahibi olmak şartıyla. Son yıllarda macera turizmi alanında gözde bir doğa sporu çeşidi olan rafting için Türkiye'nin sahip olduğu zengin olanaklar son yıllarda kuraklık, hidroelektrik santralleri gibi nedenlerle kısmen azaldıysa da yine de fazlasıyla var.

Yeterli debi ve beslenme rejimleri nedeniyle yılın üç mevsimi rafting yapılabilen Türkiye nehirlerinde bu heyecanlı spor için en iyi zaman bahar ve yaz ayları. Zira bu zamanlarda zirvelerde eriyen karların taze ve bol suyla beslediği akarsular, rafting için en ideal seviyeye ulaşıyor. Üstelik bahar çiçekleriyle bezenmiş nehir kıyılarının sunduğu büyüleyici güzellik de işin cabası oluyor.

Seyahat acentelerinin organize ettiği rafting aktivitelerinde her grubun bir lideri olması, profesyonelliğin bir gereği. Genellikle grup hâlinde yapılan raftingte başarılı bir seyrin yolu, ortak takım ruhundan geçiyor ki bu husus çok önemli. Takım lideri, grubu motive etmek için iletişimi teşvik eden kişi aynı zamanda. Ayrıca takıma isim seçilmesi bir prensip olarak görülüyor. "Heyamola, heyamola hey hey hey!" gibi eğlenceli naralarla grup üyelerinin kaynaşması, yine raftingte özgü ritüeller arasında yer alıyor.

BEYAZ KÖPÜKLER ARASINDA

Rafting esnasında buz gibi nehir sularına düşme olasılığınızı göz önünde bulundurarak kolay su tutmayan giysi ve ayakkabılar tercih etmeniz yarar var. Zorluk derecesi yüksek parkurlarda, belirttiğimiz hususlara ilave olarak su ve rüzgâr geçirmeyen, ıslandığında bile sıcak tutan malzemeler ve kask bulundurmak gerekiyor. Tüm gün açık havada kalacağınızı göz önünde bulundurarak güneş ışınlarının zararlı etkilerine karşı koruyucu kremler ve şapkalar da kullanabilirsiniz. Ayrıca çantanızda yedek tişörtler bulundurmak her zaman için yararlı olacaktır.

Rafting botlarının devrilme ihtimali son derece az olsa da suya düştüğünüzde yapacağınız ilk şey, panikten uzak durmak olmalı. Sonraki aşamada kendinizi su üzerinde tutmaya ve kollarınızı ya da küreğinizi havada tutarak yerinizi işaret etmeye çalışmalısınız. Bedeniniz su içindeyken botunuz yakınsa küreğinizi uzatıp takım liderinin sizi bota çekmesine yardımcı olabilirsiniz. Eğer bottan uzaklaşmışsanız, ayaklarınızı akıntının yönüne doğru uzatıp kollarınızla dengeyi sağlamaya çalışın. Böylece hem başınızı kayalara karşı korumuş olacak hem de önünüzü görebileceksiniz.

Takım liderleri ve rehberler, ulaşım organizasyonundan nehir güvenliğine, iş bölümünden malzeme teminine kadar rafting seyrinin bütün aşamalarından sorumlu oluyor. Takım liderleri, botu ve grubu yönlendiren, karar alan ve uygulayan, kurtarma, ilk yardım, bakım, tamirat ile nehir okuma konularında özel eğitim görmüş; farklı karakterlerdeki nehir koşullarında deneyim kazanmış kişilerden oluşuyor.

Seyir öncesi sporculara verilen brifing, kürek çekme teknikleri, nehirdeki riskler, komutlar, yüzme prensipleri ve ekip ruhunun önemi gibi konuları kapsıyor. Her bir rafting deneyimi öncesi olduğu gibi biz de bilgilendirmemizi ana hatlarıyla yaptık. Artık rafting yapmaya hazırsınız demektir. Haydi öyleyse hazırlanın! Yola çıkıyoruz.

TÜRKİYE'DE RAFTİNG

KATILIMCI SAYISI: YILDA
YAKLAŞIK 500 BİN KİŞİ

MALİYET: GÜNLÜK
ORTALAMA 2500 TL

AKTİF PARKUR SAYISI:
EN AZ 10

TOPLAM PARKUR UZUNLUĞU:
100 KİLOMETREDEN FAZLA

NASIL YAPILIR?

TÜRKİYE'DEKİ PARKURLARA
YAKIN BÖLGELERDE
RAFTİNG TURLARI
ORGANİZE EDEN DENEYİMLİ
VE YÖREYE HÂKİM SEYAHAT
ACENTELERİ HİZMET
VERİYOR.

R

Beyaz Köpükler
Arasında

DÖRT HAFRİKA PARIKUR

1- Köprülü Kanyon (Antalya)

Uzunluğu 12 kilometreye ulaşan Köprüçay parkuru, iki etapta tamamlanıyor: Birinci etap sonunda nehir kıyısında öğle yemeği ve dinlenme molası veriliyor. Antalya'ya 55 kilometre uzaklıktaki Beşkonak mevkiinde bulunan parkurda, dalga boyu yarım metreyi aşmıyor. Genellikle tehlikesiz basit geçişlerle ilerleyen parkur, özellikle raftinge yeni başlayanlara tavsiye ediliyor. Kolay parkur kategorisindeki Köprüçay'da yer yer sert dönüşlere de rastlanabiliyor. Köprüçay'ın suyu temiz ve serin. Yazın en sıcak günlerinde bile su sıcaklığı 15 derecenin altında kalabiliyor. Suyun debisi ise her mevsim rafting için eşverişli. Rafting parkuru, Ön Asya'daki en büyük Akdeniz servi ormanını kapsayan Köprülü Kanyon Millî Parkı sınırları içerisinde yer alıyor. Kanyon girişinde bulunan 27 metre yüksekliğindeki Oluk Köprü ise MS 2. yüzyıldan kalma bir Roma dönemi eseri. Yanı başındaki Selge Antik Kenti de görülmeye değer güzellikte. Rafting sonrası cip safari ve Torosların eteklerinde dağ evinde konaklama seçenekleri de bu parkurun cazibesini yükseltiyor.

2- Melen Çayı (Düzce)

Melen Çayı üzerindeki rafting parkuru, İstanbul'a karayoluyla 2,5 saat uzaklıktaki Düzce'nin Cumayeri ilçesinde bulunuyor. Dokuzdeğirmen köyünden başlayarak Beyler köyünde son bulan yaklaşık 15 kilometrelik parkur, üç farklı zorluk derecesinden oluşuyor. Parkur, yer yer keskin dönüşler ve coşkun çavlanlarla da katılımcılarının adrenalin düzeyini arttırıyor. Parkurun 8-10 kilometrelik bölümü, ormanlarla kaplı yamaçların arasında kıvrılarak ortalama üç saatte tamamlanıyor. Ankara'ya yakınlığı nedeniyle başkentlilerin de ilgisine mazhar olan Melen Çayı rafting parkuru, özellikle hafta sonları gününbirlik aktiviteler için tercih ediliyor. Akarsuda ilkyaz aylarında görülen yüksek debi, özel tasarlanmış şişme botlarla nehir krosu için son derece elverişli. Yörenin oksijen yüklü ormanları arasında birer nazar boncuğu gibi parıldayan göller, huzurun adresi yaylalar ve görkemli şelalelerle bezeli doğasında mevsimin güzelliklerini iliklerinize kadar duyumsayabilirsiniz.

**ANADOLU'NUN ZÜMRÜT RENKLİ
BERRAK NEHİRLERİNİN BEYAZ
KÖPÜKLERİNE KARIŞIP ÇAVLANLARI
AŞMA VAKTİDİR ŞİMDİ. İŞTE
ANADOLU'NUN FARKLI KÖŞELERİNDE
UNUTULMAZ RAFTİNG MACERALARI
YAŞAYABİLECEĞİNİZ SEÇENEKLER.**

3- Dalaman Çayı (Muğla)

Fethiye, Göcek, Marmaris, Köyceğiz ve Dalyan gibi turizm merkezlerine yakınlığı nedeniyle her yıl on binlerce rafting tutkununu ağırlayan akarsu, çam ormanlarının arasından süzülen camgöbeği suyuyla cazibe kazanıyor. Asırlık köprülerin altından geçen katılımcılar, eşsiz manzaraları görebiliyor. Uzunluğu 12 kilometreyi bulan parkurda zorluk derecesi farklı iki ana etap var. Kolay etap, ilk kez deneyenlere göre. Orta zorluktaki diğer etapta adrenalin seviyesi biraz yükselse de bu parkura sağlığı yerinde olan herkes katılabilir. Bölgede rafting turları yapan Gürcan Tezcan, Dalaman parkurunda bir günün nasıl geçtiğini anlatıyor: "Transferimiz sonrasında nehre giriş noktamız olan R2-R3-R4 parkurunun başına geliniyor. Ardından misafirlerimize Türkçe ve İngilizce olmak üzere geniş bir brif veriliyor. Bu şekilde misafirlerimizi nehirde neler yapmaları gerektiği konusunda bilgilendirmiş oluyor, varsa sorularını yanıtlıyoruz. Daha sonra rafting botlarımız birer birer R3-R4 parkurunun heyecanını yaşamak için suya bırakılıyor. Dokuz kilometre uzunlukta olan bu

parkur oldukça eğlenceli ve adrenalinini yüksek bir seyir vaat ediyor. Toplam sekiz adet büyük ve zevkli düşüş noktası olan Dalaman Çayı, yalçın dağların arasında, çam ormanları ile bezeli bir güzergâhta akıyor. Nehirde, yüzme molaları dâhil yaklaşık üç saat kalınıyor ve saat 15.00 sularında final noktasına ulaşıyor. Burada bizi, tekrar başlama noktasına götüren araçlar karşılıyor ve 20 dakika sürecek olan Akköprü'ye doğru hareket ediliyor. Demirli Köyü'nde isteyen duş alabiliyor, üstünü değiştirebiliyor ve biraz olsun günün yorgunluğunu atabiliyor. Ardından öğle yemeği servisimiz başlıyor. Yemek esnasında o günkü rafting turunun video çekimi gösteriliyor ve dileyen misafirlerimiz güzel bir günün anısı olarak fotoğraf ya da video satın alabiliyor."

RAFTING DALAMAN

**ORMANLAR ARASINDA BİNER
NAZAR BONCUĞU GİBİ PARILDAYAN
GÖLLER, HUZURUN ADRESİ
YAYLALAR VE ŞELELELERLE
BEZELİ ORTAMDA MEVSİMİN
GÜZELLİKLERİNİ YAŞAYABİLİRSİNİZ.**

4- Fırtına Vadisi (Rize)

Rize'nin doğa harikası Fırtına Vadisi, zorluk dereceleri farklı olan yaklaşık 20 kilometrelik bir parkur ağına sahip. Dünya Doğayı Koruma Vakfı WWF'nin koruma listesinde yer alan bu muhteşem vadinin yakın çevresini Doğu Karadeniz'in en güzel yaylaları süslüyor. Akkaya Köyü ile Ardeşen arasındaki birinci parkur, mayıs ve haziran aylarında rafting için ideal. Bu dönem vadideki karların erimeye başlaması ile Fırtına Deresi'nin en fazla su taşıdığı dönemi kapsıyor. Behice, Dikkaya ve Akkaya köyleri arasındaki ikinci parkur, temmuz ayından itibaren tavsiye ediliyor. Bu dönemde yağış durumu, güneş ısısı ve kar suyunun nehrin debisini yükseltmesi ile raftinge elverişli bir ortam yakalanıyor. Rize Ardeşen merkezli hizmet veren Taka Rafting'ten Serdar Galipoğlu, bölgeye rafting için gelenlerin yayla turlarıyla seyahatlerini çeşitlendirebildiğini söylüyor.

RAFTING

RAFTING

Yeni Çağın Fırsatları GELECEĞİN MESLEKLERİ

- 1 -

Ufuk Tarhan/
Fütürist, ekonomist, iş tasarımcısı

Geleceğinize şekil verirken,
T-İnsan'a dönüşme sürecinizde size
ilham kaynağı olmasını dileyerek
ve yardımcı olmasını umarak bu
yazıda sizler için, önümüzdeki beş-
yedi yıl içinde yükselecek 25 yeni
mesleği ve ne olduklarına dair
ufuk açıcı bilgileri paylaşıyorum.
Üç bölümden oluşan yazı dizimiz
başlıyor. İşte geleceği yakalama
potansiyeline sahip ilk yedi meslek...

Özellikle yapay zekâ kullanımının herkesin erişimine açık hâle gelmesine öncülük eden OpenAI'nin ChatGPT uygulamasından sonra, neredeyse her gün yeni ve sansasyonel bir teknolojik yenilik ve bilgi bombardımanı altında gibiyiz. Ve bu hareketliliğin küresel çapta iş ve sosyal yaşam koşullarını hızla dönüştüreceğinden eminiz. O yüzden tüm dünyada hem gençler hem de yaptıkları işler ve uzmanlaştıkları meslekler büyük değişim geçirecek. Artık onlar, "geleceğin mesleklerine hazırlanmak" gibi önemli bir gündem ve kaygı ile başa çıkma telaşı içindeler. Hazırsanız geleceğin mesleklerini adım adım tanımaya başlayalım:

1- Yapay Zekâ ve Makine Öğrenimi Uzmanı

Yapay zekâ ve makine öğrenimi, teknolojinin ilerlemesiyle birlikte her sektörde kritik öneme sahip hâle gelecek. Bu alanda uzmanlaşan bireyler, gelişmiş algoritmalar geliştirerek ve veri analizi yaparak sağlık, finans, üretim, perakende, enerji ve daha birçok sektörde yenilikçi çözümler sunacaklar. Örneğin sağlık sektöründe hastalık teşhisi ve tedavi önerileri için yapay zekâ modelleri oluşturacaklar. Finans sektöründe dolandırıcılık tespiti ve yatırım stratejileri geliştirmek için veri analitiği ve makine öğrenimi algoritmaları kullanacaklar. Üretim sektöründe, öngörücü bakım ve

kalite kontrol süreçlerini optimize edecek yapay zekâ sistemleri tasarlayacaklar. Ayrıca perakende sektöründe müşteri davranışlarını analiz ederek kişiselleştirilmiş alışveriş deneyimleri sunacaklar. Yapay zekâ ve makine öğrenimi uzmanları, büyük veri kümeleri üzerinde çalışarak işletmelerin veriye dayalı kararlar almasını sağlayacak ve süreçleri otomatikleştirerek verimliliği artıracaklar. Bu uzmanlar, aynı zamanda doğal dil işleme (NLP), bilgisayarla görme (computer vision) ve derin öğrenme (deep learning) gibi ileri teknolojiler üzerinde de çalışmalar yaparak yenilikçi uygulamalar geliştirecekler.

2- Veri Bilimcisi

Büyük veri analizine duyulan ihtiyaç, veri bilimcilerine olan talebi büyük ölçüde artıracak. Veri bilimcileri, çeşitli veri kaynaklarını analiz ederek iş stratejilerine yön verecek önemli fonksiyonları üstlenecekler. Veri madenciliği, istatistiksel analiz ve veri görselleştirme tekniklerini kullanarak anlamlı içgörüler elde edecekler. Özellikle makine öğrenme uzmanları ve her konunun kendine has ustalarıyla iş birliği içinde çalışarak otonom sistemlere katkı sağlayacaklar. Örneğin pazarlama stratejilerini optimize etmek için müşteri davranışlarını analiz edecekler, finansal riskleri tahmin ederek yatırım kararlarını yönlendirecekler ve üretim süreçlerinde verimliliği artırmak için operasyonel verileri inceleyecekler. Bu alana yönelenlerin, sadece veri analizinde değil, aynı zamanda iş süreçlerini ve stratejilerini anlama konusunda da yetkin olmaları, başarılarında kritik bir rol oynayacak. Veri bilimcileri, yapay zekâ ve makine öğrenimi modellerini uygulayarak, işletmelerin rekabet avantajı elde etmesine ve yenilikçi çözümler geliştirmesine yardımcı olacaklar.

3- Siber Güvenlik Uzmanı

Dijitalleşmenin artmasıyla birlikte, kötü niyetli aktörlerin ve dolandırıcıların teknoloji bilgileri de gelişti. Veri trafiği, sensörler, bilgisayarlar, online platformlar, mobil cihazlar ve çeşitli veri saklama araçları gibi sayısız kanaldan veri akışı başladı. Bu durum siber güvenlik tehditlerinin çoğalmasına, karmaşıklaşmasına ve yaygınlaşmasına neden oldu. Dolayısıyla siber güvenlik uzmanlarına duyulan ihtiyaç büyük ölçüde artacak. Ağ güvenliği, veri koruma, tehdit istihbaratı ve güvenlik protokolleri geliştirme konularında çalışacaklar. Örneğin şirketlerin ve devlet kurumlarının sistemlerini siber saldırılardan korumak için güvenlik duvarları, antivirüs yazılımları ve saldırı tespit sistemleri kuracaklar. Ayrıca siber güvenlik olaylarına müdahale ederek veri ihlallerini analiz edecek ve gelecekteki saldırıları önlemek için stratejiler geliştirecekler. Bu alanda meraklı ve yetenekli bireyler, sürekli değişen tehdit ortamına karşı yenilikçi çözümler üreterek, bilgi güvenliğini sağlayacak ve dijital dünyanın güvenilirliğini artıracaklar. Meraklı olanlar kesinlikle ilgilenmeli.

4- Dijital Pazarlama ve Dijital Asset Uzmanı

Dijitalleşen dünyada, dijital pazarlama ve dijital varlık uzmanları, işletmelerin çevrimiçi varlıklarını yönetecek ve geliştirecekler. Bu uzmanlar, sosyal medya, SEO ve etkili içerik pazarlaması ile web sitelerinin arama motoru sıralamalarını iyileştirerek hedef kitlelerine ulaşacaklar. Yapay zekâ teknolojilerini kullanarak kullanıcı davranışlarını analiz edecek, kişiselleştirilmiş pazarlama kampanyaları oluşturacak ve reklam performansını optimize edecekler. Ayrıca dijital varlık yönetimi ile markaların dijital içeriklerini, medya varlıklarını ve kampanyalarını merkezi bir platformda organize edecekler. Omni-kanal yaklaşımıyla çalışarak gerçek ve sanal influencer iş birlikleri, video içerik üretimi ve farklı dijital pazarlama stratejilerini entegre edecekler. Metaverse ve artırılmış gerçeklik (AR) gibi yeni nesil teknolojileri kullanarak kullanıcılar için sürükleyici ve etkileşimli deneyimler tasarlayacaklar. Kripto varlıklar ve blockzincir teknolojileri ile güvenli ve şeffaf dijital işlemler sağlayacaklar. Dijital pazarlama ve dijital varlık uzmanları, işletmelerin dijital dünyada rekabetçi kalmasını sağlarken, yenilikçi ve çok boyutlu pazarlama stratejileri geliştirerek marka bilinirliğini ve müşteri sadakatini artıracaklar.

Tüm dünyada hem işler ve hem de meslekler büyük değişim geçiriyor. Artık gençler, "geleceğin mesleklerine hazırlanmak" gibi önemli bir gündemin içindeler.

5- Yeşil Enerji Uzmanı

Sürdürülebilir enerji kaynaklarına geçiş hızlanması ve karbon kriterleri, yaptırımlar gibi yönetişime ve operasyonel süreçlere etki eden uygulamaların devreye girmesiyle yeşil enerji uzmanları, geleceğin en önemli meslekleri arasında yer alacak. Güneş, rüzgâr, hidroelektrik ve biyokütle gibi yenilenebilir enerji kaynaklarının geliştirilmesi ve entegrasyonu üzerinde çalışacaklar. Örneğin güneş panelleri ve rüzgâr türbinleri için verimliliği artıran teknolojiler tasarlayacaklar. Enerji depolama çözümleri geliştirecekler ve mikro şebekeler kurarak yerel enerji üretimini destekleyecekler. Yeşil enerji uzmanları, enerji verimliliği projelerini yöneterek işletmelerin karbon ayak izini azaltmalarına yardımcı olacaklar ve sürdürülebilir enerji politikaları oluşturacaklar. Ayrıca enerji sektöründe yapılan yeniliklerin yasal ve düzenleyici çerçevelerle uyumlu olmasını sağlayacaklar. Bu uzmanların her sektörde ve şirkette istihdamı zorunlu hâle gelecek. Çünkü yeşil enerji ve sürdürülebilirlik, iş dünyasının geleceğinde merkezi bir rol oynayacak.

6- Blokzincir Geliştiricisi

Blokzincir teknolojisi, finans, hukuk, resmî işlemler gibi alanlar başta olmak üzere her iş ortamında, her ölçekte, kamu ve özel sektörde devrim yapacak. Bu teknolojinin asıl dönüşümü henüz başlamadı. Ancak gelecekte temel “governance - yönetim” altyapısı hâline gelmesi bekleniyor. Blokzincir geliştiricileri, bu teknolojinin güvenli ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak üzere kilit rol oynayacaklar. Örneğin finans sektöründe kripto para birimleri ve akıllı kontratlar ile güvenli ve şeffaf işlemler gerçekleştirecekler. Hukuk alanında, sözleşmelerin ve belgelerin dijital olarak doğrulanmasını sağlayacak çözümler geliştirecekler. Kamu sektöründe resmî işlemlerin ve kayıtların güvenli bir şekilde tutulmasını ve yönetilmesini sağlayacaklar. Ayrıca tedarik zinciri yönetiminde ürünlerin takibi ve doğrulanması için blokzincir uygulamaları oluşturacaklar. Blokzincir geliştiricileri, dağıtık defter teknolojisi (DLT) ve kriptografi konularında uzmanlaşarak verilerin güvenliğini ve bütünlüğünü koruyacak sistemler tasarlayacaklar. Bu alandaki geçişe ayak uyduramayanlar sistem dışında kalacak, bu nedenle blokzincir geliştiricilerinin önemi her gün daha fazla artacak.

7- Robotik Mühendisi

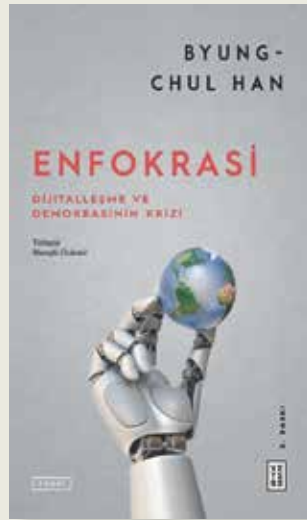
Robotik teknolojilerinin endüstrideki kullanımını yaygınlaştıkça ve robotlar çeşitli form ve kabiliyetlerde sahaya indikçe robotik mühendislerine olan talep hızla artacak. Bu mühendisler, endüstriyel robotlar, hizmet robotları, tıbbi robotlar ve otonom araçlar gibi sistemler tasarlayacak ve geliştirecekler. Robotik mühendisleri, robotik kolların üretim hatlarında kullanılması, cerrahi robotların hassas operasyonlar gerçekleştirmesi ve otonom araçların güvenli bir şekilde navigasyon yapması gibi uygulamalar üzerinde çalışacaklar. Ayrıca robotların süreç tasarımı, üretim ve bakımını optimize ederek verimliliği artıracaklar. Robotik mühendisleri,

yapay zekâ ve makine öğrenimi algoritmaları ile robotların yeteneklerini geliştirirken, aynı zamanda etik ve yasal çerçeveler içinde güvenli ve sorumlu kullanımını sağlayacaklar. Bu alanda çalışanlar, mühendisler, süreç tasarımcıları, üretim ve bakım uzmanları, hukukçular ve etik danışmanlar gibi birçok yeni meslek ortaya çıkaracak ve tüm sektörlerde önemli değişikliklere neden olacaklar. Robotik teknolojilerinin hızla evrildiği bu dönemde, bu alanı yakından takip etmek kritik önem taşıyacak.

Uluslararası kaynaklardan güncel gelişmeleri takip ederek hazırladığım bu uzun dosyanın ikinci bölümünü, önümüzdeki ay sadece Genç Motto dergisinde bulabilirsiniz. Kaçırmanınizi öneririm.

"Hikâye anlatıcılığı yoluyla kapitalizm anlatıya el koyar: Hikâyeleri satar. Böylece anlatılar paylaşılan bir deneyim olmaktan çıkıp çağımızın patolojik bir fenomenine dönüşürler" diyen çağdaş toplumun en tanınmış kültür kuramcılarından biri olan Byung-Chul Han, bu dönüşümü keskin bir kavrayış ve ustalıklarla inceliyor.

Yeni Nesil Gazetecilere ve Editörlere İhtiyaç Var!

GAZETECİLİK, DİJİTAL GELİŞMELERDEN DOĞRUDAN ETKİLENEN MESLEKLERDEN BİRİ OLSA DA YAPAY ZEKÂ VE TEKNOLOJİ, İYİ GAZETECİLERİN YERİNİ ALAMAZ. ÇÜNKÜ İYİ GAZETECİLERE VE YAŞANAN GELİŞMELERİ AKTARMAK İÇİN DE İYİ GAZETECİLİĞE HER ZAMAN İHTİYAÇ VAR.

İletişim fakültesi dekanı olarak öğrencilerim arasında karşılaştığım sorulardan biri, teknolojik gelişmelerin ve yapay zekânın gazetecilik mesleğini ortadan kaldırıp kaldırmayacağı ile ilgili oluyor. Filmi biraz başa sarıp yaşadığımız gelişmelere paralel olarak yanıt vermeye çalışayım.

Baskı teknolojisinin gelişmesi hem gazete tirajlarını olumlu etkiledi hem de daha kaliteli gazete baskısı mümkün hâle geldi. Bilgisayar ve internetle birlikte ise gazetecilik, zaman mevhumu olmadan, yani yedi gün 24 saat haber yapılan bir mesleğe dönüştü. Bir günlük gazete günde ortalama 100 haber yayımlarken, haber sitelerinde bu sayı binlere ulaşıyor. Diğer yandan robot gazeteciler, bazı alanlarda daha hızlı ve doğru haber üretiyor. Bu da bir gerçek olarak karşımızda duruyor.

Bu noktada yakın geçmişte, özellikle Amerikan medyasında uygulama olanağı bulan robot gazetecilere bir parantez açmamızda fayda var. Çünkü burada robot gazetecilerin genç muhabirler için oluşturduğu bir tehdit söz konusu. Robot gazeteciler, hâlen New York Times gibi gazetelerde finans haberleri, hava durumu haberleri, deprem haberleri, spor haberleri yapmaya devam ediyor. Hatta bazı alanlarda gazetecilerden daha hızlı ve daha doğru haber ürettikleri iddia ediliyor. Buna karşın gazetecilik açısından kaygı duymaya gerek yok. Çünkü toplumun bilgi ve haber alma ihtiyacı açısından bakıldığında olumlu bir gelişme olduğu bile söylenebilir.

Kopyala-yapıştır yapanlar işsiz kalacak

Yapay zekânın daha fazla kullanım alanı bulmasıyla birlikte bazı gazetecilerin işsiz kalıp kalmayacağı soruları, bugünlerde en sık karşılaşılan sorulardan biri. Evet, kalabilirler. Ama hangi gazeteciler bunlar? Ya da ne türden editörler işsiz kalabilir? Örneğin Türkiye’de çok yaygın bir pratik olan kopyala-yapıştır gazeteciliği yapan editörler işsiz kalabilir, hatta kalmalılar da bana sorarsanız. Artık özgün içerik üretmeyen genç arkadaşlarımıza yayıncılık sektöründe yer yok. Zaten yayımlanmış bir haberi ya da metni kopyalayıp yapıştırmak için “insan gazeteciye” ihtiyaç olmasa gerek değil mi? Doğrusunu söylemek gerekirse yayımlanmış raporlardan haber yapan muhabirler de işsiz kalabilir.

Bütün bu nedenlerle iyi gazetecilere, editörlere, metin yazarlarına kesinlikle çok ihtiyaç var. Bir olay ya da konuyla ilgili yaşanan gelişmeleri aktarmak için de yeni mezun arkadaşlar aranan nitelikte olacak. Tabii bunun bir şartı var. Medya ve yayıncılık sektörlerinde çalışmak isteyen genç arkadaşlarımız kendilerini geliştirmeli. Sadece okullardan öğrendikleriyle sınırlı kalmamalıdır. Bir haber konusunu halkın yararı doğrultusunda, kimsenin bakmadığı bir açıdan ele almak her zaman geçer akçe demektir. ChatGPT ve benzeri yapay zekâ uygulamaları da habere değer katan özgün üslup ve içerik geliştiremeyeceği için gazetecilik mesleği yaşayacaktır. İletişim fakültelerinde ya da medya ile ilgili bölümlerde okumayı hayal eden gençlerimize bu bilgiyi vermek isterim.

**TUNA NEHRİ'NİN İKİ YAKASINI OLUŞTURAN İKİ YARIMADA, MERKEZDEN
MODERNİZME UZANAN BİR KÜLTÜR... BUDA'NIN DAHA SAKİN, PEŞTE'NİN İSE
DAHA HAREKETLİ OLDUĞUNU BURAYA GELMEDEN ÖNCE BİLİYORDUM. ANCAK
BUDAPEŞTE'NİN BUNDAN ÇOK DAHA FAZLASI OLDUĞUNU GEZDİKÇE ANLADIM.**

BİR TUNA, BUDA

Tarihle gelen mimariyi bozmadan, bununla barışık yaşayan kentleri çok severim. Bu, aynı zamanda benim için bir ilgi odağıdır. Bu güzel kente gelince söylenenlerin doğruluğunun yanı sıra, aslında şehrin her iki yakasında da tarihin mimari ile modern kent yaşamının ise tarihe saygı duyarak yaşandığını gördüm.

Budapeşte'nin çekiciliğinin büyük bir kısmı, şehri kendi başınıza keşfetme olanağı sunmasında yatıyor. Gerçekten de rahatlıkla yürüyerek, hemen her noktayı keşfedebileceğiniz bir kent burası. Geceleri harika mimarisi ve ışıklarıyla Széchenyi Zincirli Köprü'de yürüyüşe çıkın; funiküler asansörle Budin Kalesi'nin mazgallı korkuluğuna gidin; muhteşem Aziz Stephen Bazilikası'nın fotoğraflarını çekin ve daha onlarca keşfe imza atın.

İKİ YAKA

PEŞTE

seyyah

Váci Utca, kentin araç girişinin olmadığı, şehrin yaya caddesi olarak uzanan sokakları ile hem alışveriş hem yemek çeşitliliğine sahip noktası. Kafelerin ve restoranların odak noktası olan bölge, Macar mutfağına dair farklı fırsatlar sunuyor.

Tuna Nehri üzerinde, farklı zamanlarda yapılmış olan sanat eseri asma köprüler mevcut. Bunların en önemlisi, Széchenyi Zincirli Köprüsü. Budapeşte'nin sembolik yapılarından biri olan köprünün yapılış hikâyesi, 18. yüzyıl Macaristan'ının önde gelen isimlerinden Kont István Széchenyi tarafından fikir olarak ortaya atılmış. Viyanalı finansör Baron György Sina'nın mali desteğiyle İngiliz mühendis William Tierney Clark'ın çizimleri ile birlikte 1839 yılında yapım çalışmaları başlanan köprünün inşaatı, daha sonra Macar bir kızla evlenip Macaristan'a yerleşen İskoç mühendis Adam Clark tarafından denetlenmiş. Köprünün Buda ucundaki yerine, onun adı verilmiş. Zincirli Köprü'nün açılışı, 20 Kasım 1849'da gerçekleşmiş. O tarihten bugüne kadar yaya ve araç trafiğine açık ve hizmet vermekte.

İkinci Dünya Savaşı'nın sonunda Macaristan'dan geri çekilen Alman birlikleri, 1945 yılında Budapeşte'nin Tuna Nehri üzerindeki tüm köprülerini havaya uçurdu. Zincirli Köprü de neredeyse tamamen yıkıldı, sadece sütunları sağlam kaldı. Şehir yönetimi, 1947'de köprüyü yeniden inşa etme kararı aldı ve inşa çalışmaları hemen başladı. Sütunlu portallar genişletildi, payandalar genişletildi ve 20 Kasım 1949'da köprünün açılışı yapıldı.

Günümüzde bu zarif köprüden geçtiğinizde, kafanızı çevirip yolun yukarısına baktığınızda Parlamento Binası bütün haşmeti ile karşınıza çıkacak. Dünyanın en büyük üçüncü parlamento binası diye anılan yapının uzunluğu 268 metre, genişliği ise 123 metre olup 691 odası bulunmakta. Tüm merdivenlerin toplam uzunluğu ise yaklaşık 20 kilometre.

011y / Pexels

GECELERİ KENTTEKİ TARİHİ YAPILARIN IŞIKLARI TUNA NEHRİ'NİN
İHTİŞAMI İLE BİRLEŞTİĞİNDE, ORTAYA FOTOĞRAFÇILAR İÇİN
UNUTULMAZ MANZARALAR ÇIKIYOR. CADDELERİ, GÖRKEMLİ BİNALARI
VE KÖPRÜLERİYLE BUDAPEŞTE, SİZE POZ VERMEK İÇİN HAZIR.

AÇIK HAVA MÜZESİ GİBİ

Budapeşte'de kentin en dikkate değer kısmı, tarihî yapıların büyük bir özenle korunması. Meydanların ve eski binaların çevresindeki temizlik ve düzen tek kelimeyle hayranlık verici. Parlamento civarındaki uzun caddeleri yürümek istemeyenler tramvaya binebilir. Bu sayede dilediğiniz noktada inip istediğiniz yeri gezdikten sonra, yedi dakikada bir geçen bu araçlarla gezinize devam edebilirsiniz.

Sehrin dikkat çeken yapılarından birisi, Buda Kalesi (eski adıyla Kraliyet Sarayı veya Kraliyet Kalesi). Budapeşte'nin en gözde turistik mekânlarından biri olan kalenin içinde ve yakın çevresinde çok sayıda tarihî yapı bulunuyor. Kale, 800 yıllık tarihinde Budapeşte'nin birkaç kez el değiştirdiğine tanık olmuş. Kadim başkent, geçmişte Macar, Osmanlı ve Avusturya egemenliği altında kalmış. Kale içindeki kraliyet yapıları ise sayısız hükümdarın yükselişine ve düşüşüne şahitlik etmiş, sayısız değişikliğe uğramış. Gotik detaylardan Romanesk tarzın karakteristik özelliklerine dek mimari bir açık hava müzesini andıran kale içinin yakınında ise Balıkçılar Tabyası yer almakta. Bu ilginç yapı, 1895-1902 yılları arasında, Macar Devleti'nin bininci yıl dönümü için, 9. yüzyılda Macar topraklarına yerleşen Árpád liderliğindeki Magyar kabilelerinin gelişi anısına inşa edilmiş. Macar mimar Frigyes Schulek, tabyanın inşasıyla görevlendirilmiş. İkinci Dünya Savaşı'nda hasar gören yapıyı yeniden ayağa kaldırmak da Schulek'in oğlu Janos Schulek'e kısmet olmuş. Kente hâkim bir noktada yer alan yapıdan gün batımlarını ve Tuna Nehri'nin karşı kıyısını izlemek ayrı bir keyif.

Budapeşte, tarih boyunca pek çok kez Tuna Nehri'nin öfkesi ile karşılaşarak su baskınlarına maruz kalmış. On binlerce insan, nehrin yükselen sularından kaçmak için Aziz Stephen Bazilikası'nın bulunduğu tepeye tırmanmış. Bu olaydan birkaç yıl sonra, Budapeşteliilerin ölümden kıl payı kurtulduğu noktada, Aziz Stephen'a adanmış büyük bir kilise inşa etmeye karar vermişler. Üç farklı mimar, dinî yapıyı tam 55 yılda tamamlayabilmiş. Bu yapı, aynı zamanda Macaristan'ın ilk kralı olan Aziz Stephen'ın sağ kolunun bulunduğu kutsal bir yapı olarak kabul ediliyor.

Széchenyi ve Gellert Hamamları da görülmesi gereken yerlerden. Ayrıca Tuna Nehri'nde tekne turlarına katılabilir ve yerel lezzetlerin tadına bakabilirsiniz. Opera Sarayı, Güzel Sanatlar Müzesi ve irili ufaklı müzeler gezilmesi gereken diğer

yerlerden. Açıkçası gezmekten büyük keyif aldığımı Sinema Mystica da sizi hayal ile gerçeklik arasında yolculuğa çıkararak dijital bir sergiye ev sahipliği yapıyor.

Konu yemek olduğunda Budapeşte'de pek çok alternatif bulabiliyorsunuz. Osmanlı Dönemi'nden miras Yeniçeri çorbası gulaş (kul aşu) dışında, dobos torta adındaki Macar pastasını, langos denilen Macar ekmeğini, yerel biber çeşitlerini, lor peyniri turo rodi'yi ve Macar köftesini (nokedli) tatmanızı öneririm. Bunun dışında kent merkezinde bulunan Büyük Pazar Salonu ya da binası, sizi yerel lezzetlerin merkezine götürüyor. 19. yüzyılda Budapeşte, yiyecek tedarikini sürdürmekte zorlanıyordu ve gıda saklama koşulları çok iyi değildi. Bu nedenle kentte, gıda kaynaklarına erişimi kolaylaştırmak ve ürünlerin kalitesini kontrol etmeye yardımcı olmak amacıyla beş ayrı kapalı pazar kurulmasına karar verildi. 1890'ların sonunda, Özgürlük Köprüsü'nden yaklaşık 100 metre uzaklıktaki ünlü alışveriş caddesi Váci Utca'da inşa edilen Budapeşte Büyük Pazar Salonu, bunların en büyüğü. Üç katlı yapı dışarıdan bakıldığında bir tren istasyonuna benzese de aslında yerel halkın ve turistlerin, Macar lezzetlerine ulaşmasının en kolay yolu olmaya devam ediyor. Özetle Budapeşte'ye gitmek için sebep çok. Gül Baba Türbesi başta olmak üzere Osmanlı mirası eserler de barındıran şehri gezi listenize ekleme zamanı.

Daniel Olah / Unsplash

Giovanni Pellizzari / Unsplash

Victor MalYushev / Unsplash

"Ölümlere mukâfat
Dirilerin hatırasıdır."

**SADE VE MİLLÎ
DİLİN YAZARI**

**ÖLÜMLERİN
SEYİFFETİ**

Esra Cihanbey

Ömer Seyfettin kimdir?

Pederim, piyade binbaşılığında mütekit Ömer Şevki Efendi'dir. Kendisi bir kelime Çerkezce bilmez, Kafkasyalı bir Türk'tür. İstanbullu olan annem de meşhur Haseki Mustafa'nın torunu, Ankaralı Topçu Kaymakamı Mehmet Bey'in kızı Fatma Hanım'dır. Gönen'de doğdum. Çocukluğuma dair Çerkez göçmenleriyle bir araya geldiğimiz çiftlik hayatımızı ilerleyen yıllarımda hep hatırlamışım. Burada medrese usulü eğitim aldım. Mektepte toplam 40 çocuktuk. Kızları birkaç ay sonra bizden ayırarak başka yere götürmüşlerdi. Sınıf taksimi yoktu. Elifba'yı, Amme'yi her şeyi bir ağızdan okuyor; rakamları bir ağızdan sayıyor, bir ağızdan ilahiler söylüyorduk. Ancak 20 yıldan beri görmediğim Gönen, hayalimde artık seraplaştı. Birçok yerleri unutulmuş, eski, uzak bir rüya gibi oldu.

Eğitim hayatınızı nasıl sürdürdünüz?

Pederimin görevi sebebiyle İstanbul, Edirne, İzmir ve Selanik gibi birçok şehirde bulunarak yurdumun birçok yerini görme şansı elde ettim. Daha sonra pederimin tayini sebebiyle İstanbul'a taşındık. Pederimin hayali asker olarak yetişmemdi. Bu sebeple Askeri Baytar Rüştüyesi'nde okudum. Okulu tamamladıktan sonra Kuleli Askeri İdadisi'ne yazıldım. Ardından Edirne Askeri İdadisi'ne nakil alarak devam ettim. 1903 yılında Makedonya'da çıkan karışıklık üzerine "sınıf-1 müstacele" denilen bir hakla sınavsız mezun oldum. Ardından asteğmen olarak göreve başladım. İlk görev yerim olan İzmir'e tayin oldum.

Askerlikten öğretmenliğe geçişiniz nasıl oldu?

Öğretmenlik mesleğine başlamam, yine askerliğim vesilesiyle oldu. Yazı ve fikir hayatıma sağlam temeller kazandırmak için, İzmir'de jandarma teşkilatına eleman yetiştirmek amacıyla kurulan okulda askerî öğretmen olarak görev yaptım. Şiirle edebiyatla tanışmam ve edebî ürünlerimi vermem de bu yıllar içerisinde oldu.

Balkan Savaşı'yla birlikte askerliğe geri dönüyor ve esir düşüyorsunuz. Bu süreçte yaşadıklarınızı anlatabilir misiniz?

Askerliği bırakıp hayatıma yazar olarak devam etme kararı alsam da aynı yılın sonuna doğru Balkan Savaşı'nın patlak vermesi üzerine yeniden göreve çağrıldım. Bu süreçte İtalya Muharebesi, Balkan Muharebesi derken Yanya Kalesi'nde esir düştüm. Yunanistan'da bir seneden ziyade esirlik... İstanbul'a gelip kendimi toplamaya başlayacağım zaman da annemin ölümü, sonra Cihan Harbi... İşte dört sene bu felaketli harbin müthiş buhranı içinde kaldım. Yarım okka ekmek 30 kuruşa satılırken kim edebiyatla uğraşabilir? Ama ben uğraştım. Fakat özgürlüğüme kavuştuktan sonra geldiğim İstanbul'u pek bir yadırgadım. Hayal kırıklığımanın sebebi, özellikle İstanbul'daki karmaşa ve kaos ortamıydı. Tanık olduklarım, beni büyük bir hayal kırıklığına sürükledi.

Yazma serüveniniz nasıl başladı?

İlk şiirim, Edirne'deyken yazdığım ve Mecmua-i Edebiye'de yayınlanan "Terâne-i Giryân"dır. İlk hikâyem olan "Tenezüh" ise Sabah gazetesinde imzasız olarak yayınlandığında henüz 18 yaşındaydım. Ayrıca İzmir ve Makedonya'da görev yaparken yazdığım şiir, öykü ve makalelerim birçok dergilerde yayımlanmıştır. Şartlar ne olursa olsun okumaktan ve yazmaktan vazgeçemedim. Bunu hatıralarımı kaleme aldığım kaynaklarda rahatlıkla gözlemleyebilirsiniz. Hayatımın merkezine aldığım dil ve edebiyat çalışmalarımı, askerliğim sırasında da sürdürmeye çalıştım. At sırtında oradan oraya koştururken sandıklar içinde bir katır yükü kitabı beraberimde taşıdım. Fransızcadan yaptığım çeviri ve şiirlerin ağırlık kazandığı o dönemde okuduğum kitaplar da büyük ölçüde Fransız düşünürlerinin eserleri ve romanlarıydı. Bu süre içerisinde askerlikte yaşadığım tecrübelerim ve izlenimlerim, özellikle Balkanların Osmanlı'dan hızla kopuşu, hikâyelerimi tematik anlamda besledi ve kurgularımı yönlendirdi.

Yazı hayatınız ve öğretmenliğinizin yanı sıra nelerle ilgileniyorsunuz?

Kabataş Sultanisi edebiyat öğretmenliği görevimin yanı sıra, İstanbul Üniversitesi Tetkikat-ı Lisaniye encümeni üyeliği ve İstanbul Erkek Muallim Mektebi edebî kıraat öğretmenliği görevlerinde bulundum.

Kendinizi nasıl bir yazar olarak tanımlarsınız?

Sade ve millî bir dille yazıyorum. Hikâyelerimi, kişisel deneyimlerimden ve tarihsel olaylardan etkilenerek kaleme alıyorum. Günlük konuşma dilini kullanmaya gayret ediyorum. Tarz olarak olay hikâyeciliğini benimsiyorum. Öykülerimde realizm etkisini görebilirsiniz. Son olarak öykülerimi sürpriz bir sonla bitirmeyi seviyorum.

Dilde sadeleşme konusunda neler söylemek istersiniz?

Türkçenin sadeleşmesi noktasındaki fikirlerim, ilk olarak İzmir'de oluştu. Necip Türkçemizin sadeleşmesi yolunda çeşitli makaleler kaleme aldım. Genç Kalemler dergisinde yayımlanan "Yeni Lisan" adlı makalem, Türk edebiyatında sadeleşme hareketinin başlamasını sağladı. Bu yazı, birçok kuralı savunuyordu. Kültürel gelişmenin temelinde millî dilin olması gereği, yazı dilinde İstanbul Türkçesinin esas alınması, dil bilgisinde Türkçe kurallara uyulması, farklı Türk lehçelerinden sözcük alınmaması, yazı ve konuşma dilinin birbirine yakınlaştırılması, nazımda şekil bilgisi olarak dörtlüklerin kullanılması, nazım ölçüsünün hece vezni olması gibi...

Genç Kalemler dergisinden biraz bahsedebilir misiniz?

İkinci Meşrutiyet'ten sonra Selanik'te yayımlanan ve dilde sadeleşme akımının öncülüğünü üstlenen bir edebiyat dergisidir. Türkçülük ideolojisinin yayın organıdır. Kültürel milliyetçiliğin ağır bastığı dergi, bu süreçte benim beklentilerime uygun bir mecraydı. Türk edebiyatında çığır açan derginin yazarlarından bazıları şu kişilerdir: Ali Canip, Ziya Gökalp ve Kazım Nami Duru.

Dili bu denli önemli kılan nedir?

Türkleri kendi vatanına taksim edip taksitle ve maddi olarak parçalamaya çalışan bu yağmacı ve doymaz Avrupalılar, manevi hücumlarını da ihmal etmiyorlar. Lisanlarını, maariflerini, ahlaklarını, terbiyelerini ve âdetlerini yayarak bir asırdan beri içimizde yalnız isimleri Türk kalmış müthiş renksiz bir ordu teşkil ediyorlar. Bu renksizlerle direncimizi kırıyor, bizi zayıflatıyor, millilik ve Türklük fikrini Frank masonluk efsanesiyle boğuyorlar.

Yalın ve gerçekçi bir dille millî meseleleri kaleme alırken yeri geldiğinde, okuruza hangi sebeplerle ve ne amaçla yazdığınızı açıklıyorsunuz. Bu bölümlerden kısa bir bölümü bizimle paylaşabilir misiniz?

“Sevgili okurlarım, size yemin ederim ki bu hikâyeyi ben uydurmuyorum. Geçmiş zaman... Eski bir tarih kitabında mı okudum, yeni bir hikâye mecmuasında mı yoksa açık bir romanda mı? Doğrusu hatırımda kalmamış.”

Özellikle mektuplarınızdan ve arkadaşlarınıza anlattıklarınızdan büyük bir eser yazmak için yalnız kalmak istediğinizi anlıyoruz. Bu tam olarak doğru mu?

Kısmen doğru denebilir. İçinde bulunduğum dönemin hazin hikâyesi, yalnızlığımla birlikte beni derin bir hüzne boğdu. Zaman zaman ziyaretime gelen dostlarım da bu yalnızlığıma çare olamadı.

Aradığınız bilinçli bir yalnızlık mıydı?

Evet, kendi eserimi yazmak için böyle bir yalnızlığa ve kafa dinginliğine muhtaçtım. Ama bir taraftan da hayat beni istemediğim hâlde yalnız bıraktı. Annemin ölümü ile bu yalnızlık benim için gündün güne daha da boğucu olmaya başladı. Çünkü ev, benim için anne demekti. Onu kaybedince özel hayatımda da ailemin dağılışına şahit oldum. Babam yeniden evlendi.

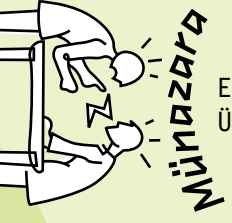
Evliliğiniz yalnızlığınıza çare olmadı mı?

1915 yılında İttihat ve Terakki Fırkası üyelerinden Doktor Besim Ethem Bey'in kızı Cahide Hanım ile evlendim. İki yıl evli kaldıktan sonra mizaçlarımızın uyuşmadığı eşimden ayrılmak zorunda kaldım. Daha sonra Manastır şehrinden kumandanım Cavit Paşa'nın Kalamış köyündeki köşklerinden birine taşındım.

Öykülerinizde aile kavramına sıkça vurgu yapmanızın nedeni, ona özlem duymanız mıdır?

Değerlerini yitirmemiş bir aile, Türk medeniyetinin temel direğidir. Bu nedenle eserlerimde aileyi öne çıkarıyorum. Toplumunu gözlemliyorum ve aile kavramının çöküşüne ehemmiyetle yaklaşıyorum. Genç kızlar ve kadınlar için yazılar kaleme alıyorum.

Yazarın yorumu: Modern Türk öykücülüğünün öncü kalemi Ömer Seyfettin, bir edebiyatçı olmanın ötesinde kendi döneminin siyasi, kültürel ve toplumsal yapısını derinlemesine çözmüş ve bunu edebiyatına taşımış bir asker ve fikir adamıdır. 1920 Şubat ortalarında yakalandığı şeker hastalığı sebebiyle Haydarpaşa Tıp Fakültesi'ne kaldırılan Ömer Seyfettin, 6 Mart 1920'de henüz 36 yaşındayken hayata gözlerini yummuştur.

Emirhan Ünal
Üniversite Öğrencisi

ÜNİVERSİTE OKUMAK MI, HAYATA ERKEN ATILMAK MI?

SOSYAL MEDYADA YEPYENİ MOTİVASYON İÇERİKLERİ TÜREMEYE BAŞLADI: "FALANCA KİŞİ LİSE BİLE OKUMADAN ON BİNLERCE LİRA KAZANIYOR. OKULDAN MEZUN OLMANA GEREK YOK. HAYDİ, SEN DE TİCARETE ATIL, HAYATA ERKEN BAŞLA!" GİBİ... BU TARZ İÇERİKLERİN GERÇEKLİK PAYININ OLUP OLMADIĞINI BU AYKI MÜNAZARA KONUMUZDA ELE ALACAĞIZ. TÜM BU İÇERİKLERİN TEMELİNDE YATAN "ÜNİVERSİTE OKUMAK MI YOKSA ERKEN HAYATA ATILMAK MI?" TARTIŞMASINI ELE ALACAĞIZ.

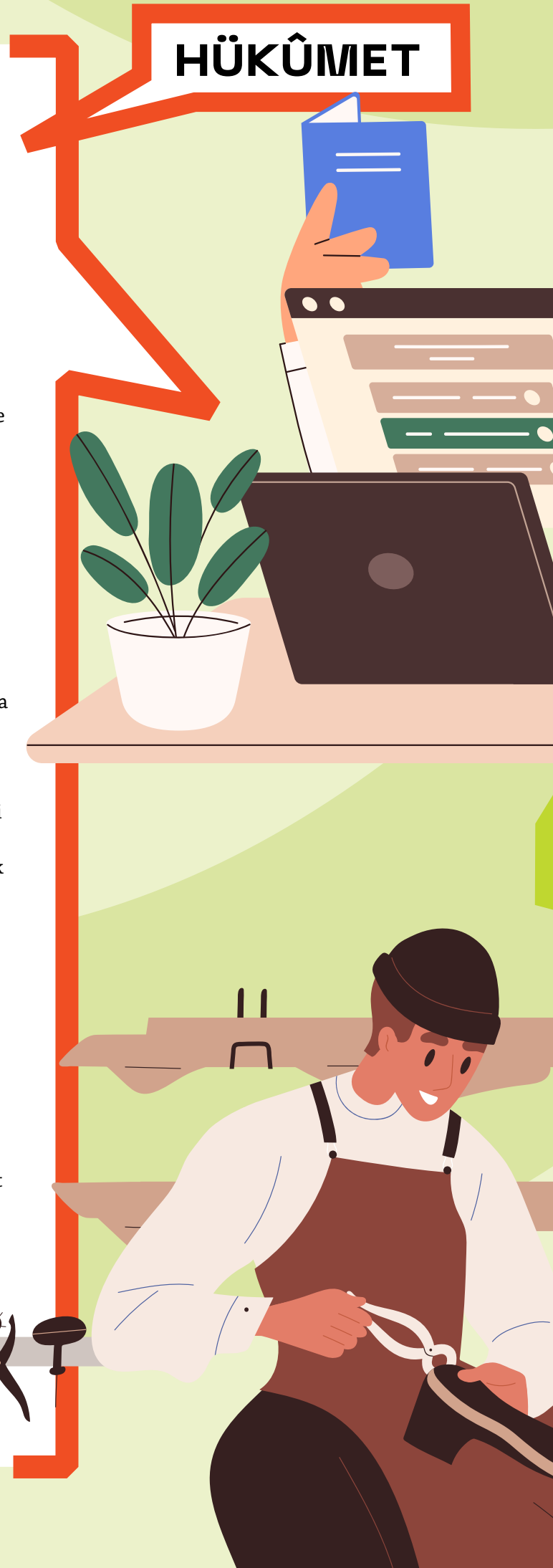

Üniversite okumak gençler için vazgeçilmez bir unsurdur.

Üniversite diploması, 21. yüzyılda bir zorunluluk hâline gelmiştir. Nasıl ki devlet dairesinde bir işlem yaptırmak için T.C. kimlik numaranız gerekiyorsa günümüz iş dünyasında da hatta hemen her yerde üniversite diploması gereklidir. Üniversite diploması olmayanları, maalesef kimse kale almamaktadır. Bu yüzden de kariyer basamaklarında kendilerine yer bulamamaktadırlar. İnsanın kendi kimliğini oluşturmada önemli bir yere sahip olan üniversite diploması, her genç için yadsınamaz bir öneme sahiptir.

Üniversite okumak, sadece eğitim amaçlı bir gereklilik değildir. Aynı zamanda sosyal odaklı bir süreçtir. İnsan, sosyal bir varlıktır. Bu yüzden de tanıdığı insan kadar var olur. Yaşadığı hayat boyunca birçok insanla tanışır ve hayatındaki olaylarda bu insanların bilgilerini, yardımlarını alır. Genç bir arkadaşımız, her ne kadar liseye kadar birçok insanla tanışsa da en verimli tanışma süreçlerini üniversitede yaşayacaktır. Hem kendi ilgi alanlarıyla ortak yönde insanlarla tanışacak hem de geniş bir "network"e sahip olacaktır. Bu sayede birçok alanda işlerini genişletebileceği gibi alanında da uzmanlaşabilecektir. Sosyal getirileri de hesaba katıldığında üniversite, gençler için çok önemli bir etkiye sahip olacaktır.

Diğer yandan sosyal medyada gençlere aktarılan hayata erken atılmanın getirileri, para kazanmakla eşdeğer tutulmaktadır. Bunun için birkaç ismin sürekli olarak pazarlaması yapılmakta, gençlere erken hayata atılmaları tavsiye edilmektedir. Fakat bilinmelidir ki iş hayatına erken atılıp başarılı olan insanlar varsa da bunun en az yüz katı kadar da başarısız insan vardır. Fakat başarısız olanların hikâyesi piyasaya sürülmemekte, gençlerin ticarete direkt olarak başarılı olacağını savunan ütöpik hayaller anlatılmaktadır. Üniversite okumak, gençlerin hayatındaki riskleri azaltmakla birlikte; onlara daha stabil bir yaşam kalitesi sunmayı vaat etmektedir. Bu yüzden öğrenciler, erken hayata atılmaktan ziyade üniversitelerini tamamlamalı ve diplomalarını almalıdır.

MUHALEFET

Gençler, hayata erken atılmalıdır.

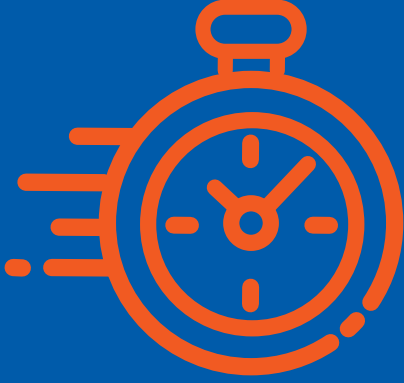
Günümüz üniversiteleri diplomalı işsizler yetiştirmektedir. Bunun en büyük sebebi, üniversitelerin iş vaadiyle verdikleri diplomaların sektörde geçersiz olarak gözükmeleridir. Üniversiteler, beyaz yaka çalışan yetiştirirken herhangi bir farklılaşmaya dikkat etmemekte ve bu yüzden de birbirinin aynısı milyonlarca mezun vermektedir. Fakat hayata erken atılanların, kendi alanlarında uzmanlaşması için kullandıkları süre sayesinde, iş dünyasında daha rahat yer edinebilirler.

Üniversiteler, gençleri risk almaktan uzaklaştırmaktadır. Bir insan ne kadar konfor alanına girerse o kadar risk alma yetisi azalmaktadır. Üniversite süreci boyunca alınan eğitimler gençleri en verimli dönemlerinde verimsizleştirmekte, verilen diploma ise gençleri risk almaktan alıkoymaktadır. “Benim diplomam var, iyi bir maaşla çalışırım,” düşüncesi ile hayatlarına başlayan gençler, yeni ticari adımlar atmamakta, zaten var olan dolgun maaşlarından ödün vermemektedirler. Fakat kaybedeceği çok az şey ile yoluna başlayan, hayata erken atılan gençler daha cesur olmakta ve daha fazla risk alabilmektedir. Bu yüzden hayata erken atılmak, insanın karakterini de etkilemektedir.

Ülkemizde alanında uzmanlaşmış usta bulmak giderek zorlaşmaktadır. Bunun en büyük sebeplerinden birisi, üniversitelerde ustalık süreçlerine önem verilmemesidir. Hatta bu yüzden ustalık gerektiren işlerin kazançları inanılmaz derece artmış olup, ustalığın toplum içerisindeki değeri de anlaşılmıştır. Bir uzmanlık alanında kendisini hızla geliştiren gençler de bu boşluğu hızlıca doldurabilir ve ticaret hayatında pekâlâ çok başarılı olabilirler.

a p r

Ercan Taşcıoğlu
Eğitimci

Mesleki ve Akademik Gelişiminize Yardımcı Mobil Uygulamalar

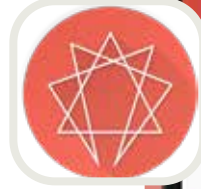
Meslek seçimi, hayatımızı etkileyen önemli bir süreçtir. İlgi ve yeteneklerine göre kariyer tercihi yapan ve gelişen dünyada mesleki değerlerle bunları buluşturan kişiler, isabetli bir kariyer tercihi yapabilirler. Meslek seçimi, sadece ne iş yapılacağı ile ilgili değil; aynı zamanda kişinin nasıl bir yaşam sürdürebileceği ile de ilgilidir. Alan ve meslek seçimi öncesi gerek kişisel gerekse akademik anlamda sizin daha güçlü olmanızı sağlayacak ve karar mekanizmanızı güçlendirebilecek uygulamaları sizler için derledik.

Enneagram

Enneagram, kişilik tiplerini ve bu tiplerin davranışlarını, düşünce kalıplarını ve duygusal tepkileri açıklamak için kullanılan bir modeldir.

Enneagram, dokuz temel kişilik tipini tanımlar ve her bir tipin motivasyonları, korkuları, güçlü yönleri ve zayıf yönleri üzerinde durur. Bu uygulama ile kendinizi daha iyi analiz edebilir ve gelişim alanlarınızı daha sağlıklı belirleyebilirsiniz. Ayrıca yakın arkadaşlarınızla aynı testleri çözerek arkadaşlık uyum oranınızı görebilirsiniz.

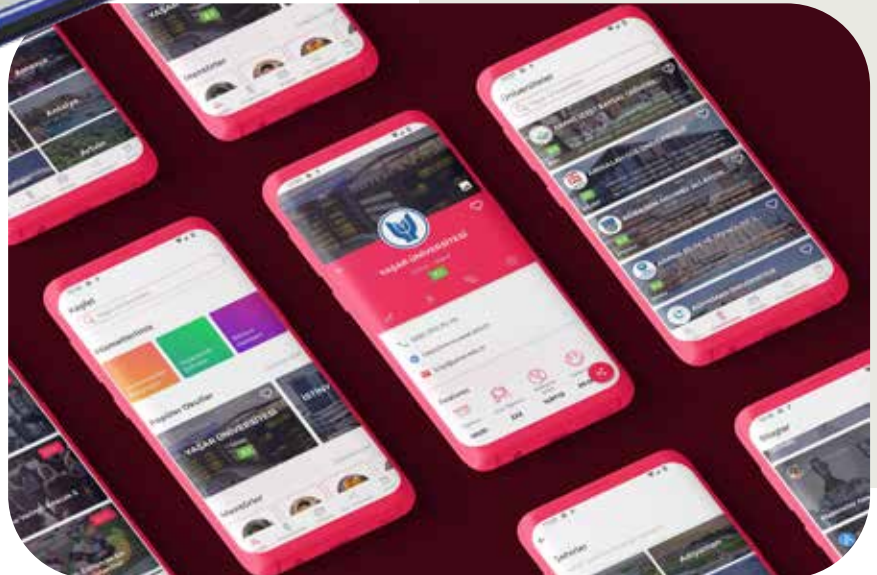
Meslek Rehberi

Meslek seçimi, tüm hayatımıza yön verecek önemli bir karardır. Bu uygulama, meslek seçimi ve kariyer süreçlerine katkıda bulunmak amacıyla hazırlandı. Uygulamada 600'e yakın üniversite meslek tanıtımları bulunmaktadır. Kişisel yetenek istatistikleriniz ile birlikte meslek tanıtımları, mesleklerin iş olanakları ve okutulan başlıca dersler hakkında bilgi sahibi olabilirsiniz.

UniverList

UniverList, dünyanın en büyük üniversite veri tabanı olmayı hedefleyen, üniversiteleri akademik ölçütler ve öğrenci puanlarına göre değerlendiren; yurt içi ve yurt dışındaki tüm üniversiteleri sosyal olanakları, tesisleri, akademik ve bilimsel başarıları, ulusal/uluslararası ölçütleri, çalışma alanlarına göre filtrelemeyi ve listelemeyi amaçlayan küresel, akıllı ve sosyal bir projedir.

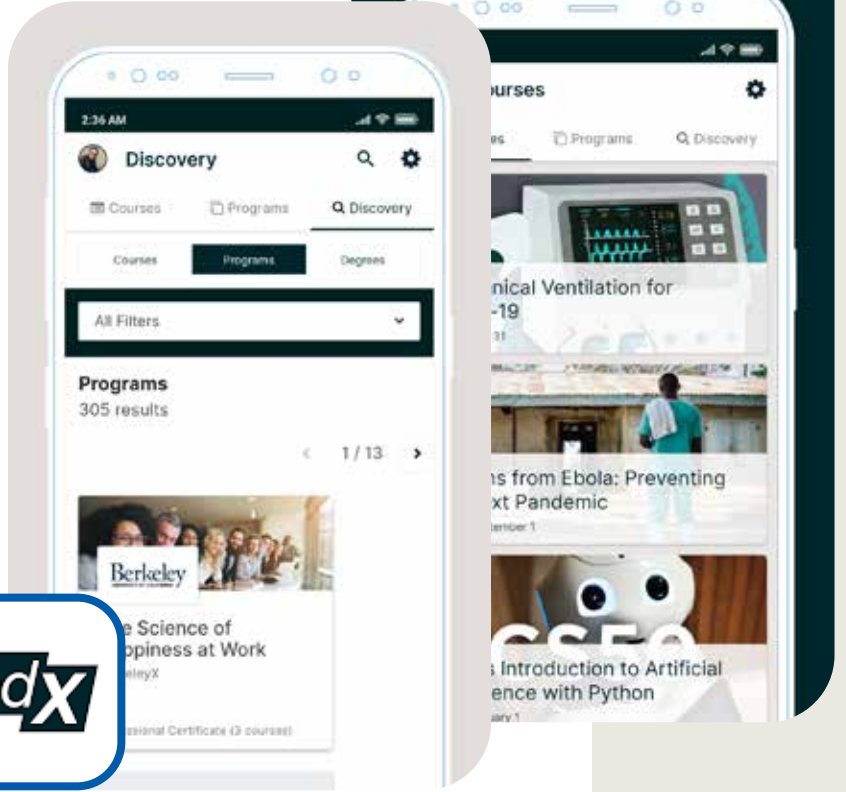

Tercih Analizi

Tercih analizi kişilerin karakter analizlerini çıkararak, ilgilerini ve değerlerini ölçümlenerek kişiye uygun üniversite bölümlerini tavsiye eden; öğrenciler, veliler ve eğitim kurumu yöneticileri için tercih destek sistemidir. Tercih Analizi, akademisyenler tarafından standardizasyonu yapılmış testlerle öğrencilere doğru yönlendirmeler ve çeşitli bilgiler sağlayarak tercihlerini daha bilinçli bir şekilde yapmalarını sağlar. Bu uygulama ile hedeflerinize en uygun alan ve bölümleri seçerek başarıya ulaşma şansınızı artırabilirsiniz.

edX-e Kurs

EdX, önde gelen eğitici uygulamalardan biridir ve istediğiniz zaman, istediğiniz yerde yeni yetenekler öğrenebilmenizi sağlar. EdX; öğrenciler, öğretmenler, evde eğitim görenler, kolej veya üniversiteye hazırlık ve mesleki ve sürekli eğitim için becerilerini geliştirmek isteyen herkese birçok alanda Toplu Açık Çevrim İçi Kurslar (MOOC'lar) sunar. Ücretsiz eğitim almak isteyen ve öğrenme tutkusu olan herkes, bu ücretsiz uygulamayla kurslara katılmaktan, sınıf videoları izlemekten ve isteğe bağlı beceriler kazanmaktan keyif alacaktır.

Ders Takip: Odaklı çalışma

Ders Takip, sınava hazırlanan ya da çalışma süresini takip edip zamanı en iyi şekilde değerlendirmeye odaklanmak için geliştirilmiş bir araç. Son yedi günkü ders çalışma süreni, odak puanınızı, çözdüğünüz soru sayısını günlük olarak görebilir; arayüzü kişiselleştirebilirsiniz. İstatistiklerinizin ekranda parmağınızı sağa kaydırarak görebilirsiniz. Ders Takip uygulaması, aynı zamanda Türkiye'nin önemli sınavlarına da destek sunuyor. Bu sınavlara hazırlanan öğrenciler için özel olarak tasarlanmış ek özellikleri de içerisinde barındırıyor.

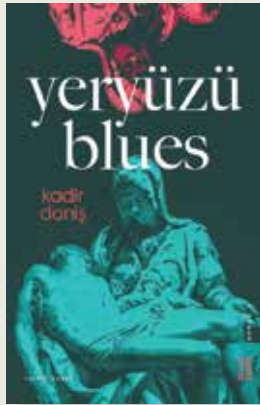

82

KADIR DANIŞ KİTAPLIĞI

Kadir Daniş yeni romanı *Birkaç Ölüm Sonra*'da; hayatın kırılmayan döngülerini, aşkın en azını, inancın değiştirici gücünü, ölümün ta kendisini, tarihi, müziği ve İstanbul'u bir romancının merceğinden aktarıyor.

K E T E B E . C O M

MODERN
ÇAĞIN

Yanlış Beslenme Modeli

Sık sık acıkıyor, tatlı krizleri yaşıyorsunuz. Açlığa kesinlikle tahammülünüz yok. Bir öğün kaçırdığınızda açlıktan bayılacak gibi oluyor, sinirli birine dönüşüyorsunuz. Kendinizi hep hâlsiz ve bitkin hissediyorsunuz. Yemek sonrası uykunuz geliyor, âdeta baygınlık geçiriyor gibi oluyorsunuz. Çok sık susuyor ve çok su içiyorsunuz. İşte bu belirtilerle karşı karşıyaysanız modern çağın yanlış beslenme modeline uyum sağlamış olabilirsiniz.

Dünya çapında milyarlarca insan, çağın vebası yanlış beslenme modeline mahkûm ediliyor. Bu sayının önümüzdeki çeyrek asır içinde iki kattan fazla artarak çok daha fazla insanı tehdit edeceği öngörülüyor. Araştırmalar, sağlıklı beslenmenin kronik hastalıkların önde gelen 10 nedeninden biri olduğunu gösteriyor. Unutmayın ki yanlış beslenme alışkanlıklarını değiştirmek, yakın gelecekte karşı karşıya kalabileceğimiz hastalıkları tedavi etmekten çok daha kolaydır. Bunun için sağlıklı beslenme odaklı yaşam tarzını bir seçim olarak değil, zorunlu olarak benimsememiz gerekiyor.

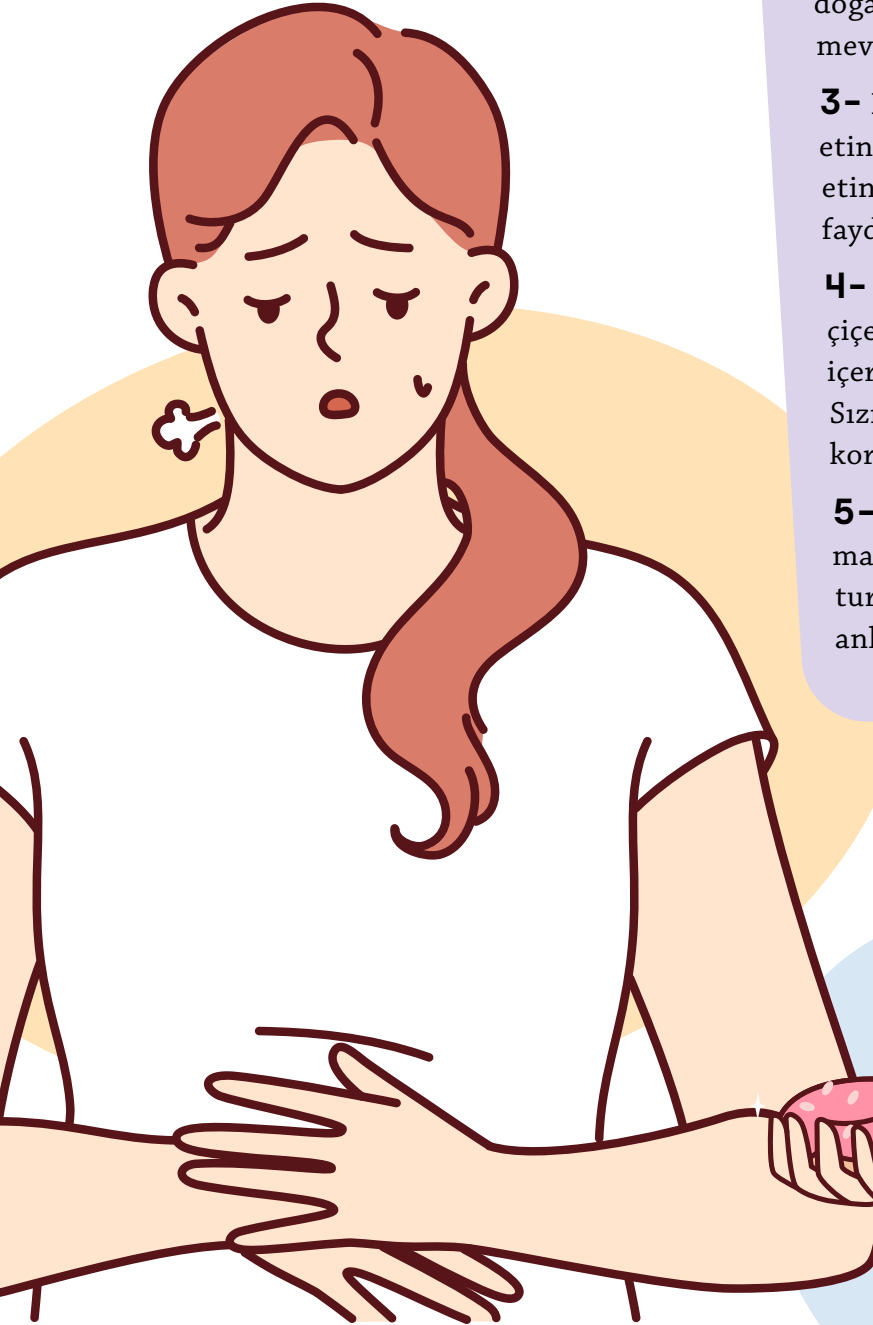
GENÇLER DE RİSK ALTINDA

Modern çağın yanlış beslenme modelinin en yaygın göstergesi, endüstriyel şeker ağırlıklı tüketime dayanıyor. Tam da bu nedenle gençlerde diyabet görülme olasılığı giderek artıyor. Öyle ki Tip 2 diyabetin başlama yaşı, dünyada sekize kadar indi. Eskiden Tip 1 diyabet denince görülen tablo, ilk bir yaşta başlayan, pankreasın maalesef gelişmediği çocuklardı. Oysa son 10-15 senedir çok sık biçimde Tip 1 diyabet modeli görmeye başladık. Hiçbir sağlık problemi olmayan gençlerde, 16 yaşında, 18 yaşında aniden başlayan Tip 1 diyabet tabloları var.

AKLA HAYALE GELMEYEN YERLERDE BİLE

Çağın vebası modern çağın yanlış beslenme modelinin neler içerdiğine dair biraz detay verelim isterseniz. İçi şeker dolu gazlı içecekler, pizza, makarna, börek, çörek gibi kan şekerini hızla yükselten buğday ürünleri, ketçap, hardal, salata sosu gibi akla hayale gelmeyen yerlerde bile karşımıza endüstriyel

Herkes bir şeylerin pandemisinden bahsediyor, yeme-içme alışkanlıklarımızın âdeta bir salgına dönüştüğü ise hemen hiç gündeme gelmiyor. Oysa basit adımlarla pekâlâ sağlıklı bir sofraya geleneği kurmamız mümkün.

şeker çıkıyor. Daha da kötüsü gıda endüstrisinde kullanılan şeker, şekerin en zararlı hâli olan nişasta bazlı şeker, yani NBS'dir. Mısırdan elde edilen bu şeker, kan şekerini roket hızıyla fırlatır. Bir de insülin metabolizmasını daha da bozan, sorunu derinleştiren işlenmiş yiyeceklerin içindeki kimyasalları, toksik maddeleri ekleyin. Sonuç ortada! Bu sağlık zararlıları ile dolu beslenme modeli, artık gençlerin bile sağlığını tehdit ediyor.

BEŞ MADDEDE SAĞLIKLI BESLENME

Siz de hemen bu pratik adımları uygulayarak kendi sağlıklı beslenme modelinizi inşa etmeye başlayabilirsiniz.

- 1-** Endüstriyel olarak üretilmiş, içi katkı maddeleriyle dolu, raf ömrü olan işlenmiş yiyeceklerden uzak durun.
- 2-** Doğal ve mevsimsel beslenin. Yani yiyecekleri doğada oldukları hâllerleriyle; sebzeleri, meyveleri mevsiminde tüketin.
- 3-** Et, yumurta, sakatat serbest. Gezen tavuğun etini, yumurtasını; merada yayılmış hayvanın etini yiyin; deniz balığı tüketin. Tüm sakatatlar faydalı ve gereklidir.
- 4-** Sağlıklı yağları artırın. Margarinler, çiçek ve mısır özü yağları toksik maddeler içerirler. Sağlıklı yağlar kan şekerini dengeler. Sızma zeytinyağından ve halis tereyağından korkmayın, bolca tüketin.
- 5-** Probiyotik zengini gıdalar tüketin. Şirden mayasıyla yapılmış peynir, evde kurulmuş turşu, sirke tüketin. Özellikle ev yoğurdu tam anlamıyla bir sağlık mucizesidir.

Moda

En Renkli Gaza Doğru

İclal
Şahin
Bayındır
/Yazar

Erken saatlerde dışarı çıktığımızda havanın artık aydınlık olması, havaların ısınmasıyla tatil muhabbetlerinin artması, yeni tatil hayalleri, yapılan planlar... Kısacası bahçedeki ağaçlar kadar heyecanla karşılıyoruz yazı. O zaman başıra başıra "Merhaba yaz, özleldin!" diyebilir miyiz?

G

ardıroplarımızı da yazı göre ayarlamakta fayda var. Dolap değişimi beni her zaman heyecanlandırmıştır. Kim bilir hangi güzel günlerde giyeceğiz bu kıyafetleri? Hızlıca bir düzenleme yapmak gerekirse çok kalın montlarımızın yerine kot ya da deri ceketlerimizi, hırkalarımızı ve trençkotlarımızı koyabiliriz, serin ilkyaz akşamları için. Koyu renklerin de artık süresi doldu, onları da kaldıralım ve rengârenk kıyafetlerimizi sahneye alalım.

Bu baharın moda renkleri ile ilgili araştırma yaparken ilginç renklere rastladım ve bambaşka bir konu çıktı ortaya. Moda literatürüne yeni dâhil olan, hatta yeni icat edilen bu renklerle tanıştırmak istiyorum sizi. Erkeklerin ana renkleri dışındaki renklerle aralarının çok iyi olmadığını biliyorum. Bir erkeğe, "kavuniçi rengi" dedikten sonra sarı - turuncu karışımı bir renk diye açıklama yapmamız gerekebilir. Tabii ilgili olanlar bilir. Haksız da sayılmazlar. Öyle ki sadece Pantone Renk Enstitüsü'ne ait dijital renk kütüphanesine kayıtlı 2 bin 563 adet farklı renk var. Bu yeni renkleri de bilenler bilmeyenlere anlatsın.

25 yıldır New York Moda Haftası öncesi Pantone Renk Enstitüsü, dünyada renklerin standart olabilmesi için, -tabii biraz da dünya trendlerini ellerinde tutmak için- bir renk paleti oluşturuyor. Bunlar, en iyi moda tasarımcılarının sonraki sezonlarda kullanabilecekleri renkler tahmin edilerek hazırlanıyor. Moda tasarımcılarının, grafik tasarımcıların ve baskı süreçlerinin aynı dili konuşması açısından kullanışlı bir uygulama. Amerika'da yaptığı tasarımı Çin'de diktirmek isteyen tasarımcı için riski minimize eden inanılmaz bir kolaylık.

Yeni renkler tasarımcılar, modacılar ve moda dünyasına hâkim kişilerden oluşan renk uzmanları ekibi tarafından hazırlanıyor. Renk uzmanları, her yıl trend renkleri bulmak üzere dünyadaki yeni tasarımların tüm alanlarını, modayı, yeni sanatçıları, gezici sanat koleksiyonlarını, eğlence endüstrisini, prodüksiyondaki filmleri, seyahat destinasyonlarını, yeni yaşam tarzlarını inceliyor ve topladıkları bilgileri kullanarak yılın Pantone renklerini belirliyorlar. Özellikle New York Moda Haftası'nda tasarımcılar, bu renkleri kullanarak tasarladıkları kıyafetleri görücüye çıkarıyor.

YILIN FAVORİ RENKLERİ

Pantone için belirlenen 15 rengin içinden bir tanesi yılın rengi olarak seçiliyor ve bu renk üzerine daha fazla tanıtım çalışmaları yapılıyor. Bu yılın rengi Peach Fuzz (şeftali tüyü). Sıcaklığı ve samimi duyguları içinde barındıran şeftali tüyü, sıcaklık ve modern zarafetle ışıldayan bir renk olarak tarif ediliyor. Ayrıca şefkatle yankılanan, dokunsal bir kucaklama sunan ve gençlerle zamansızlar arasında zahmetsizce köprü kuran bir renk tonu olarak tanımlanıyor. Ve aidiyet duygusu hissetmemiz için de kullanmamızı tavsiye ediyorlar. Dolayısıyla bu yılın moda rengi de belirlenmiş oluyor. Diğer renklere gelince:

ROOIBOS TEA

(ROOIBOS ÇAYI): Güney Afrika'da yetişen bir bitkinin yapraklarından elde edilen ve Türkçede "kırmızı bostan çayı" olarak bilinen, adından da anlaşılacağı üzere kırmızı bir çay. Tam rengi ise bordoya yakın bir kırmızı.

ORANGEADE: Türkçesi tam olarak karşılansa da portakal suyu rengi olarak çevrilebilir. Portakal, su ve şekerden oluşan, bazen limonata ile birleştirilen bir içeceğin adı, Orangeade. Renk olarak tam portakal rengi değil. Kırmızı - turuncu karışımı daha doğru bir tarif olabilir.

WATERCRESS (SU TERESİ):

Renk uzmanları bu rengi, biber yeşili olarak tanımlamış. Yeşilin her tonunun her cilt rengine, esmere, sarısına yakıştığını rahatlıkla söyleyebilirim. Günlük kullanım için ister jeanlerle ister deri pantolonlarla; siyah, beyaz, bej, kahve renkleriyle kombinlenebilir. Bu rengi yeni keşfetmiş olanlar olabilir ama bizim dolaplarımızda yaz-kış yer alan bir renktir.

DESERT FLOWER

(ÇÖL ÇİÇEĞİ): Renk uzmanları bu rengi, "Güneş altında açan, sıcak ve ilgi çekici bir pembe," diye tanımlıyorlar. Rengi benimseyene kadar aksesuarlarımızda kullanabiliriz. Sonrasında dolabımızda yer almaya hak kazanabilir. Bunu zaman gösterecek. Mağazalara gelmesini heyecanla bekliyorum.

CHAMBRAY BLUE

(CHAMBRAY MAVİSİ): Canlı kot mavisi olarak tanımlanan bu renkten dolaplarımızda mutlaka vardır. Gri ile mavinin karışımı, çok güzel bir renk. Blucin severler için yeni bir alternatif olabilir.

Koyu renklerin de
artık süresi doldu,
onları da kaldıralım
ve renzârenk
kiyafetlerimizi
sahneye alalım.

PASTEL LILAC (PASTEL LEYLAK):

Bu yumuşak rengi “soluk mor” diye tarif edebilirim. Bahar ve yaz aylarının favori renginin dolaplarımıza renk katacağı kesin.

MARLIN: Bu etkileyici renk, tropikal ve ılıman sulara özgü, su mavisi bir bitkiden almış adını. Açık mavinin farklı bir tonu olarak karşınızda...

LEMON DROP (LİMON DAMLASI):

Parlak, canlı bir renk tonu olan limon damlası, sarının diğer tonlarında olduğu gibi genellikle neşe ve enerji veren renkler arasında gösteriliyor.

MINT (NANE): Yeşil rengi sevenler burada mı? İşte size yepyeni bir yeşil tonu daha... Yeşiller için dolabınızda biraz daha yer açma vakti. Nane yeşili, kendisiyle barışık, kendi kendine yeten bir renk. Monogram olarak kullanıldığında da harika bir görünüm elde edilebilir.

CAPRI (KAPRI): Adını, İtalya'nın aynı isimli meşhur adasının canlı, berrak turkuaz sularından alıyor, Capri rengi. İnsanın içini ısıtan, parlak mavi bir renk tonu...

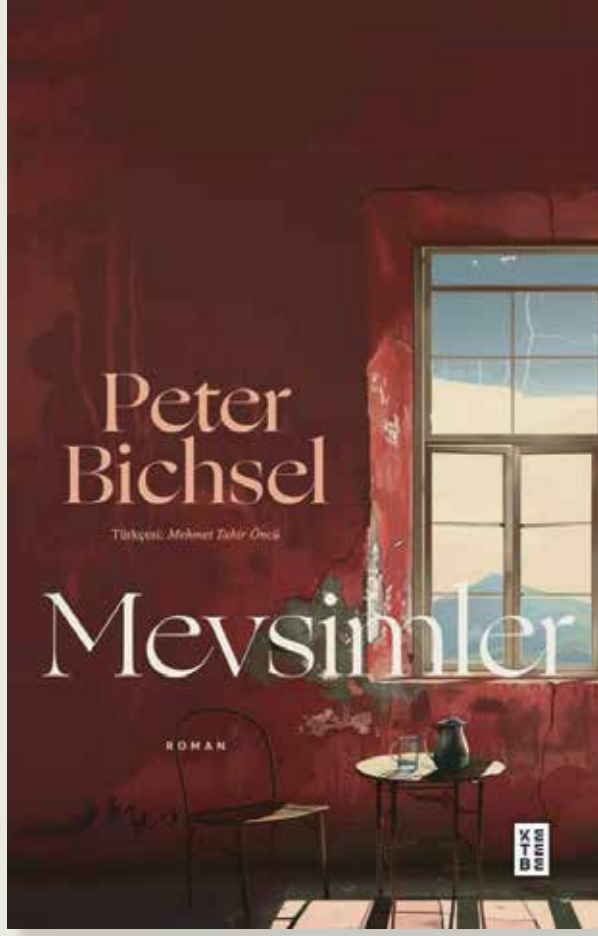
MUSHROOM (MANTAR): Vizon renginden daha açık bir bej, sütlü kahve tonlarında bir renk. Diğer renklere nazaran zamansız kombinlerin vazgeçilmez rengi diyebiliriz.

Renk uzmanlarının seçtiği diğer renkler ise şöyle: Brilliant White, adından anlaşılacağı üzere bir çeşit parlak beyaz. Northern Droplet (kuzey damlacığı) ve Quiet Shade (sessiz gölge) grinin farklı iki tonu. Brush (fırçalamak) ise bir çeşit hâki tonu diyebiliriz.

Âdeta bir renkler dersi gibi oldu bu konumuz. Tabii ki bütün renklerin isimlerini ezberlemek zorunda değiliz, zaten bir süre çok beğenilirse dilimize yerleşecektir. Bu renkler kadar güzel, heyecanlı ve yepyeni bir yaz geçirmenizi dilerim.

Kowalievskaya / Pexels

Mevsimlere bağlı olarak yapılan kıyafet değişimi, çoğu zaman heyecan vericidir. Sahi, kim bilir hangi güzel günlerde giyeceğiz bu kıyafetleri?

Kimin hikâyesi bu? Kieninger'in mi Studer'in mi, evli ve çocuklu anlatıcının mı, yoksa Peter Bichsel'in mi? *Mevsimler*'de domates rengi duvarları, dökülen boya ları, eskimiş tesisatları ve pek de sıradışı görünmeyen alelade sakinleriyle yaklaşık 40 yıllık ömre sahip üç katlı bir binanın hikâyesi anlatılıyor.

R O M A N

K E T E B E . C O M

soru 5
uz-
ma-
nın-
dan
5
cevap

Yusuf Meriç/
Üniversite Öğrencisi

Mimarlık

Öğrencilerinin Geleceği Parlak

HATAY'IN REYHANLI İLÇESİNDE İNŞA EDİLEN DÜNYA VATANDAŞLARI MERKEZİ'NİN KURUCUSU OLAN DR. CHEN-YUCHIU, TECRÜBELERİNİ PAYLAŞIYOR. HÂLEN BİLKENT ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK FAKÜLTESİ'NDE DERS VERMEYE DEVAM EDEN TAYVANLI MİMARLIK TARİHÇİSİNE, GENÇ MİMAR ADAYLARINA TAVSİYELERİNİ SORDUK.

1- Lisans eğitiminizi Tayvan'daki Chung Yuan Christian Üniversitesi'nde, yüksek lisansınızı Columbia Üniversitesi'nde ve doktora programınızı Melbourne Üniversitesi'nde tamamladınız. Bilkent Üniversitesi'nde akademisyen olarak çalışmaya devam ediyorsunuz. Türk mimarlık öğrencilerinin geleceğini nasıl görüyorsunuz?

Türk mimarlık öğrencileri için bir umut olduğunu görüyorum. Reyhanlı'daki merkezi, öğrencilerimin çabası ve katkıları ile tamamladık. Onların desteği olmadan hiçbir şey yapamazdım. Merkezin inşaatında hiçbir şey beklemeden gönüllü olarak çalıştılar. İşte Türk mimarisinin umudu budur.

2- Direktörü olduğunuz Reyhanlı Dünya Vatandaşları Merkezi'nin hayata geçirilmesi sürecinden biraz bahsedebilir misiniz?

20 yıldır kendimi akademik bir mülteci gibi görüyorum. Eğitimi sürdürürken dünyayı görmeye ve farklı insanlarla tanışmaya, farklı yaşam tarzlarını anlamaya çalışıyorum. Bilkent Üniversitesi Mimarlık Bölümü, yedi yıl önce tarih ve eleştiri alanında profesörlük ilanı yayınladı. Başvurdum ve Bilkent Üniversitesi'nde çalışmaya başladım. Bu süreçte Tayvan Hükûmeti de Reyhanlı'da bir entegrasyon projesi inşa etmek istedi. Mimar bulunamayınca ben de mimarlık tarihçisi olarak, -daha önce hiçbir şey tasarlamadığım hâlde- bunu kabul edip çalışmaya başladım. Sahip olduğum birikim ve öğrencilerimin de destekleriyle birlikte proje üzerinde çalışmaya başladık. Merkezin inşasında, sınırdaki iki ülke arasında duvar

görevi gören beton blokları kullandık. İki ülkeyi ayıran duvarı, herkesi bir araya getiren bir merkez için kullandık. Bu açıdan inşa ettiğimiz tesis, aynı zamanda çok önemli bir mesaj da içeriyor. Ömür boyu da bu merkezde gönüllü olarak çalışmaya devam etmek istiyorum.

3- Dünyanın hemen her yerindeki mimarlık eğitimlerinde problemler ve kısıtlamalar olduğu söyleniyor. Bu konuda neler söylemek istersiniz?

Uzun zamandır üniversitelerde hocalık yapıyorum. Bana göre tüm dünyada mimarlık eğitimlerinde bazı problemler ve kısıtlamalar var. Birincisi bu, dar görüşlü bir profesyonellik ile yapılıyor. Biz mimarız, bina tasarlamalı ve sonra inşaatı denetlemeliyiz. Ama asla paranın nereden geldiğini, araziyi nasıl alacağımızı düşünmemiz istenmiyor. İkincisi de bir tür bencillik. Bunun bilimsel faydacılık olduğunu söylemeliyim. En iyi üniversiteye girmek istiyoruz. Bu alacağımız maaşla bağlantılı bir durum elbette. Eğitim, her şeyin skorla, sayıyla ilgili olduğu anlamına geliyor günümüzde. Anlamlı bir şeyi yapmayı düşünmek yerine, skorun peşindeyiz. Yüksek puan, yüksek miktarda para demek. Üçüncü şey ise kapitalist tüketimciliğin acımasızlığı... Biz sadece parası olana, gücü olana hizmet ediyoruz. Peki, parası ve gücü olmayana kim hizmet edecek?

4- 6 Şubat depremlerinde Hatay'daydınız. Bir mimar gözüyle nelere tanıklık ettiniz?

Hayatımda böyle bir kayıp, yıkım görmedim. Buradaki çalışmalarım sırasında Antakya'ya defalarca gittim ama artık Antakya diye bir yer yok. Yarın ne olur bilemem ama en azından elimizden geleni yapalım, dedim. Deprem sabahı Dünya Vatandaşları Merkezi'ni açtık ve kimse bize bir şey yapmamızı emretmeden çalışmaya başladık. Öncelikle hayatta kalanları merkeze yerleştirmeye başladık. Bölgedeki deprem felaketinde hayatta kalan 2 bin kişiyi merkezde ağırladık.

5- Depremın yaraları tümüyle sarıldıktan sonra Reyhanlı'daki merkezin işlevi ne olacak?

İnşa ettiğimiz merkez, her zaman açık olacak ve yardıma ihtiyacı olan herkesi barındıracak. Özellikle de dezavantajlı kadınlar ve çocuklar için elimizden geleni yapmaya devam edeceğiz.

Katkınız için çok teşekkür ederiz hocam.

DÜNYA VE AHİRET HUSUSUNDA BAZI NASİHATLER

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) buyuruyor:

* Allah'tan korkarsan insanların en âlimi olursun. Kanaatkâr olursan insanların en zengini olursun. İnsanların en hayırlısı, insanlara en faydalı olanıdır. O hâlde onlara faydalı ol!

* Kendi nefsin için sevdiğin şeyi, diğer insanlar için de seversen insanların en âdili olursun.

* Allahutaala'yı görüyormuşsun gibi ibadet et! Her ne kadar sen onu göremesen de muhakkak o seni görür. Böyle ibadet edersen muhsinlerden olursun.

* Ahlâkını güzelleştirirsen imanını kemale erer.

* Cünüplükten gusleder, daima temiz olursan kıyamet günü günahlarından temizlenmiş olarak Allahutaala'nın huzuruna çıkarsın.

* Hiç kimseye zulmetmezsen kıyamet günü nur içinde hasrolunursun. Nefsine ve Allahutaala'nın yarattığı her şeye merhametli olursan Allahutaala da sana rahmeti ile muamele eder.

* Allahutaala'ya istiğfar edersen, günahların azalır.

* Devamlı abdestli olursan, rızkın genişler.

* Allah ve Resulü'nün sevdiğini sever, buğzettiklerine buğzedersen, Allah ve Resulü'nün sevdiğinden olursun.

* Haramlardan sakınırsan, duaların kabul olur.

* Mahşer günü, halkın önünde rezil ve rüsva olmamak için namusunu muhafaza et!

* Kardeşlerinin ayıplarını gizlersen, Allahutaala da senin ayıplarını gizler.

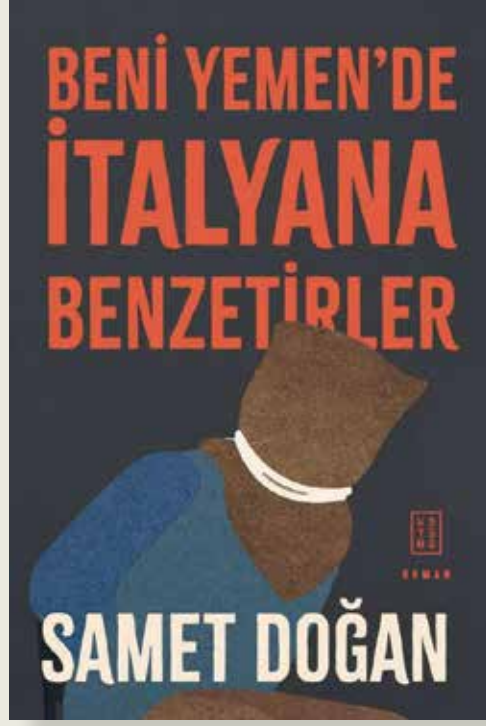
* Allah rızası için dökülen gözyaşı, alçakgönüllü olmak ve düçar olduğun hastalıklar günahlarını siler, yok eder.

* Güzel ahlaklı olmak, tevazu göstermek, belalara sabretmek ve Allahutaala'nın takdirine razı olmak, Allahutaala nezdinde faziletli iyiliklerdendir.

* Sadakayı gizli vermek ve sılayırahim, Allahutaala'nın gazabını söndürür.

Suriye'den bir tabutun içinde kaçarak son anda IŞİD'in elinden kurtulan savaş muhabiri Samet Doğan, kısa sürede binlerce okura ulaşan *Cuma Günü Uçmayan Kuş*'un ardından bir kez daha haberleri edebiyata çevirmedeki ustalığını gösteriyor.

Savaşı takip eden diğer muhabirlerin aksine, bu kez savaş muhabirin peşini bırakmıyor. Samet Doğan, Yemenli ve Suudi Arabistanlı iki gencin evlenmek istemesi üzerine patlak veren uluslararası krizin ortasında buluyor kendini...

R O M A N

K E T E B E . C O M

YAŞAM KALİTESİNİ YÜKSELTEN PSİKOLOJİK ALİŞKANLIKLAR

BİR İNSANIN KİM OLDUĞUNU BELİRLEYEN ŞEY NEDİR? GEÇMİŞTE YAŞADIKLARI MI, ŞU ANDA NE YAPTIĞI MI? OLDUĞU İNSAN MI YOKSA OLMAK İSTEDİĞİ İNSAN MI? BEN BUNLARIN HEPSİNİN KİM OLDUĞUMUZ ÜZERİNDE ETKİSİ OLDUĞUNU DÜŞÜNÜYORUM. ANCAK BUNLARIN DA ÖTESİNDE VE HATTA BUNLARI BİLE BELİRLEYEN BİR ŞEY VAR: ALİŞKANLIKLARIMIZ.

Hayat, bir ihtimaller denizidir ve denizde karşımıza devamlı yeni sorunlar ve ihtiyaçlar çıkar. Diğer yandan hayatın sorunlarını çözme ve ihtiyaçlarımızı giderme yöntemlerimiz, bizim alışkanlıklarımızdır ve bu alışkanlıklar, kişiliğimizin yapı taşlarıdır. Bu sayımızda, yaşam kaliteni yükselteceğini ve daha iyi hissetmene yardımcı olacağını düşündüğüm bazı psikolojik alışkanlık önerileri vermek istiyorum.

10 DAKİKANI AYIR!

Erteledeğin ya da ertelemeyi düşündüğün görevler için sadece 10 dakika ayırabilirsin. Çoğu insanın yapması gerekenleri ertelemesinin altında yatan sebep, yapması gerekenleri gözünde büyütmesi ve bunların altından kalkamayacak gibi hissetmesidir. Küçük bir başlangıç noktası belirlemek, bizim hem o işe başlamamızı sağlayacak hem de sonrasında gözümüzde büyütecek kadar önemli olmadığını gösterecektir. İnsana en kötü gelen alışkanlıklardan birisi, kıyaslama yapmaktır. Kendini başka bir insanla kıyasladığın zaman, bu ortaya konulan her çabayı ve sonucu değersiz gibi algılamana neden olacaktır.

BEYNİN PERFORMANSI

Birisiyle kendini kıyasladığın zaman şunu hatırlamak iyi gelecektir: Kıyaslama yaptığın insanı, sadece dışarıdan gördüğün kadarıyla tanıyorsun. Kimin hayatta nelerle uğraştığını asla bilemezsin. Kıyaslamanın en sağlıklı hâli, şu anki hâlinle altı ay önceki hâlini kıyaslamaktır. İnsan beyni karmaşık olduğu kadar basittir de. Beyin en iyi performansı, tek bir şeyle uğraşırken gösterir. Modern hayatın karmaşası içerisinde kendimizi birçok işle birden ve aynı anda uğraşırken bulabiliriz. Belki aynı anda birden çok şeyle ilgilenmenin iyi bir şey olduğunu sanıyor olabilirsin ama aslında bu verimsiz yaklaşımdır. Odağını tek bir işe vermek için ısrarla çabalarsan zamanla bunu başarırısın ve hem daha verimli hem de daha çok doyum alan biri olabilirsin. Artık sevmediğin ya da kullanmadığın şeyleri üç ayda bir belirleyip bağışlayabilirsin. Biriken ve kullanılmayan eşyalar, giysiler vb. sahip olduklarından verim almıyormuş gibi hissetmene neden olur. Kullandığın şeylerin daha belirgin ve göz önünde olmasını sağlamak için kullanmadıklarını ayıklayabilirsin. Ayrıca bağışta bulunmak her zaman iyi hissettirir.

KENDİNİ KORUMALISIN

Örneğin her gün en az yedi saat uyumaya özen göstermelisin. Çevrende uyku konusunda birçok asılsız bilgi dolaşır. Bunların en önemlilerinden birisi de çok az uyku ile sağlıklı bir şekilde hayata devam etmenin mümkün olduğu iddiasıdır. Ancak birçok çalışma göstermiştir ki insanların neredeyse tamamının en az yedi saat uykuya ihtiyacı vardır. Yetersiz uyku, zihinsel kapasitemizi düşürür ve kaygı seviyemizi artırır. Uzun süreli uykusuzluklar, ruh sağlığı için önemli rahatsızlıklara bile sebep olabilir.

HANGİ BEŞ KİŞİNİN ORTALAMASI SENİN SEVİYENDİR?

Meşhur bir söz vardır, “En çok vakit geçirdiğiniz beş kişinin ortalaması sizin seviyenizdir,” diye. En çok zaman geçirdiğimiz insanları özenle seçmemiz gerekir. Devamlı şikâyet eden, bizi aşağıya çeken, her zaman olumsuz olan, kendisini geliştirmeyen, senin geliştirme çabalarını da küçümseyen insanlar eğer kendini korumazsan, seni de kendilerine benzetecektir. Bir insanın tamamen değişmesi mümkün değil, ama böyle küçük değişiklikler önemli farklar ortaya çıkarabilir. Kendine iyi davran, görüşmek üzere...

Üniver- site Keli- mesinin kökeni üzerine

“Üniversite, yetersizlik de
dâhil olmak üzere tüm
yetenekleri ortaya çıkarır.”
Anton Çehov

Latince “universum”, en geniş hâliyle “evren, kâinat” kelimelerini ifade eder. Evrensel anlamda insanlığı kapsayıcı bir anlam taşır. Universitas ise “bütünlük, bir şeyin tamamı, geneli” demektir. Bu kelimenin temelinde de “bütün, topyekûn, hepsi bir arada” anlamına gelen Yunanca holon sözcüğü vardır. Latince kökenli sözcük, küçük yazım değişiklikleriyle tüm Avrupa dillerine aktarılmıştır. Türkçedeki kaynağı ise Fransızcadaki “université”dir. Etimoloji bilgisi bakımından üniversite kelimesinin altında yatan anlam şudur: “Çatısı altında yer alanların bütünü, hepsi”. “Universitas” sözcüğü, geç dönem Latincesinde mesleki bilgi, beceri kazandıran lonca, dernek, kuruluş anlamlarını ifade eder. Bu anlam, üniversite ile resmî bağı olanları bir araya getiren, onların kurduğu birlik bağlamındadır ve zaman içinde lonca benzeri kurumlara adapte edilmiştir. Bu kuruluşların üyeleri yöneticiler, öğretmenler ve öğrencilerdir. Üniversitenin modern anlamı, Orta Çağ loncalarındaki uygulamadan çıkıp günümüze ulaşmıştır. Terimin aslı, öğretmenler ve öğrenciler camiası anlamındaki “universitas magistrorum et scholarium” cümlesine dayanır. “Üniversite”, onun kısaltmasıdır.

Tarihçesi ve çağrıştırdıkları

Üniversite sözcüğü, Türkçeye 19. yüzyılın ikinci yarısında girmiştir. O zamana dek kullanıldıysa da gayriresmî anlamda dile getirilmiştir. Osmanlı Türkçesinde üniversiteyi ifade etmek için darülfünun sözcüğü kullanılıyordu. Üniversite kelimesi, 1933 yılında yürürlüğe giren Üniversite Reformu ile yaygınlık kazanmaya başladı.

Üniversitenin, kavramı kökeni ve anlamı itibarıyla ele alındığında din, dil, ırk, etniklik, renk ayrımı gözetmeksizin eğitim görmek, bilim üretmek isteyen tüm gençlere, hatta her yaşta insana kapılarını açık tutma zorunluluğu bulunmaktadır. Üniversitede verilen eğitim - öğretimle yalnızca belli bir topluma, ulusa, ülkeye değil; tüm insanlığa nitelikli insan yetiştirilir. Üniversitede üretilen bilim de tüm insanlığın hizmetine sunulur. Üniversiteler, misyonları gereği hiçbir ayrımcılık gözetmeyen, evrensel değerlere ve kriterlere göre işleyiş gösteren kurumlar olmak durumundadır.

Dünyanın neresinde olursa olsun üniversite kampüsleri, çok ulusluluğun, çok kültürlülüğün, çok dilliliğin, çok etnikliğin, her tür çeşitliliğin, çoğulluğun ve farklılığın yaşam alanlarıdır. Bilim evrensel olduğuna göre bilimin üretim merkezleri olan üniversitelerin de evrensellik özelliğine sahip olmasından daha doğal ne olabilir ki? Düşünsel etkileşim ve bilimsel bilgi paylaşımı, aynı zamanda tüm dünya insanların birbirlerinin varlığından haberdar olmasını, iletişim kurmasını, kaynaşmasını da sağlar.

Çeşitliliklerin, farklılıkların bir arada olmaya tahammül etmeleri, dünyadaki pek çok sorunun çözümüne temel oluşturur. Dolayısıyla da hoşgörünün yayılması, barışın sağlanması, demokratik anlayışın yerleştirilmesi ve daha huzurlu bir dünya kurulması açısından üniversite kampüslerindeki çeşitlilik ve çoğulluk önemlidir.

Dünyadaki tüm ülkeler, bu açıdan eğitim turizmini ciddiye alırlar. Herhangi bir ülkedeki herhangi bir üniversiteye gittiğinizde, dikkatinizi ilk olarak kampüsteki dil, din, ırk, renk çeşitliliği çeker. Hiç kimse de “Bunlar neden buradalar?” diye sormaz, yadırgamaz, dışlamaz, ötekileştirmez. Herkes bilir ki onlar o ülkenin korunması gereken değerli konuklarıdır.

Uluslararası öğrenciler, ülkemiz açısından önemli bir gelir kaynağıdır. Ülkemizin uluslararası düzeyde tanıtımı için önemli ölçüde kaynak ayrıldığını hepimiz biliyoruz, bu yönde gösterilen gayreti de. Uluslararası saygınlığın güçlenmesi, ülkenin dünya ekonomisi içerisinde güç kazanması, toplumsal refahın sağlanması, toplumsal ve kültürel etkileşimin artması için ülkenin dış turizm hareketliliğinin ivme kazanması önemlidir.

Uluslararası öğrencilerimiz, eğitim hizmeti almak üzere ülkemize geliyorlar. Hem üniversitelerimizde eğitimin ve bilimin kalitesinin artmasına katkıları hem de ülkeye önemli ölçüde döviz aktarımları söz konusu. Eğitimlerini tamamlayıp kendi ülkelerine döndüklerinde de her biri ülkemiz için birer kültür elçisi olarak katkı yapmaya devam ediyorlar. Türkiye’deki üniversitelerde eğitim alıp dünyanın dört bir yanına yayılan uluslararası öğrencilerimizle ancak ve ancak gurur duymalıyız.

**FARZ EDELİM Kİ BİRKAÇ
GÜN SONRA OKULDA
ÖNEMLİ BİR SINAVINIZ
VAR VE SİZ ŞİMDİDEN
KARIN AĞRISI YA DA
MİDE BULANTISI GİBİ
RAHATSIZLIKLARI
YAŞAMAYA BAŞLADINIZ.
AMAN DİKKAT, BU
SİKİNTİNİZİN ARDINDA
CİDDİ PSİKOSOMATİK
SEBEPLER OLABİLİR.**

Bedenine Kulak Ver!

**SANA BİR
MESAJI OLABİLİR**

Bedensel belirtilerimiz, ruhsal olarak nasıl hissettiğimizle ilişkili olabilmektedir. Birçoğunuz gün içerisinde baş, boyun ve karın ağrıları ya da mide bulantısı gibi şikâyetlerden yakınıyor olabilirsiniz. Bu şikâyetlerin sebebi, fizyolojik olabileceği kadar psikolojik kaynaklı da olabilmektedir. “Psikosomatik sancılar” olarak adlandırdığımız bu şikâyetleri, genellikle ifade edilmemiş ya da edilemeyen ve hatta fark edilmeyen duyguların dışa vurumu şeklinde tanımlayabiliriz. Unutmayalım ki eğer dil konuşmazsa beden konuşur. Bunun anlamı nedir peki? Kısacası içinizde biriken, bastırılan duyguları beden dışarı çıkarma ihtiyacının ifadesidir. Beden karın ağrısı, mide bulantısı, deride kaşıntılar, egzama, iştahsızlık ya da aşırı iştah, hatta ileri safhalarda saç dökülmesi gibi tüm bu belirtiler yoluyla ifade edilemeyen duyguları dışarı vurarak kendisini göstermeye çalışır.

Sağlığınıza koruyabilmeniz için üç tavsiye

Gençlerin sıkça karşılaştığı bu durumlara karşı önlem alabilmesi için tavsiyelerimi üç ana başlık altında ifade etmek istiyorum:

1- Psikosomatik sancılara dikkat!

Genellikle bu somatik belirtiler, toplum yapısına ve yaş dönemine göre farklılık gösterebilir. Örneğin okula gitmek istemeyen bir gencin karın ağrısı ya da mide bulantısı gibi somatik belirtileri, okulda yaşadığı zorbalığın dışa vurumu olabilir. Düşünce, duygu ve davranışlarımız bir bütündür. Birlikte hareket ederler. Eğer kendinizi stresli hissediyorsanız düşünceleriniz ve davranışlarınız bu duyguyu destekler nitelikte olacaktır.

2- Artık dur ve rahatla!

Bireyler, genellikle şu şekilde ifadelerle psikosomatik bilinçaltılarını açığa çıkarırlar: “Tüm gün oturmama rağmen sanki bütün gün taş taşımışım gibi tüm vücudum ağrıyor.” Bireyin böyle hissetmesi anormal değildir. Çünkü beden dursa da aslında zihniniz var gücüyle olumsuz düşüncelerle çalışır. Dolayısıyla strese neden olan olumsuz düşünceler, fizyolojik olarak da bedeninizde gerginliğe neden olur. Bütün gün gerilen kaslar, “savaş kaç” mekanizmanızı sürekli olarak aktif tutarak gevşeme moduna geçmenizi zorlaştırır. Bu durum, size bütün gün taş taşımışınız gibi yorgun ve ağrılı hissettirir. Fark edilemeyen düşünce ve duygular, aslında size şu mesajı vermeye çalışıyor olabilir: “Artık dur, destek al ve rahatla!”

3- Savaş kaç mekanizması

Savaş kaç mekanizması, bir diğer ifade ile sempatik sinir sistemimizden parasempatik, yani “güvendesin ve rahatla” mekanizmasına geçebilmek, kimimizin için ibadetle, kimimiz için meditasyon ya da nefes gibi gevşeme egzersizleriyle, kimimiz için ise “Ben bunu yapmak istemiyorum ya da senin bu davranışlarının beni çok rahatsız ediyor,” gibi ifadeler kullanılarak ortaya çıkarılır. Ancak gerek okul ve/veya arkadaş ortamımız, gerekse kültürel yapıdan kaynaklı sebeplerden dolayı bazen duygu ve ihtiyaçlarımızı fark etme ve ifade etme konusunda zorluklar yaşayabiliriz. Bu sebeple psikosomatik belirtilerinizi takip etmek, belirtiler varsa bunları azaltmaya çalışmak ve hem ruh sağlığınız hem de fiziksel sağlığınız üzerinde olumlu etkiler oluşturacak psikoterapi yöntemleri geliştirmek faydalı olacaktır.

ISPANAKLI MERCİMEK SALATASI

Yeşil mercimek; içeriğindeki demir, folat, magnezyum, potasyum ve B vitaminleri gibi birçok mineral ve vitaminin yanı sıra; güçlü bir protein kaynağı. Pratik bir tarifile yapabileceğiniz yeşil mercimek salatası, tok tutma ve kan şekerini dengeleme özellikleriyle diyetisyenler tarafından gençlere önerilen yiyecekler arasında yer alıyor.

Malzemeler

- Yarım su bardağı yeşil mercimek
- 5 adet cherry domates
- 2 orta boy mantar
- 2-3 avuç bebek ıspanak
- 1 çay kaşığı zeytinyağı
- 1/4 yeşil elma
- 1 avuç taze nane
- 1 adet küçük boy haşlanmış pancar
- 1-2 dilim beyaz peynir
- 4-5 adet zeytin
- Nar ekşisi, sirke, tuz

Mercimekleri iyice yıkayıp yarım saat kadar suda bekletin ve mercimekler yumuşayana kadar haşlayın. Domateslerin iki tanesini ayırarak geri kalanları ve mantarları dilimleyin. Bir çay kaşığı zeytinyağında soteleyerek pişirin. Tabağa önce ıspanakları, soğuyan mantar ve domates karışımını, haşlanmış mercimekleri, doğranmış elma ve geriye kalan diğer malzemeleri ekleyin. Beğeninize göre tuz, nar ekşisi ve sirke ekleyerek servis edebilirsiniz.

Afiyetle!

Bölümünüzü Tercih Etmeden Önce Yapmanız Gereken 7 Şey

Üniversite mezunlarının yüzde 50'sinden fazlası, mezun olduğu alanla ilgili iş yapmıyor. Lisede bizi bekleyen bölümlere dair o kadar az eğitim alıyor ve o kadar az deneyim kazanıyoruz ki çoğu kez tercih ettiğimiz alanı sevip sevmediğimizi bile bilemiyoruz. Bu yazıda sizlere üniversite ve bölüm tercihi yapmadan önce yapmanız gereken çok önemli noktaları anlatmaya çalışacağım.

1-Mesleklerle ilgili klişelere kanmayın.

Toplumda bazı mesleklere karşı büyük bir sempati duyuluyor ya da bazı mesleklere de önyargı ile yaklaşıyor. Toplumda bölümlere karşı oluşmuş sempati ya da antipatiji dikkate almadan çok yönlü bir araştırma yapabilirsiniz.

2-Geleceğin mesleği yoktur, geleceğin yetkinliği vardır.

Bugün pek çok meslek, bundan 20 yıl önce tahmin edilemedi. Bugün de yine pek çok meslek, ileriye dair tahmin edilemeyecek. Manpower Grup tarafından 43 ülkede yapılan Yetenek Devrimi Araştırması'na göre Z kuşağı üyelerinin yüzde 65'i, bugün hiç var olmayan meslekleri yapacak.

3-Bölümleri henüz lisedeyken deneyimlemeye çalışın.

Özellikle 9. ve 10. sınıf öğrencileriyse bulduğunuz bölgedeki üniversiteleri ziyaret edin ve istediğiniz bölümlerin derslerini dinleyin. Buradaki önemli nokta ise istediğiniz bölümü okuyan kişilerin deneyimlerinden ziyade, öncelikli olarak bölümün kendisini deneyimlemeye çalışın.

4-Bölümün profesyonelleri ile iletişime geçin.

Bir meslek için hangi yeteneklere sahip olmak gerekir? Meslekte yaşadığınız zorluklar nelerdir? Meslek ile alakalı gelişim önerileriniz neler? Bu gibi sorularla birinci ağızdan merak ettiklerinizi dinleyebilirsiniz.

5-Üniversite Memnuniyet Araştırması'nı (ÜniAr) tercih yapmadan önce mutlaka okuyun.

Tercih edeceğiniz üniversitede istediğiniz bölüm ne kadar iyi, imkânları nasıl, mesleki gelişim için laboratuvar vb. olanakları ne derece sunuyor gibi soruların cevaplarına ulaşabilir ve tercihlerinizi bu doğrultuda yapabilirsiniz.

6-Bölüme doğrudan “iş” olarak bakmayın.

Üniversiteye ya da mesleğe salt olarak “iş bulunabilir mi?” diye bakarsanız, aradığınızı bulamayabilirsiniz. Çünkü sizin eğitim sürecinde ne yaptığınız, kendinizi nasıl geliştirdiğiniz de çok önemlidir. O yüzden tercih edeceğiniz bölüm, size bir meslek katabilir ama tek başına bu yeterli değildir. Çünkü o mesleği yapabilme kabiliyetiniz, o meslekle ilgi üniversitede yaptıklarınız çok daha değerli olacaktır.

7-Tercihleriniz geri dönülemez değil!

Yanlış bir tercih yapmış olabilir ya da tercihlerinizden pişman olabilirsiniz. Eğer puanınız yetiyorsa başka üniversitedeki bölümlere de geçebilirsiniz. Böyle bir hakkınız var. Tekrardan sınava girmek de gerekebilir. Bunu bir kayıp değil de bir deneyim alanı olarak görebilirsiniz. Bilindiği gibi pek çok kişi, mezun olduğu alanla ilgili iş yapmıyor. İstemediğiniz bir karar vermektense sınava bilinçli şekilde tekrar hazırlanmak, her anlamda daha mantıklı olacaktır.

Mehmet Âkif Ersoy'un
"Safahat" adlı eserinde
yer alan "Bayram" başlıklı
şirinden alıntıdır.

Bayram

Ufuklar hep gülmekte, dünya başka dünyadır;
Bayram ne kadar hoř, ne neřeli bir zamandır!

Bayramda güler çocukluęun masum ehresi,
Umut, ocuęun saf suratında ayandır.

Her cephede bir yalın nur parıldamada;
Her gözde bir ruh devamlı cilvededir.

Hayat acılarının iki kat bktğ cesetler,
Bereketindeki etki ile huzur içinde dik yürürler.

Bayram günleri mücadeleli bir yılın sonunda gelen huzurlu günlerdir,
mitsiz düřen kalbe yeni bir ümitle candır.

Maiřet (geçim) kavgasındaki korkunç feryadın,
Dünyada biraz dindięi an varsa bu andır.

Sabahında baharın, güzellikler bulunur mu?
Bak řu yeryüzü çehresine: Nasıl řen, ne tazedir.

Her sinede (göęüste) bir sevinçli kalp çarpmakta,
Her kalpte bir işıklı arzular dünyası gizlidir.

Raks ediyor cümbüř dřyle her millet,
Gya ki bütün zeminin baęrı pr cořmuřtur.

Apaçık bereketi bütün varlıkları coşturuyor,
Ya Rab! Bu nasıl bütün âlemlere yayılan bir ruhtur?

Bayramda gelir hatıra öyle hoş anılar ki;
Bin ömre deęiřilmez, o kadar değeri yüksektir.

Görünür bana daima bayramın cömert manzarası:
Çocukluk günlerimin glmseyan hatırası.

Birinci gün hava pek uygun değildi;
İkinci gün açılıp, sonra pek güzel gitti.

Dedim ki "Fatih'e çıksam yavařça, bir yanda
Durup o âlemi seyretsem de meydanda,

Ziyaret etsem dostları sonradan...

Hoř olur.

Bütün gün evde oturmak ne olsa pek bořtur."
Bu gezme isteęi gelince, artık ben durur muyum?
Ne gezer! Fırladım hemen evden.

Gelin de bayramı Fatih'te seyredin,
Zira hatıra, hayale sığmaz o karmakarışık eğlence.

Kucakta gezdirilen bir karıř çocuklardan
Tutun da, ta dedemiz zamanından arta kalan.

Tuğba Coşkuner
Yazar, Editör, Eğitimci

Yazar olacaklar için önemli sorulara kısa cevaplar-20

Bu köşede bir yazar, editör ve öğretmen olarak yazmaya yeni başlayanların ya da başlayacakların, yazmak için gayret gösterenlerin, yazarlığı profesyonel bir meslek olarak yapmak isteyenlerin önemli sorularına kısa cevaplar vereceğim.

5 Soruda
Yazar
Olmanın
İpuçları

YAZAR OLACAKLAR İÇİN ÖNEMLİ
SORULARA KISA CEVAPLAR-20

Dil bilgilerimizi nasıl geliştirebiliriz?

Dil bilgisi bir cümleyi, bir eylemi, bir sıfatı ya da bir metni anlamak için gereklidir. Bu nedenle okuma yazma öğretimiyle birlikte dil bilgisi öğretimine de başlanmaktadır.

Bir beceriyi geliştirmenin, keskinleştirmenin en iyi yolu, o beceri üzerine çalışmaktan geçiyor. Bundan daha sağlıklı ve kestirme bir yol ne yazık ki yok. Bu çalışmalarımızda kaynak olarak Türk Dil Kurumu'nun hem dijital hem de matbu yayınlarını inceleyebilirsiniz. Kurumun web sitesinden bu kaynaklara göz atabilirsiniz. Bunun dışında Orhan Şaik Gökyay'ın "Destursuz Bağa Girenler" ve Ömer Asım Aksoy'un "Dil Yanlışları" kitapları da ayrıca faydalı olabilir. Etimoloji çalışmak, bu konuda da oldukça önemli olacaktır. Kelimelerin kökenini bilmek, onları kullanırken daha özenli bir çaba içerisinde olmamızı sağlıyor. Bunun için de "Kubbealtı Lugat"ı ve "Misalli Türkçe Sözlük"ü (İlhan Ayverdi) tavsiye edebilirim. Siz bu satırları okurken aklınıza birkaç soru daha gelmiş olabilir. Örneğin, "Dil bilgisi kurallarına dikkat etmeyen yazarlar var mı? Dil bilgisi hatalarını kim tasahih eder?" gibi... Hemen yanıtlayalım: Dil bilgisi kurallarına riayet etmeyen ve bunu bir üsluba dönüştüren yazarlar elbette var. Romanlarında bilinç akışı tekniğini kullanan Oğuz Atay'ı buna örnek olarak gösterebiliriz. Yayınevlerinde, içerik ajanslarında ya da münferit çalışan editörler, üzerinde çalıştıkları metinleri dil bilgisi kuralları çerçevesinde süzgeçten geçirirler. Bu nedenle onların da dil bilgisi kurallarına hâkim olmaları beklenir.

Dünya tarihi okumalarının yazarları beslediğinden söz etmişsiniz. Neden böyle düşünüyorsunuz?

Tarih okumaları yapmak, yazarların dünya üzerindeki farklı kültürleri, toplumları ve insan doğasını daha derinlemesine anlamalarını sağlar. Bu da onların eserlerinin daha çeşitli ve kapsamlı olmasına olanak tanır. Böylece okuyucuları daha güçlü bir şekilde etkilerler. Tarih, insanlığın geçmiş deneyimlerini ve kültürel mirasını anlamamıza yardımcı olur. Bu bilgi, yazarlara geniş bir perspektif sunar ve eserlerine derinlik katar. Yazarlar, toplumu çok iyi yorumlayan ve çok iyi gözlem yapan kişilerdir. Tarih okumaları bu becerileri de besler. Üstelik dünya tarihi sonsuz ilhamla doludur. Bu alanda çalışma ve araştırma yaparsanız ilham konusunda sıkıntı yaşamazsınız.

Film tahlili yapmak yazı kabiliyetimizi geliştirir mi?

Filmler, senaryoların görselleştirilmesi sonucu karşımıza çıkar. Yani temelinde bir metin, bir hikâye vardır. Bir filmi izlerken senaryosunun nasıl yazıldığına dair fikir yürütmek oldukça önemlidir. Senaristler, özellikle kurgu konusunda iyi yazarlardır. Filmleri, senarist nasıl bir giriş yapmış, kurgusunu nasıl inşa etmiş, merak unsurunu senaryonun içerisine nasıl yerleştirmiş gibi sorular türeterek tahlil edebiliriz. Bu soruların cevaplarını bulup kendi yazarlık süzgecimizden geçirebilir, etkisini gördüklerimizi heybemize katabiliriz. Beğendiğimiz şeyleri neden beğendiğimiz kadar, beğenmediklerimizi neden beğenmediğimiz de yol gösterici ipuçları taşır.

Yazma motivasyonumuzu nasıl diri tutarız?

Yazmak için sürekli bir motivasyon arayışına giriyorsanız, belki de yazmamalısınız. Yapmayı en sevdiğiniz şeyi düşünün. Ben kısa doğa yürüyüşlerine çıkmaktan çok hoşlanırım. Bunun için de kimsenin beni motive etmesine ihtiyaç duymam. Çünkü ona dair heyecanım içimden geliyordur ve içimdeki bir şey bu heyecanı ateşler. Yazmak size heyecan vermiyorsa motivasyona, birisinin sizi ikna etmesine bağımlı olursunuz. Elbette yazmaktan yorulduğunuzda, yazmak size zor geldiğinde veya yazılarınız okunmadığında motivasyon kaybı yaşayabilirsiniz. Böyle bir durumda biraz ara vermek, sizin gibi yazı iççileriyle bir araya gelmek, bu süreci atlatmanıza yardımcı olabilir.

Kurgularımın daha inandırıcı olması için ne yapabilirim?

Kendinize bir hayvanlar ansiklopedisi, bir bitkiler ansiklopedisi, bir yapı ansiklopedisi edinin. Bunları inceleyin. Metinlerinizde ayrıntı vermeniz, okuyucunun hikâyeye inanmasını sağlar. Hayvanları, bitkileri, icat edilmiş şeyleri yakından tanımak, bunların isimlerini ve yaşama/çalışma koşullarını bilmek, metninizi besleyecektir.

Pixabay / Pexels

Spor Akıllı Telefonla FOTOĞRAFÇILIĞI

Metin Karakuzu/
Hobi Fotoğrafçısı

MUCİZEVİ BİR KURTARIŞ, BİR SMAÇ, BİR BLOK, SON SANİYE GOLÜ VEYA AKILLARA DURGUNLUK VEREN BİR YETENEK GÖSTERİSİ... BU ANLARI EN GÜZEL ŞEKİLDE YAKALAYABİLMEK İÇİN İHTİYACIMIZ OLAN BAZI İPUÇLARIYLA SPOR FOTOĞRAFÇILIĞINDA KENDİMİZİ GELİŞTİRMEYE BAŞLAYALIM.

M

açlarda ya da spor müsabakalarındaki kritik anları hem izleyip hem de o anı fotoğrafla ölümsüzleştirmek, gerçekten de heyecan verici ve unutulmaz bir deneyimdir. Çünkü bu anlar, bazen bir sporcunun müthiş yeteneğini, bazen de bir takımın kolektif başarısını gözler önüne sererek nefes kesici bir etki oluşturur. Her zaman yaşanmayan bu anlar, bize sporun sadece bir oyun olmadığını, aynı zamanda ilham kaynağı olduğunu da hatırlatır. Bu anları tekrar tekrar görsek bile bizi her seferinde şaşırtabilir. Haydi o zaman, spor fotoğrafçılığıyla heyecan verici anları yakalamayı adım adım öğrenelim.

Harekete yetişin!

Teknolojinin gelişmesiyle hızlı ve hareketli anları kaliteli ve net çekimlere dönüştürebilmek, her zamankinden daha kolay hâle geldi. Özellikle ağır çekim ve ultra ağır video modunu kullanarak önemli anları kayda almak ve o anları tekrar tekrar izleyerek gözden kaçan detayları yakalayabilmek, sporun büyüsunü ve heyecanını artık bambaşka bir boyuta taşıyor.

Sportif çekimlerde fotoğrafın bulanık değil net ve keskin olması, hareketin ise en iyi şekilde dondurulabilmiş olması önem arz ediyor. Bunu yapabilmek, spor dalının hareketliliğine bağlı olarak değişebileceği için ilk aşamada hareketin daha az olduğu spor dallarıyla çekime başlayabilirsiniz. Golf, binicilik, okçuluk ve benzerleri gibi...

En boy oranına dikkat!

Çekime başlamadan önce kamera ayarlarında ekranın 16:9 şeklinde ayarlanmış olması, tüm ekranı kaplayan fotoğraflar çekmenizi sağlar ve geniş ekran modunda çekilen görüntüler monitörünüzde daha iyi görünecektir. Ancak kamera sensörleri, genellikle 4:3 en - boy oranına sahiptir. Dolayısıyla 16:9 en - boy oranında çekim yaptığınızda, bazı görsel bilgiler kaybolacaktır. Bu durumu göz önünde bulundurarak mümkün olduğunca çok sayıda görüntü yakalamak için, fotoğrafın en boy oranını 4:3 şeklinde ayarlamayı unutmayın.

Durduğunuz yere dikkat edin!

Hangi spor dalı veya müsabaka olursa olsun en iyi kareleri yakalamak, önceliğinizi güvenliğe verdikten sonra konuya ve ışığa mümkün olan en yakın konumda bulunmaktan geçer. Zira uzak mesafeden yakınlaştırma yaparak çekim yapmak hem titreşime neden olur hem de görüntü kalitesini düşürür. Yerinize karar verdikten sonra bir müddet hareketleri ve pozisyonları gözlemleyip deneme çekimlerine başlayabilirsiniz. Ancak ilk aşamada, hareketli bir anı hiçbir ayar yapmadan çekmeye çalıştığınızda bulanık bir görüntü ile karşılaşabilirsiniz. Bu gayet olağandır. Zira kameranın harekete yetişebilmesi için çok hızlı şekilde çekim yapması gerekmektedir. Bu da perde hızı ile alakalıdır.

**AĞIR ÇEKİM VE ULTRA AĞIR
VIDEO MODUNU KULLANARAK BİR
MÜSABAKANIN ÖNEMLİ ANLARINI
KAYDA ALMAK VE O ANLARI
TEKRAR TEKRAR İZLEYEREK
GÖZDEN KAÇAN DETAYLARI
YAKALAYABİLMEK, SPORUN
HEYECANINI ARTIK BAMBAŞKA
BİR BOYUTA TAŞIYOR.**

Enstantane ya da perde hızının önemi

Enstantane hızı, spor fotoğrafçılığı için en kritik ayardır. Cep telefonunuzda enstantane ayarı yapabilmek için kamera uygulamamızda manuel ya da promodu kullanmamız gerekir. Enstantane, yani perde hızı diyaf-ramdan geçen ışığın sensörde ne kadar süre kalacağını ve fotoğrafın ne kadar parlak olacağını belirler. Bu anlamda enstantane için “zaman birimi” diyebiliriz. Örneğin bir saniyenin altındaki değerler, 1/4, 1/250, 1/12000 gibi; bir saniyenin üzerindeki ise 2, 4, 10 şeklinde ifade edilir. Yani ikinci sayı ne kadar büyük ise deklanşör süresi de o kadar kısa olur. Bu durumda sensöre daha az ışık girer. 1/500 ya da 1/1000 gibi daha yüksek enstantane, hareketi dondurduğu ve belirgin hâle getirdiği için en keskin görüntüleri üretir. Zira fotoğrafın çekilmesi çok kısa sürede gerçekleştiği için kritik anı yakalamak, örneğin yüksekte atlayan, şut çeken, basket atan ya da koşan birini çekmek daha da kolaylaşır. Ancak deklanşör hızı çok hassastır. Hafif bir el hareketi ya da titreşim, fotoğrafın bulanık çıkmasına sebep olacaktır. Yüksek enstantane ile deklanşörün açık kalma süresi azalınca sensöre giren ışık miktarı da düşer. Bu yüzden yüksek bir deklanşör hızıyla çekim yapıyorsanız, yeterli ışığa sahip olduğunuzdan emin olmanız gerekir. Açık hava sporlarında bunu yapmak yeterince kolaydır. Fakat kapalı alanda çekim yapıyorsanız işiniz biraz daha zorlaşır ve ışık yetersizliğinden fotoğrafta kumlanma ortaya çıkabilir. Bu durumda enstantane hızını biraz daha düşürmeyi ya da ISO ayarı ile oynamanızı tavsiye ederim. Düşük ışık koşullarını da göz önünde bulundurduğumuzda hareketli çekimlerde tripot kullanılması, fotoğrafın kalitesini ve netliğini artıracaktır. Tüm bu ayarları çözmek biraz zaman alabilir. Ancak doğru dengeyi yakalamak için bolca deneme yapmanız gerekir.

Gonchifacello / Pexels

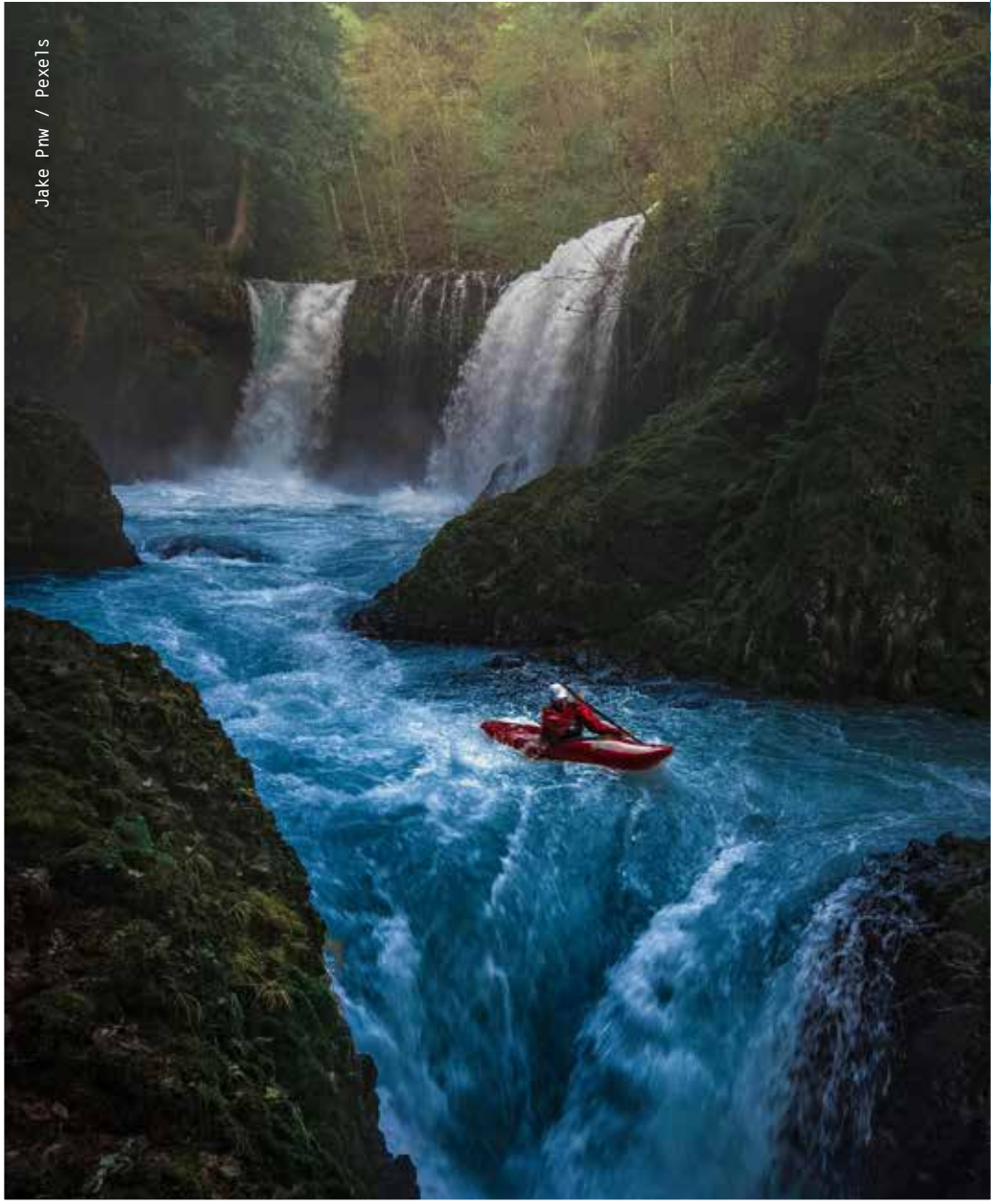

Jydm / Pexels

Jydm / Pexels

Jake Pnw / Pexels

Evgenia Kirpichnikova / Pexels

Pixabay / Pexels

SERİ ÇEKİM MODU, YETERLİ IŞIK OLMADIĞI DURUMLAR DIŞINDA ÇOĞU SENARYODA İYİ ÇALIŞIR. BU YÖNTEM, PARMAĞINIZ DEKLANŞÖRDE OLDUĞU SÜRECE SÜREKLİ OLARAK GÖRÜNTÜ YAKALAMANIZI SAĞLADIĞI İÇİN ZAMANLAMA KONUSUNDA ENDİŞELENMENİZE GEREK KALMAZ.

En kolayı seri çekim

Yukarıda bahsettiğimiz ipuçları karmaşık geldiyse cep telefonlarımızla hareketli görüntüler elde etmek için bir diğer bir seçenek de seri çekim yapmaktır. Tek bir fotoğrafla kritik anı yakalamak, çoğu zaman mümkün olmaz. Bunun yerine bolca fotoğraf çekip içlerinden en uygun ve en net olanı seçip diğerlerini elemek gerekir. iPhone marka cep telefonlarının eski modellerinde live modunu aktif hâle getirip deklanşöre basılı tuttuğunuzda; yeni modellerinde ise deklanşörü sola doğru çektiğinizde birden fazla fotoğraf çektiğini görebilirsiniz. Parmağınızı deklanşörden kaldırdığınızda ise çekim durur. Çektiğiniz fotoğraflara galerinizdeki seri çekimler bölümünden ulaşabilirsiniz.

Farklı marka cep telefonlarında da fotoğraf modundayken deklanşör tuşunu aşağıya kaydırıp basılı tuttuğunuzda ya da ses tuşuna bastığınızda seri fotoğraf çekebilir. Beğenmediğiniz gereksiz fotoğrafları ise tek seferde toplu bir şekilde silebilirsiniz. Seri çekim modu, yeterli ışık olmadığı durumlar dışında çoğu senaryoda iyi çalışır. Bu yöntem, parmağınız deklanşörde olduğu sürece sürekli olarak görüntü yakalamanızı sağladığı için zamanlama konusunda endişelenmenize gerek kalmaz. Böylece ideal aksiyon anlarını da kaçırmazsınız.

Unutmayın, spor fotoğrafçılığı sadece profesyonel müsabakalarla sınırlı değildir. Ailenizle veya arkadaşlarınızla yaşadığınız keyifli ve heyecan dolu anları da unutulmaz anılara dönüştürmek için mükemmel bir yoldur. Şimdi dışarı çıkın ve pratik yapın. Pratik yapmak becerilerinizi geliştirmenize yardımcı olacağından, farklı ortamlar için hangi ayarların en uygun olduğunu anlamanızı da kolaylaştıracaktır.

Guy Kawasaki / Pexels

“Bitik”

Yusuf Tuna

Bir Hikâye

Çoğu zaman olduğu gibi geç denilebilecek bir saatte, yorgun bir şekilde zili çaldı. Zili çalmak, içeride kapıyı açacak birilerinin var olduğunu bilmek, bir şükür sebebiydi onun için. Her akşam eli zile uzandığında bunu düşünür, “Allah eksikliğini göstermesin,” diye dua ederdi içinden. Kapı açıldı, içeri girdi. Selamlaşma ve hâl hatırdan sonra doğrudan kitaplığının olduğu odaya geçti ve masasına oturdu.

Yazmak, aklındaki ve gönlündekileri kaleme aksettirmek için kimi zaman bütün dünyaya haykırmak, kimi zaman da kimin kulak vereceğini bilmediği bir boşluğa seslenir gibi usulca fısıldamak istiyordu. Neydi peki bu aklında ve gönlündekiler? Bazen vatan-millet meselesi, nadiren gönül titremesi, bazen de “Benim de söyleyeceklerim var!” mesajı vermektir. Belki bundan beş asır önce yaşasaydı cenkten cenge koşan, gaza aşkıyla yanan bir cengâver olurdu. Lakin o demler çoktan geride kalmıştı. Artık savaşlar er meydanlarında yapılmıyordu. Meydan çoktu fakat “er” yoktu. Meydan muharebelerinin yerini ekonomik,

psikolojik, kültürel savaşlar ve buna benzer birçok savaş türü almıştı. Öyle bir işgalci kuvvet zuhur etmişti ki adına “algı yönetimi” derlerdi. Herkesin gördüğü fakat çok az kişinin farkına vardığı bir kuvvetti bu. Hemen herkesin evinde, hatta cebinde bir cephesi, bir siperi vardı.

Algının yönettiği bu dünyada eli kolu bağlı hissediyordu. Fakat bir şeyler yapmalıydı. Derken mübarek tavsiye açtı: “Elinle düzeltemezsen dilinle, dilinle de düzeltemezsen en azından kalbinle, niyetinle, duanla mücadele edeceksin.” Elinden bir şey gelmiyordu madem o da kalemini dillendirecek, cümleleriyle ima edecekti. Bu düşüncelerle oturdu yazı masasına. Yazarken ve konuşurken teşbih yapmayı çok severdi. Teşbihi, anlaşılmayan bir şeyi anlaşılabilir bir şeyle anlatmak olarak görüyordu ve ona göre işe yarıyordu da. Yazılarını önce müsvedde kâğıtlara yazar, daha sonra taslak üzerinde düzeltmeler yapar, son olarak da dijital ortama aktarırdı. Elinden geldiğince kâğıt israf etmemeye çalışırdı. Kâğıda hürmet ederdi velhasıl.

Masanın üzeri, şair Edip Cansever'e nispet yaparcasına dağınıktı. Masanın üzerindeki kitaplar sürekli değişir fakat değişmeyen iki şey olurdu. Biri yazma yolculuklarındaki rehberi olan lügat, yani sözlük; diğeri ise vaktin kıymetini bildiren, senesi dolmadıkça değişmeyen masa takvimiydi. Zira vakit, Müslüman'ın nakdiydi ve nasihat büyük yerdendi: "Vakti, nakdi, ömrü azizi israf etmeyin!"

Böyle dağınık masada çalışmak gerçekten faydalı mıydı yoksa hoşuna mı gidiyordu, buna karar verememişti. Ama kafasının içine benzetiyordu masasını. Ona göre belli bir düzen ve ölçü içerisinde olmak şartıyla karışıklık iyiydi. Zihni zinde tutuyordu. Çok okuduğu bir şair ve yazarın sözü aklına geldi: "Kafa karışıklığı iyidir, insan bir kafası olduğunu anlar."

Zihnimizin algılarla dondurulmaya çalışıldığı günümüz dünyasında, "paketlenmiş kabulleri" reddetmek gibi bir şeydi, zihni zinde tutmak. "Kırık dökük cümleler kurabildiğime, belli belirsiz kelimeler mırıldanabildiğime göre uyutamamışlar beni çok şükür," diye düşündü.

Bir an yine içi coşkuyla doldu ve yine bir şeyler yapma ihtiyacı duydu. Don Kişot'a falan özendiği yoktu. Ne şövalyelikle ne de yel değirmenleriyle savaşmayla işi olurdu.

Bir insan yazar ya da şair olacaksa tarihini bilmeliydi. Çünkü geçmişini bilmek, insana kendisini ve imkânlarını gösteriyordu. Yazma iştahı belki de onun fıtratında vardı. Ona göre insanlar gibi milletlerin de fıtratları vardı. Tevazudan mıdır bilinmez, sair zamanlarda ortalıkta gözükmeyen ancak yeri geldiğinde gözünü budaktan, sözünü dudaktan esirgemeyen kendisi gibi binler, yüz binlerce insan vardı. Buna inanıyordu. Bu millet tarihinde bunu defalarca göstermişti, biliyordu.

Kalemin elinden düşmesiyle bir anda kendisini başka bir âlemden gelmiş gibi hissetti. Önündeki müsveddelere şöyle bir göz atınca, "Yine mi?" dedi. Yazmak için oturmuştu masanın başına ama konu nerelere gelmişti. Olsun, biraz fikir jimnastiği yapmak da iyi bir şeydi nihayetinde. Anlaşılan bu hikâye de başlamadan bitmişti yine.

Rüzgârı Dizginleyen Çocuk

Ali Burak Cesur
Film Yorumcusu

(The Boy Who Harnessed the Wind)

Allah, herkesi farklı ilgi ve yeteneklerle yaratmış. Seçim aşamasına geldiğimizde fitratımızdan gelen yatkınlığımızın farkında olarak tercihler yaparsak hem mesleğimizi öğrenme sürecimiz kolaylaşacak ve okula koşa koşa gideceğiz hem de insanlara faydalı olmanın mutluluğunu yaşayacağız. İşte “Rüzgârı Dizginleyen Çocuk”, bu konuyu çok başarılı bir şekilde anlatıyor.

Y

akınlarınızda, çokça vakit geçirdiğiniz birkaç çocuk illa ki vardır. Ya oğlunuz, kızınız ya yeğeniniz ya da arkadaşlarınızın çocukları...

Dikkatli bakarsanız, bu çocukların belli alandaki oyunlarla ya da uğraşlarla daha bir ilgili olduklarınızı fark edersiniz. Bazısı vardır bir müzik duyduğunda hemen kulak kabartır. Bazısı vardır eline boya kalemi verseniz çektiği iki üç çizgiyle dahi çevresindeki bir nesneyi tasvir edebilir. Bazısı, elektronik eşyaları gördü mü gözleri parlar ve onları parçalarına ayırıp geri birleştirmekten hiç usanmaz. Bazı çocuklar da vardır ki yaşlarına bakmadan aldıkları oyuncakları oynadıktan sonra başka bir arkadaşıyla takas ederek alışverişe yatkınlık gösterirler. Öyle ki bu takas alışverişleri, ilerleyen yaşlarda para karşılığı alışverişlere de dönüşebilir. Bu durum, birçok örnekte gözlemlenebilmektedir.

İşte başkarakterimiz William da bu çocuklardan biri. Onun da elektronik aletlere karşı ayrı bir ilgisi var. Bu yönünü bilen mahalleli, bozulan radyolarını getirip ona tamir ettiriyor. William, bazen elektronik eşyaların atıldığı çöplüğü karıştırıp oradan bulduğu parçalarla bu tamirati tamamlıyor ve sahiplerine radyolarını teslim ediyor. Karşılığında da harçlığını çıkarıyor.

Hayat böyle devam ederken William için okula başlama zamanı geliyor. Okula başlıyor başlamasına ancak babasının ödemelerini yapamadığı her gün okul yönetiminden baskı görüyor. Tek sorun bu da değil. Evdeki tek ışık kaynağı gaz lambası, ancak bazen akşamları ders çalışmasına yetecek kadar gaz yağı bulmak bile mümkün olmuyor. William, yine de derslerine devam etmeye çalışıyor ve elektronik eşyalara ilgisi sebebiyle de en çok sevdiği ders, fen bilimleri oluyor.

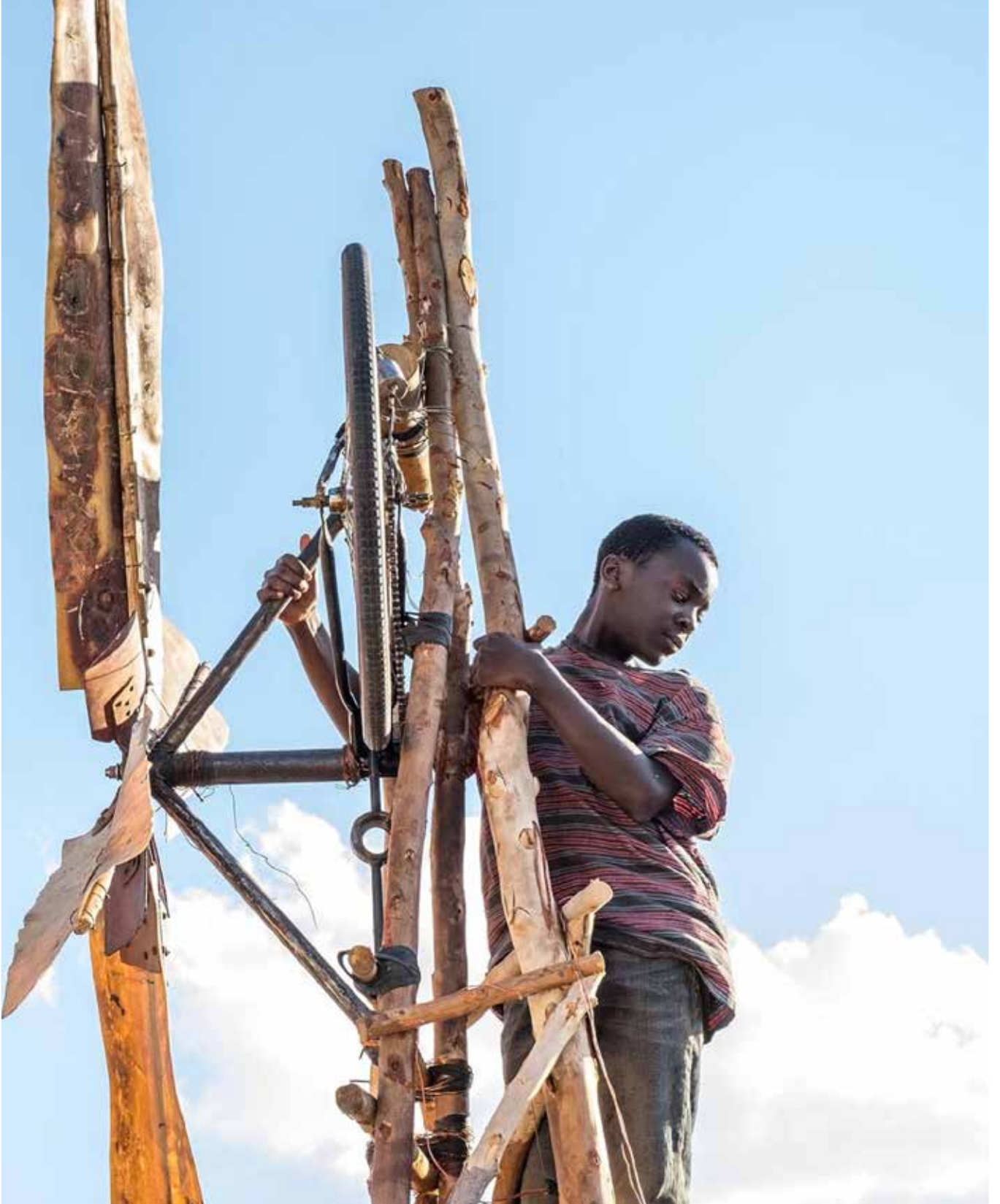
Gerçek bir yaşam hikâyesinden uyarlanan film, Afrika'nın güneyinde bir ülkede, Malavi'de geçiyor. Malavi, güneyinde Mozambik, doğusunda kuzeyinde Tanzanya ve batısında Zambiya ülkeleri ile çevrili, tropikal iklimle sahip, denize kıyısı bulunmayan bir kara ülkesi. Olayın geçtiği yer ise Kasungu şehri. Şehir meclisi toplanmış ve o sene yaşanması muhtemel sel felaketini ve şehirlerindeki ağaçlara göz diken büyük şirketlerden bir temsilcinin verdiği öneriyi istişare ediyorlar. Yaklaşan sel felaketi ve kıtlık tehdidi şehirden bazılarını, -şirketin ağaçlarını satın almak için verdiği rakam düşük de olsa- kabul etmeye itiyor. Şef diye bahsettikleri şehrin valisi konumundaki kişi, bunun uzun vadede herkese zarar getireceğini bildiği için şirketin bu isteğine karşı çıksa da sadece günü kurtarmayı düşünenler çoğunluğu oluşturunca bir şey değişmiyor. Ağaçlar satılınca ve şirket tarafından kesilince sel ve ardından gelen kuraklık daha büyük bir yıkıma sürüklüyor şehri. William ve ailesi bırakın okula gitmeyi ve okulun parasını çıkarmayı, yiyecek ekmek bulmakta zorluk çeker bir hâle geliyor. Kıtlık baş gösterince bunun doğal sonucu olarak hırsızlık da artıyor ve depolarda zor günler için sakladıkları ekinler de çalınınca tamamen çaresiz kalıyorlar.

Bilirsiniz, zihnimiz özellikle kriz durumlarında daha verimli çalışmaya başlar. Yaşadıkları bu kuraklık krizinde William'ın aklına, tüm şehri kuraklıktan kurtarabilecek bir fikir geliyor. Bisiklet tekerinin dönmesiyle oluşan elektrik enerjisinin bisikletin lambalarını yakmasından ilham alan William, bu elektrik enerjisini bir su pompasına bağlayabilirse gerekli suyu toprağın altından çıkartabileceğini düşünüyor. Her icadın kaderinde olduğu gibi ilk başlarda William'ın babası da dâhil olmak üzere fikirlerine kimse inanmıyor ve o da bu makûs talihi yaşıyor.

William ise parasını ödeyemediği için, -yasaklı olmasına rağmen- okulun kütüphanesine müdürden gizli şekilde girmeyi başarıyor ve normalde çok daha ileri sınıfların konusu olan kitapları karıştırarak bir elektronik aletin dinamo yardımıyla nasıl çalıştırılacağını öğreniyor. Aslında bunun küçük bir de örneğini yapıyor ama kuraklık herkesi öyle bezdirmiş durumda ki babası dahi William'ı gereksiz işlerle uğraşmakla suçlayıp eline kazmayı tutuşturuyor ve "Bir daha okula gitmeyeceksin!" diye de tembihliyor. William, ne babasını karşısına almak istiyor ne de bu isteğinden vazgeçiyor. Bu azmi, babasını da en sonunda ona yardım etmeye itiyor. Konunun babasında düğümlenmesinin bir başka sebebi ise rüzgârdan elde edeceği elektriği üretmek için dinamonun döndüreceği bir mekanizmaya sahip köyde elde kalan tek bisiklete babasının sahip olması. Sonunda o da ikna oluyor ve William önce hayalini kurduğu, sonra hayata geçirdiği rüzgârgülüyle elektrik üretmeyi ve bu elektrikle su pompasını çalıştırmayı başarıyor. William, bu icadıyla şehri çok büyük bir kıtlıktan kurtarıyor.

Ağaçlar satılınca ve şirket tarafından kesilince sel ve ardından gelen kuraklık daha büyük bir yıkıma sürüklüyor şehri. William ve ailesi bırakın okula gitmeyi ve okulun parasını çıkarmayı, yiyecek ekmek bulmakta zorluk çeker bir hâle geliyor.

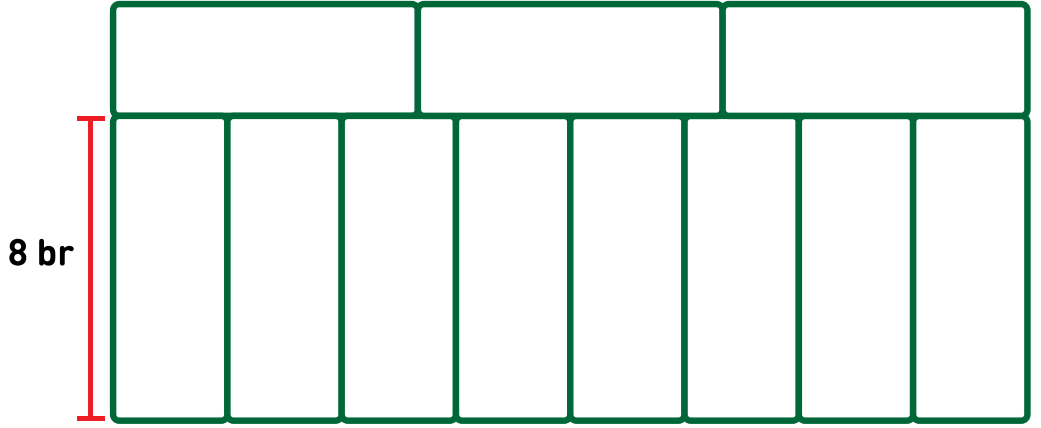
Peki, bu yaşanmış hikâyeden bizler hangi dersleri alabiliriz? Biraz da bunun üzerine sesli düşünelim. Meslek seçimi, insanın hayatındaki en önemli eşiklerden biri... Allah, herkesi farklı ilgi ve yeteneklerle yaratmış. Eğer seçim aşamasına geldiğimizde fitratımızdan gelen yatkınlığımızın farkında olarak bir seçim yaparsak hem mesleğimizi öğrenme sürecimiz kolaylaşacak ve okula koşa koşa gideceğiz hem de meslek hayatımızda her gün yeni bir şey öğrenip insanlara faydalı olmanın mutluluğunu yaşayacağız. Hedefimiz maddi kazanç bile olmadan paranın zaten yaptığımız işin ardından geldiğini göreceğiz. Belli mesleklerde adını duyuran kişilerin hayat hikâyelerine bir bakın. Hiçbirinin bu işe sadece para kazanma gayesiyle girmediklerini göreceksiniz. Konfüçyüs'e atfedilen bir söz var: "Sevdiğiniz işi yaparsanız, bir gün bile çalışmış sayılmazsınız." Bu demek değil ki herkes tümüyle her yönünü sevdiği bir işi yapabilecek bir fırsat bulabilir. Önemli olan sevdiğimiz yönleri çoğunlukta olan bir meslek seçebilmemiz. Böylece işimizin sıkıntıları olsa da bunlar bize katlanılabilir gelecek, bizi yıldırmayacak.

Diğer taraftan, bir işe karşı olan ilğimizde popüler kaygıların ne kadar etkili olduğunu da sorgulamak gerekir. Kişi, çevresindeki oyuncuların hayatına bakıp özenerek oyunculuğu sevdiğini zannedebilir. Oysa bu durum, oyunculuk yeteneğinden veya ilgisinden ziyade, bu alana olan popüler ilgiden kaynaklanan bir özenti de olabilir.

Mühendisliği ele alalım. Birçok kişi, günümüzde yazılım mühendisliği çok popüler, mühendis tanıdıkları çok para kazanıyor diye mühendis olmayı seçebiliyor. Hâlbuki ne kişiliği yatkın bu işe ne de bu mesleğin zor yanlarını kaldırabilecek güçte birisi. Sevilen mesleği seçmekten kastımın, bu anlattığım örneklerle ilgisi olmadığını da altını çizerek belirtmek isterim. Basit olarak tanımlayacak olursak sevmek, fitrattan gelen bir yatkınlık ve ilgi meselesidir diyebiliriz.

"Rüzgârı Dizginleyen Çocuk", film boyunca gerek ses kalitesiyle gerek başarılı görüntü yönetimi ve oyunculuklarıyla keyifli bir seyir sunuyor, yaklaşık iki saat boyunca. Oturup ailecek izleyebileceğiniz ve ardından üzerine konuşup tartışabileceğiniz filmlerden biri. İyi seyirler.

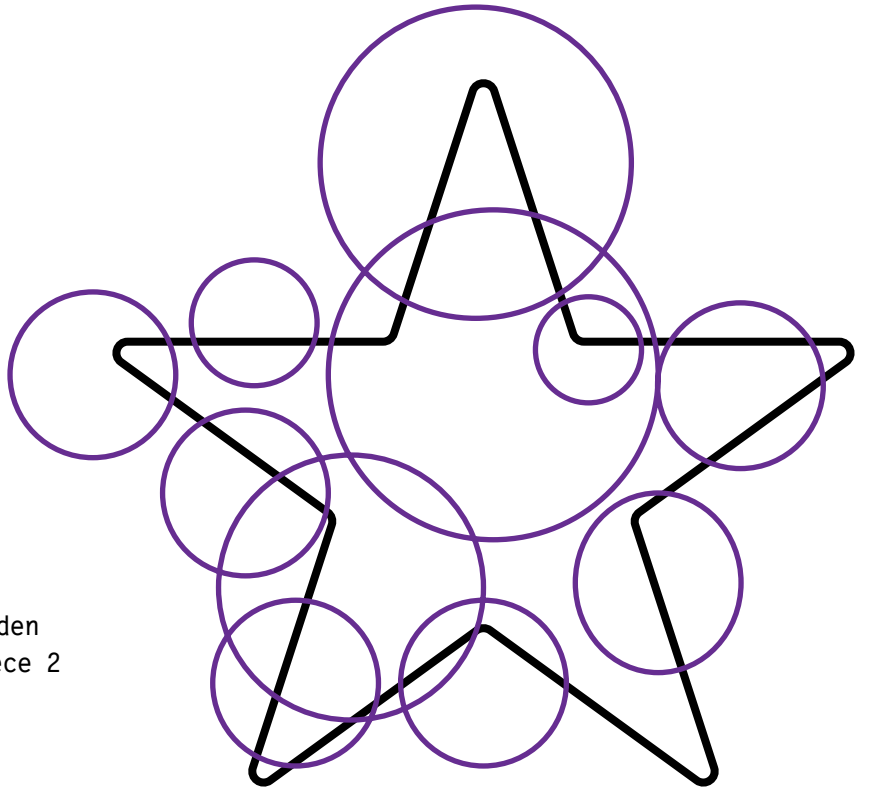
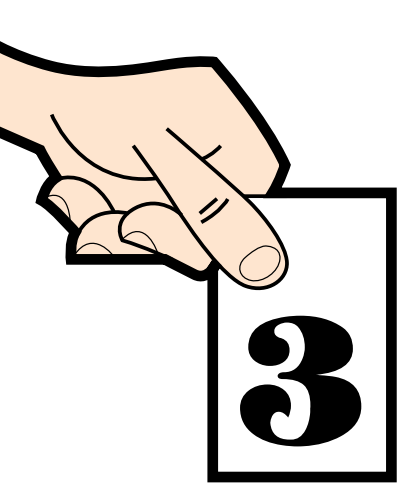
Yandaki şekil özdeş dikdörtgenlerden oluşmaktadır. Dikdörtgenlerden birinin uzun kenarı 8 br olduğuna göre bütün şeklin çevresi kaç br'dir?

2]

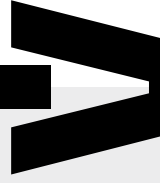
Bir liman kasabasının sokaklarında, martıların çığlıklarıyla dolu bir sabah. Denizin tuzlu kokusuyla birleşen bu sesler, huzur dolu bir ritim oluşturur. Her adımda geçmişin hikâyeleriyle dolu bu sokaklarda, sessizlik bile anlatır geçmişin izlerini.

Yukarıda verilen metinde gizlenmiş olan şifreyi bulunuz.

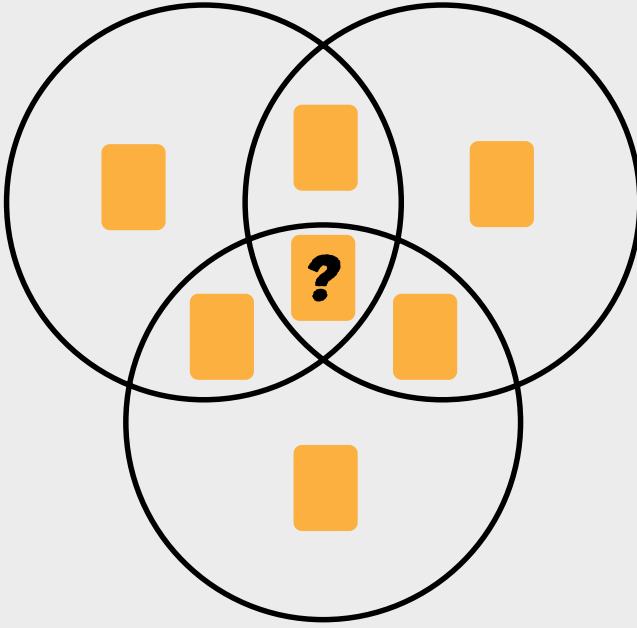

Yanda verilen dairelerden kaç tanesi, yıldızı sadece 2 noktada keser?

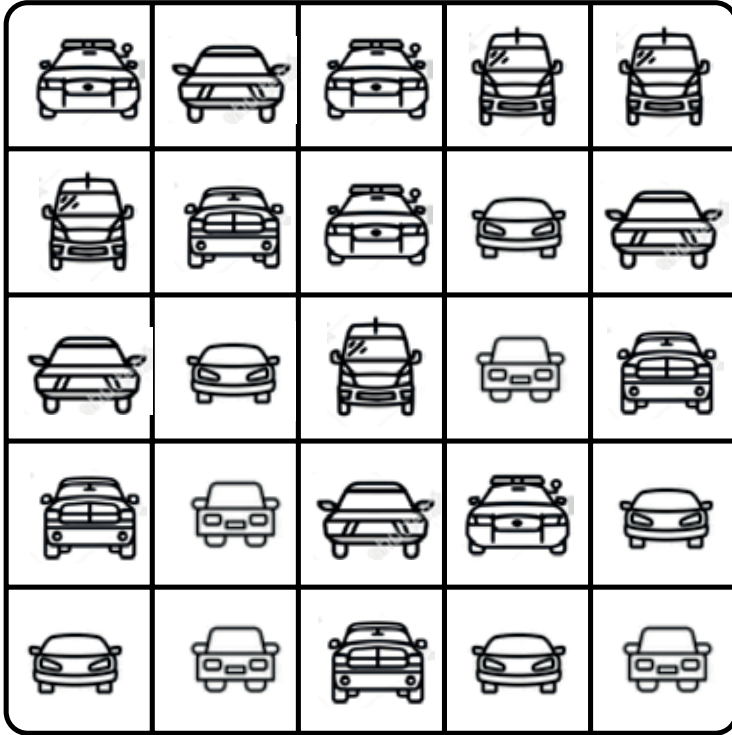
arı

4]

Yanda verilen kartların üzerlerine 1'den 7'ye kadar rakamlar yazılmıştır. Her bir dairenin içerisinde bulunan rakamların toplamı 13'tür. Buna göre ? ile gösterilen kartta hangi rakam yazmaktadır?

Yanda birbirinden farklı kaç araba modeli vardır?

3, 4, 5, 6, 7, 8 sayılarından dört tanesini aşağıda verilen kutucuklara yerleştirerek eşitliği sağlayınız.

$$\square \times \square - \square \times \square = 44$$

6]

Kâ

zekâ sor

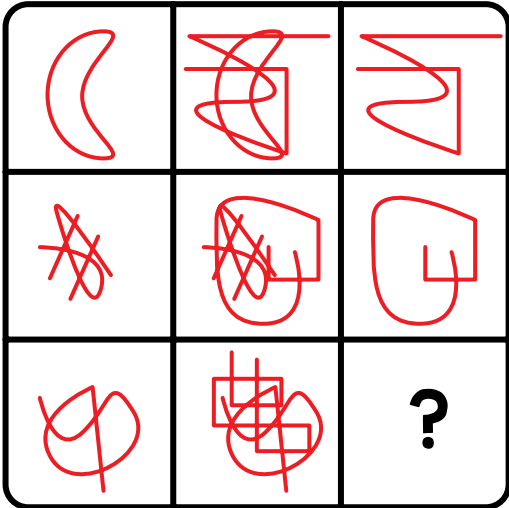

Yandaki yapının alttan 3. parçası çıkarılıyor. Bir süre sonra alttan 2. parça çıkarılıp yapının üstüne konuluyor. Daha sonra üstten 3. parça çıkarılıp yapının altına konuluyor. Bu durumda yapının en son hâli nasıldır?

8]

5 3 5 4 5 5 5 6 .....

Ahmet, yukarıdaki tahtaya 53'ten başlayarak sayılar yazmıştır. Yazma işlemi bittikten sonra yazdığı sayının 50 basamaklı bir sayı olduğunu görmüştür. Buna göre bu sayının 30. basamağında hangi rakam vardır?

Yanda verilen tabloda ? yerine aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A)
- B)
- C)
- D)

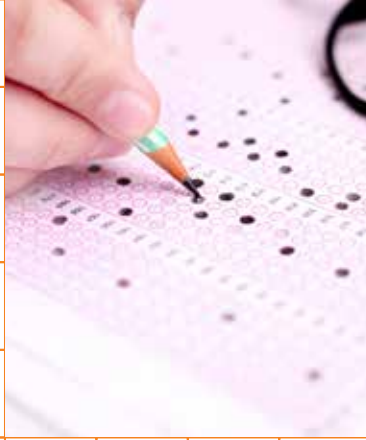
10]

Bugün günlerden pazartesidir. Bundan 1000 gün önce hangi gündür?

Mustafa Fikri Çağlayan
Öğretmen-Bulmaca Yazarı

İstanbul'un sembollerinden olan tarihi bir kule Bir deliği kapamaya yarayan şey	Yanlışlığı bulunmayan Küçük yerlerdeki Sergi niteliğini taşıyan büyük pazar	Kuzu sesi Herhangi bir konuda yazılmış eser	Yiğit, özellikle Batı Anadolu köy yigidi; zeybek Bilgin Enerjinin sembolü	Bir canlıda sürekli veya geçici yaşayarak ona zarar veren başka canlı;	Altı kurul	Kafes biçiminde yapılmış örgü Bir iki mevsimlik küçük bitkiler Bir kadın giysisi	Toprağın kaymasını veya suyun akmasını önlemek için yapılan kalın duvar
			Büyük zarar, üzüntü ve sıkıntılara yol açan olay veya durum; yıkım				6 Sarıyenin sembolü Hayvan hekimi, baytar
"Saka" manasında bir kadın ismi Duygu ve düşünceleri göze ve gönle hitap edecek şekilde ifade				Kırmızı, acı biber Allah'a inanma, dîni inanç		Bir bağlaç	
			Yarıçapın sembolü	Tespit başlığı Komşumuz bir ülke		Bir besin maddesi Bir hayvan	
Zihinde canlandırılan biçim; tasavvur Kaybolma, yitme durumu; yitim					Sıvı, nakit Hidrojen		Güvence
			İnsanda üzüntü, sıkıntı, tedirginlik olmama durumu; huzur Gönülden sevilen kadın			Kesintilerden geri kalan Kütle'nin sembolü	
Erkek olmayan çocuk Yabancı paraların ulusal para cinsinden değeri			Türk, Moğol ve Tatar hanları için bir ünvan Ölümlü vücuttan ayrılan madde dışı varlık, ruh		Gemi güvertesinin enine korumuş kısımından her biri		
		Adalet, doğru, gerçek Hatırlama belirtir bir ifade				"Hangi kişi?" sorusu ... tarihi, çok eski zaman belirtir	
Litre'nin sembolü Arkadaşlık etme, birlikte bulunma	Doğu ülkelerinde beyler için kullanılan ünvan İçerik ışık kaynaklı aydınlatma aracı		Yemek			Nikelin simgesi El alıştırmak için çok tekrarlanarak yazılan yazı	
Mimar Osmanlı Devleti'nin meşhur başmimarı		Valide Sermaye				Önceki sözcüğe durum ve zaman kavramı yükler Fasla İki şeyin Ulanma ortasında duygusu	
			Büyük ve sert taş kütesi				Tonun simgesi Mahşer günü üstünden geçilecek olan köprü
Kan başıyla birlikte bağlı olan kimse	Geniş Bütün yetkileri elinde bulunduran devlet başkanı		Kısaca "Kilometre" Otomobil kullanılabilen sürücü belgesi sınıfı	İlgi Yüzyıl	Türkiye'den Hazar Denizi'ne dökülen nehir Avrupa Birliği Kırmızı		Kesin
				Soğuk ve duru sularda yaşayan, tununu eli lezzetli bir tatlı su balığı Karışık renkli			
Geri vites Salata yapmak için kullanılan, hiyar	Romen rakamlarında 1000 Bir nota		Yasanın, dinin ve kamu vicdanının doğru bulduğu, yasalara uygun, meşru, legal Mühendis cetveli			Kabıyla birlikte tartılan bir nesnenin kabının ağırlığı Rusçada evet	
					Evlenmekte olan bir erkeğe, evlenme töreni sırasında verilen ad; güvey, güveyi Metrenin sembolü		
Türlü renkte, tarihimizde bir döneme ismini de veren bir süs bitkisi			Bulmaya çalışma				1 Gelecek

cevap anahtarı

Bulmaca Cevap

İstanbulun sembollerinden olan tarihi bir kule Bir edigi kappamya yazılan şey	G	Yarıştığı bulunmayan küçük perdesi. Sevgi nişanını da taşıyan büyük pazar	H	Kuzu sesi Herhangi bir konuda yazılmış eser	M	E	Yığıl, özelleme. Batı Anadolu köy yığılı; zeybek. Bilgin. Enerjinin sembolü	A	Bir canlıda süreli veya geçici yapıyarak ona zarar veren başka canlı; parazit	Altı kurul	Kafes biçiminde yapılmış örgü. Bir iki mevimsiz küçük baklar. Bir kadın giysisi	A	Ğ	Toprağın kayması veya süpürünmesini önlemek için yapılan kalın duvar		
"Saka" manasında bir kadın isim. Durgun ve düzensiz gözle göze ve gökde hisap eden çok sayıda ifade	K	L	A	T	İ	F	E	Kırmızı atı biber. Allah'ın inarına, dini inanç	İ	S	O	T	Sarıyerin sembolü. Hayvan hekimini, baytar	S		
Zihinde canlandırılan biçim, tasavvur. Kaybolma, yitme durumu; yitim	S	A	N	A	T	Yarıcağın sembolü	İ	Tespit başlığı. Komşumuz bir ülke	M	A	M	E	Bir besin maddesi. Bir hayvan	E	T	
Erkek olmayan çocuk. Yabancı paraların ulusal para cinsinden değeri	T	A	S	A	R	İ	M	Sıvı, nakit. Hidrojen	L	İ	K	İ	T	Çivence		
Litrerin sembolü. Arkadaşlık etme, birlikte bulunma	K	A	Y	İ	P	İnsanda özünü, sıvıyı, bedeniğini okuma durumu; huzur. Görülen sevilen kadın	R	Geni güvertesinin enine-komuş kışkırlardan her biri	A	H	A	T	Kesimlerden geri kalan. Küllenin sembolü	N	E	T
Mimar. Osmanlı Devleti'nin meşhur başmimarı	K	İ	Z	Ç	A	N	K	"Hangi kişi?" sorusu. ... tarih, çok eski zamanı belirir	F	İ	K	E	N	İ		
Kan bağla birimine bağlı den kime. Geniş. Bütün yapıları etrafında bulunduran devlet başkanı	K	U	R	H	A	K	Yemek	Oncağız sözcüğü durum ve zaman kavramı yükler. Fasla. ... kişi şeyin / Utanma ortasında / duygusu	İ	A	R	A	Tonun simgesi. Mahşer günü gelecek olan kapı	A	R	A
Geni vilas. Safada yapılmak için kullanılan, hıyar	R	E	F	A	K	A	T	Soğuk ve duru sularında yaşayan, kurumuş ve kızıllı bir balık su balığı. Kartık renki	A	L	A	B	A	L	I	K
Türlü renkte, tarihimizde bir döneme sembolü veren bir süs bitkisi	S	İ	N	Â	N	A	A	Türkiye'den Hazar Denizi'ne dökülen mehir. Avrupa Birliği. Kırmızı	A	R	A	S	Kesin			
	A	K	R	A	B	A	A	Kahya birlikte tartışılan bir nesnenin kabuğunu örtme. Rusçada evet	A	B	A	L	D	A	R	A
	S	A	L	A	T	A	L	Edenekte olan bir erkeğe, evlenme breni sırasında verilen ad, güvey, güveyi. Mevlanın sembolü	D	A	M	A	T			
	L	A	L	E	A	R	A	M	A	A	A	T	İ			

1) Cevap: 70

2) Cevap: MOTTO

3) Cevap: 7

4) Cevap: 1

5) Cevap: 6

6) Cevap:

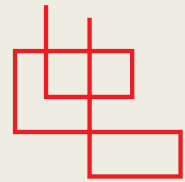
$$8 \times 7 - 3 \times 4 = 44$$

7) Cevap:

8) Cevap: 7

9) Cevap: D

10) Cevap: CUMA

M E S L E Ğ İ N H A Y A T I N D İ R

KURBAN

KARDEŞLİĞE ÇAĞRI

Kurban, kulluğumuzu ve ihtiyaç sahiplerini hatırlamak için bir kardeşlik çağrısıdır.

**KURBAN
BEDELİ 6700 ₺**

İHH
İNSANI YARDIM VAKFI

ihh.org.tr

0212 631 21 21

SEÇMESİ ZOR ÖDEMESİ KOLAY

Geniş oyun kütüphanesine sahip Playstore.com'da,
seçmekte zorlanacağın yüzlerce eğlenceli oyun seni bekliyor!

12 AYA VARAN
TAKSİT SEÇENEKLERİYLE*

TÜM OPERATÖRLERDEN
MOBİL ÖDEME SEÇENEĞİ

YÜZLERCE
POPÜLER OYUN

*Türk Telekom Evde İnternet Müşterilerine Özel

playstore